

Vse v luči zgodovine KPS

Aprila bo partijska dejavnost v novomeški občini posvečena ustanovnemu kongresu KPS 1937 na Čebinah

Aprila bo vsa partijska dejavnost v novomeški občini posvečena 40-letnici ustanovnega kongresa KPS. Občinski komite ZK je 4. februarja sprejel načrt praznovanja tega jubileja in imenoval devetindvajsetčlanski odbor za osrednjo občinsko proslavo.

občinska konferenca ZK. Komunisti v Dolenjskih Toplicah bodo imeli posebno proslavo v počastitev pomembnega partijskega dogodka izpred približno štirih desetletij. Kulturne ustanove in šole bodo pripravile svoje praznovne programe, vendar vključene v občinskega.

V občini bodo zbrali zgodovinsko gradivo iz obdobja ustanovnega kongresa, hkrati pa poskrbeli za spomenike in druga obležja, ki govorijo o revolucionarni preteklosti na območju občine. Komite je imenoval posebno komisijo, ki bo zbrala predloge za nova obležja. Sveta ZK v Novoteksu in Labodu pa imata nalogo znova ovrednotiti pomen stavk novomeških tekstilnih delavcev v letu 1934, in to ustrezno obeležiti.

V aprilu naj bi bila v Novem mestu javna televizijska oddaja „Mi med seboj“, na kateri bodo udeleženci poskusili ovrednotiti revolucionarnost predvojnne in vojskne generacije.

„RDEČI LEPOTEC“ – Po slavnostni otvoritvi so si gostje ogledali prostore v novem domu JLA. Na sliki od desne proti levi: Stane Potočar-Lazar, načelnik generalnega štaba JLA, Rade Petrovič, komandant novomeške garnizije in Franc Tavčar-Rok, komandant ljubljanskega armadnega območja. (Foto: Janez Pavlin)

Vez ljudstva in njegove vojske

Novi dom JLA v Novem mestu je v soboto odprl generalpolkovnik Stane Potočar

V soboto, 5. februarja popoldne, je načelnik generalnega štaba JLA generalpolkovnik Stane Potočar-Lazar odprl novi dom JLA, za katerega je pred manj kot dvema letoma (4. julija 1975) vzdal temeljni kamen. Svečanosti sta se med drugimi gosti udeležila tudi komandant ljubljanskega armadnega območja generalpolkovnik Franc Tavčar-Rok ter republiški sekretar za narodno obrambo generalmajor Miha Butara.

Po ogledu avle, v kateri je razstava fotografij o poteku gradnje doma, so si gostje ogledali štiristezno kegljišče, strelišče, kabinet za mini trim, restavracijo s kuhinjo ter knjižnico. Med najlepše prostore pa sodi dvorana s petsto sedeži, v kateri je bila slavnostna akademija, posvečena 40-letnici prihoda tovariša Tita na čelo partije in slovenskemu kulturnemu prazniku. V kulturnem programu so sodelovali priznani slovenski in hrvaški umetniki-recitatorji, pevci opernih arij, zbor „Dušan Jereb“ in

Rade Petrovič, komandant novomeške garnizije, in Jakob Berič, predsednik občinske skupščine, sta v svojih uvodnih govorih poudarila, da z novim domom nastaja še tesnejše sodelovanje kulturnem, političnem in športno-zabavnem življenju med pripadniki JLA in prebivalci novomeške občine.

UREDNIŠTVO V GOSTEH

Naši novinarji bodo v torek, 15. februarja, obiskali krško občino. Za pogovor z občani smo tokrat izbrali krajevno skupnost

SENOVO

Srečali se bomo v prostorih Izobraževalnega centra na Senovem od 17. ure dalje. Nadejamo se, da boste prišli na pogovor od blizu in daleč, nam celovito predstavili vaš okoliš in vaše delo z vsemi uspehi in tegobami.

PRIKAZ TREBANJSKEGA TABORA

V jedilnici industrije otroške konfekcije Jutrjanka na Radni so v torek odprli likovno razstavo, ki je nekakšen prikaz 10-letnega dela Tabora likovnih samorastnikov iz Trebnjega. Razstavljenih je 23 slik in 7 skulptur, tako da je vsaj z enim delom predstavljen domala sleherni udeleženec taborskega srečanja. Razstava bo odprta do sredine prihodnjega tedna.

SLOVESNO V BREŽICAH

Brežiško občinstvo se je na predvečer slovenskega kulturnega praznika v Posavskem muzeju poklonilo spominu velikega umetnika Franceta Prešerna. Za to priložnost je muzej odprl vrata slikarjem Dolenjske slikarske kolonije. O njihovi ustvarjalnosti je spregovoril predsednik Dolenjskega muzeja, ustanove, v kateri ta čas razstavljajo baročno in kmečko plastiko Posavja. Več na kulturni strani. Sodelovanje obeh muzejev je vzpostavljeno in pričakovati je še več takih izmenjav. Posavski muzej je na to prireditev posebej povabil kolektiv brežiške Agrarie, ki je lani pokazal veliko razumevanja in pripravljenosti za sodelovanje.

Prešernovi nagrajenci 77

V dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani so v ponedeljek zvečer po govoru predsednika SAZU dr. Janeza Milčinskega podelili Prešernove nagrade in nagrade Prešernovega sklada za leto 1977.

Prešernovo nagrado so prejeli: univerzitetni profesor Boris Koba za arhitekturo, slikarstvo, oblikovanje spomenikov, knjižno ilustracijo in pedagoško delo; arhitekta Branko in Ivan Kocmut za arhitektonske in urbane rešitve mariborske regije; pesnik Lojze Krakar za pesniško zbirko „Nekje tam čisto na robu“; slikar Miha Maleš za grafični, slikarski in ilustracijski opus; režiser Igor Pretnar za filmski opus in še posebej za režijo filma „Idealist“; primabalerina Tatjana Remškar za baletno in umetniško ustvarjalnost; skupina: Jože Babič, Polde Bibič, Darijan Božič, Beno Hvala, Primož Kozak, Peter Skalar in Matjaž Vipotnik za izvedbo „Hlapca Jerneja“ na osrednji proslavi ob 100-letnici Cankarjevega rojstva.

Nagrajenci Prešernovega sklada so: Hubert Bergant za izvedbo Bachovih orgelskih del, pisatelj Vlado Habjan za roman „Trotamora“; kipar Tone Lapajne za samostojno razstavo v Ljubljani 1976, Janez Marinček in Koni Steinbacher za risane dosežke na področju risanega filma, koroški književnik Valentin Polanšek za pesniško zbirko v zadnjih letih, igralka Majda Potokar za vlogo Kachel v drami „Živite kot svinje“, skladatelj Milan Stibilj Zvone Sedlbauer za režijo Vedečinovega „Pomladnega prebujenja“ in za Ardenovo delo „Živite kot svinje“, režiser Anton Tomašič za televizijsko režijo „Vrnitev“, slikar Janez Vidič za samostojno razstavo v Mariboru 1976, prevajalka Radjka Vrančič za prevod Proložnih deklet, fotoreporter Joco Znidarič za umetniško fotografijo in skupina arhitektov (Zala Dobnik, Hugo Porenta, Milan Strukelj, Alenka Velkavrh in Jože Dobrin) za arhitektonske rešitve v vzgojnovarstvenih zavodih.

V KOSTANJEVICI VSI, „KI V SRCU DOBRO MISLIJO“

Lamutov likovni salon v Kostanjevici je bil 4. februarja prizorišče prisrčnega srečanja z letošnjimi Prešernovimi nagrajenci, univerzitetnim profesorjem Borisom Kobetom. V počastitev slovenskega kulturnega praznika so v salonu ob tej priložnosti odprli razstavo slikarjevih monotipij in ga predstavili občinstvu kot slikarja. O umetniku in njegovem delu je obširno spregovoril un. prof. dr. Jože Kastelic.

Prireditev je imela izreden odziv med občinstvom. Obiskali so jo številni znani družbenopolitični in kulturni delavci Slovenije, med njimi predsednik CK ZKS France Popit, dr. Janez Milčinski, Ivan Potrč, dr. Bratko Kreft, Božidar Jakac, dr. Jože Brilej in številni drugi. O razstavi poročamo na kulturni strani.

„BLIŽA SE ŽELEZNA CESTA“, sta ubrano zapela učenca bršljinške osnovne šole na torkovi proslavi slovenskega kulturnega praznika. Svečanosti v ta namen so imeli tudi v nekaterih delovnih organizacijah, zlasti pa so se Prešerna in drugih mojstrov peresa spomnili v vseh dolenjskih šolah. (Foto: J. Pavlin)

Posavje v žarišču pozornosti

Delovni obisk Franceta Popita, Franca Šetinca, in Franca Šalija – Povabljeni še drugi visoki funkcionarji

Predsednik CK ZKS France Popit, sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS Franc Šetinca in član istega organa Franc Šali so v dneih od 9. do 11. februarja na obisku v posavskih občinah.

Za prvi dan obiska so Brežičani sklicali razširjeno sejo komiteja občinske konference ZK. Na dnevnem redu je bila razprava o uveljavljanju novih družbeno-ekonomskih odnosov v tozdih in krajevnih skupnostih, usposobljenosti in učinkovitosti komunistov in osnovnih organizacij ZK ter o uspešnosti družbenopolitičnih organizacij pri mobilizaciji občanov.

Za popoldne je osnovna organizacija ZK Agrarie napovedala sestanek v Čateških Toplicah. Povabljeni so bili tudi predstavniki Slovina, Gozdnega gospodarstva Brežice in kooperanti. Hkrati so v brežiški gimnaziji sklicali razširjeno sejo aktivna komunistov interesne skupnosti za vzgojo in izobraževanje. Nanjo so povabili predstavnike gospodarstva in krajevnih skupnosti.

Danes dopoldne se bodo gostje mudili v Krškem. Dopoldne bodo prisostvovali seji komiteja občinske konference ZK, popoldne pa medobčinskemu posavskemu posvetu, na katerega so vabljene tudi predsednik RK SZDL Mitja Ribičič, sekretar RK SZDL Milan Kučan, predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Janez Barborič. Jutri bo razgovor in srečanje v sevnjski občini, popoldne pa še pogovor z delavci v tovarni papirja in celuloze v Krškem.

J. T.

PRAVNI NASVETI ZASTONJ

Delavci Beti lahko zastoj dobijo pravne nasvete. Ob sredah in četrkih od 12.45 do 14.15 se lahko po nasvete obrnejo na dipl. pravnico Marijo Črnugelj v KSS, soba 29.

ŽIVLJENJE V POKLICU

Včeraj zvečer so v galeriji na sevnjskem gradu odprli razstavo likovnih del učencev osnovnih šol občin celjske regije pod naslovom „Življenje v poklicu“. Pobudo za likovno ustvarjanje na to temo je dala celjska skupnost za zaposlovanje v želji, da se tudi nazorno likovno ustvarjanje prepleta s poklicnim usmerjanjem. Razstava je bila prvič prikazana javnosti v Celju. Do 20. februarja bo odprta v Sevnici.

Teden v znamenju filma

Pet dni slovenskega filma v Novem mestu

V ponedeljek, 14. februarja, se bo v novomeškem kinu Krka začel Teden slovenskega filma, večdnevna prireditev, ki v skromnejših okvirih kot v Celju tudi v Novem mestu že postaja tradicionalna. Namen tedna je približati slovenski film našim ljudem ter tako pripomoči pri oblikovanju boljšega filmskega okusa. Lani si je filmske predstave v času Tedna slovenskega filma ogledalo skoraj 5000 gledalcev, letos pričakujejo organizatorji še večji odziv.

predstavila igralca Boris Cavazza in Milena Zupančič. Film Vdovstvo Karoline Zašler bo seveda ostal na rednem programu še v nedeljo.

Za osnovnošolsko mladino bodo po njihovem izboru v Tednu slovenskega filma v dopoldanskih predstavah zavrteli Pastirce, Ne joči Peter, in Srečno, Kekec!

Vstopnina je običajna. Pri nakupu vstopnic za vseh pet filmov je popust, saj stane skupna vstopnica 40 din za balkonske sedeže in 32 din za parterne.

V petih dneh se bodo na treh popoldanskih in eni večerni predstavi zvrstili tile slovenski filmi: Bele trave, Tistega lepega dne, Med strahom in dolžnostjo ter Vdovstvo Karoline Zašler. V sredo bodo na programu izbrani kratki filmi.

Na sobotni večerni predstavi, prav tako pa tudi na popoldanskih se bosta gledalcem skoraj gotovo

Razmeroma toplo in lepo vreme, ki se je začelo včeraj, bo prevladovalo še nekaj dni. Ob koncu tedna se bo vreme poslabšalo, pričakujemo tudi padavine – v nižinah dež.

dolenjka trgovsko podjetje Novo mesto

PRODAJAMO MOŠKO IN ŽENSKO ZIMSKO KONFEKCIJO PO TOVARNIŠKO ZNIŽANIH CENAH OD 30 % DO 50 %

v prodajalnah „TEKSTIL“, Novo mesto, Glavni trg 27 in „BLAGOVNICA“ Črnomelj od 8. februarja do 10. marca 1977.

Ne zamudite ugodne priložnosti! Za nakup se priporočamo!

„DOLENJKA“ trgovsko podjetje NOVO MESTO

ZNIŽANE CENE

Kadar potuje Waldheim, potuje v imenu svetovne organizacije. Pred leti je kandidiral za predsednika Avstrije, a ni uspel. Na Dunaju se sprašujejo, kdo je bolj popularen v Avstriji: kancler Kreisky ali Waldheim? To vprašanje še ni rešeno, mandat Waldheimu velja štiri leta.

Svetovni tisk posveča veliko pozornosti Srednjemu vzhodu. Še ta mesec bo pri-

Oči sveta so uprte v Afriko

šel v ta del sveta ameriški zunanji minister Vance. To regijo pa bo v kratkem obiskal tudi zunanji minister ZR Nemčije, Genscher.

Tik pred prihodom Waldheim je izraelski zunanji minister Jigal izjavil, da Izrael ne misli priznati Združenim narodom nobene vloge v mirovni pogodbi o Srednjem vzhodu. Razlog je na dlani: v tej organizaciji imajo večino nevrščeni - ta skupina zahteva brezpogojni umik z vseh zasedenih ozemelj. Nihče ne more širiti svojega ozemlja z vojno. Z eno besedo: Izrael je za pogajanje z vsako arabsko državo posebej. Dvostranske pogodbe bi imele večjo obvezno moč kot generalni sporazum z Arabci.

Arabci menijo, da bi bila ženevska konferenca najbolj primeren forum za rešitev vseh vprašanj. Američani niso za to rešitev, vendar bodo pristali na to. V Ženevi bodo namreč delili skupno mizo s Sovjeti, ki so soodgovorni za sklic konference. Do te konference bo prav gotovo prišlo, vendar šele v drugi polovici tega leta.

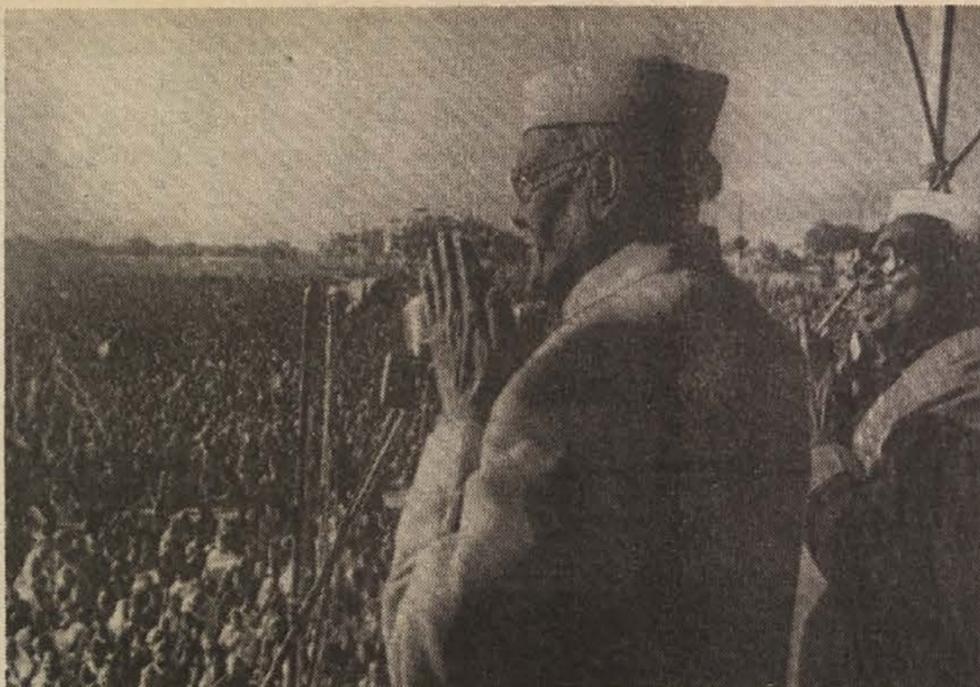
Izraelci računajo na nesporazum med Arabci. Sirija in Libija sta pretrgali diplomatske stike. Sudanski pred-

sednik Nimeiri je obtožil Libijo, da spet kuje zaroto proti Sudanu. V tej situaciji se egiptovski predsednik Sadat vse bolj in bolj približuje bogatim petrolejskim državam. Ta tendenca je že dolgo očitna. Vse bolj kazno je, da se Sirija oddaljuje od Sovjetske zveze in polagoma približuje tabonu bogatih. Sovjetska zveza se v arabskem svetu zdaj nastanja na Libijo. Libijski predsednik Gadafi je bil pred tedni na uradnem obisku v Moskvi. Kljub temu, da je Sadat pretrgal vse tesnejše stike s Sovjetsko zvezo, dobiva prek drugih še orožje iz Sovjetske zveze.

Moramo malo zaviti stran - iz Srednjega vzhoda v Afriko je samo korak. Novo na afriški sceni je: ameriški veleposlanik pri svetovni organizaciji Andrew Young potuje po afriških deželah. To pa je jasen znak, kako veliko pozornost pripisuje Amerika afriški celini. Zanimivo in značilno je, da je ameriški predsednik imenoval na ta položaj črnca, pravzaprav polčrnca. Prav gotovo to ni bilo slučajno. Prejšnji ameriški predstavnik Moynihan je bil aroganten, na deželo tretjega sveta je gledal zviška.

Ali bo skušal Young posredovati tudi v rodezij-skem vprašanju? Kaj malo verjetno, pravno je namreč Južna Rodezija še vedno pod britansko upravo. Smith je res novembra 1965 proglašil neodvisnost Rodezije, vendar ni te države priznala niti sosedna Južna Afrika. Rodezijski črnici zahtevajo v imenu večine svojo državo - Zimbabve. Angleži so določili že rok proglatitve te države - prvi marec 1978. Vendar vse kaže, da bo rasistični premier Smith izigral angleške predloge.

MIRAN OGRIN

VOLILNA KAMPANJA V INDIJI - V Indiji se nadaljuje volilna kampanja - volitve bodo marca. Indijska opozicija je zelo aktivna, v njenem imenu nastajajo večinoma politiki, ki so često izgubili stik s potrebami časa. Voditelja opozicije Narajan in Ram se obračata množici. Slednji je pred kratkim izstopil iz vladajoče kongresne stranke in ustanovil svojo stranko.

Kakšna je beseda delavcev?

Tudi okornejša, iskrena beseda zadene bistvo - Slabo delo aktivov delavcev komunistov

Že nekaj let (še posebej smo to opredelili z ustavo in zakonom o združenem delu) zahtevamo, da bi morali vsem delavcem omogočiti, da povedo, kar jim leži na srcu, spoštovati njihovo besedo, razčistiti, na kar opozarjajo, in če nimajo prav, razložiti, v čem se motijo.

Vse to je še posebej poudarjala Zveza komunistov in njena jasna usmeritev je predvsem v vsebinski zahtevi po tako imenovani delavski večini. Številni dokumenti so jasno opredelili to usmeritev in ne nazadnje moramo pri tem omeniti še poseben pomen aktivov delavcev komunistov, ki bi jih morali imeti v sleherni občini, žal pa obstajajo marsikje le formalno. To pa je nedvomno ugotovitev, ki bi ji vodstva ZK morala posvetiti gotovo večjo pozornost kot doslej.

Že znana peta seja CK ZKS je jasno ugotovila, da celo občinske konference Zveze komunistov ne morejo razpravljati o

nobenem pomembnejšem vprašanju, predvsem pa ne sprejeti sklepov in stališč, če bi o tem ne razpravljali ti aktivni. Gre torej za izredno tesno povezanost ZK z delavci, ki bi jo morali že zaradi naše najširše družbenopolitične usmeritve z vso odgovornostjo tudi uresničiti.

Problemi se, kot kaže, začinjajo predvsem pri vprašanih kadrovske politike, pri čemer gre zlasti za sekretarje, nadalje pri ugotavljanju, kdo je lahko član aktiva in pri razmišljanjih, kako veliki naj bodo aktivni, da bi lahko delovali tako, kot hočemo, itd. Toda vse to so v bistvu samo obrobna vprašanja, ki ne bi smela omejevati vsebinskega pomena. Res je sicer, da delavcem, žal, nemalokrat primanjkuje družbenopolitičnega znanja in usposobljenosti, vendar imamo gotovo vse možnosti, da bi to nadoknadili. Delavski interesi in pogledi so in gotovo bodo še precej časa pač tudi nekoliko drugačni od pogledov tistih, ki imajo več znanja in boljše položaje. Toda mnogokrat v političnem delu ne potrebujejo samo tistih, ki zaradi znanja in sposobnosti lepše govorijo, temveč predvsem take, ki znajo s svojimi, četudi okornimi besedami udariti žebelj na glavo in povedati tako, kot čutijo in mislijo.

Iz zadnjega PAVLIHE

- SAJ NI ČUDNO, DA NISMO RENTABILNI, KO JE PA V TEM NAŠEM PREGOBU ZNE- ROM VEČ PRIMESI!

- Prosim navzoče, da zapustijo sestanek, ker bom podal samokritiko.

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Ob slovenskem kulturnem prazniku, Prešernovem dnevu, so bile podeljene Prešernove nagrade (7) ter nagrade Prešernovega sklada.

V minulem letu smo o kulturi veliko besedovali: bilo je Cankarjevo leto, „Človek, delo, kultura“ je bila akcija Komunistov. Veliko je bilo povedanega, več storjenega. V ospredje spet stopa nepoklicna kulturniška ustvarjalnost. Plete in razpleta se široka mreža je-

Žive naj vsi narodi...

der, ki v vaseh, mestih, zaselkih, lakotni ljudi po še bogatejšem kulturnem spoznanju. Samo visoko kulturna družba pa je lahko tudi ustvarjalna, uspešna, trdna.

Kultura ni nekaj, kar bi lahko vtkali zgolj in samo v knjige, pesmarice, teatrsko zlahtnost. Danes tudi ni več edini dejavnik narodnobuditeljstva. Je precej več: je potreba in temelj humanizirane družbene skupnosti, neločljivi in sestavni del vseh naših ravnanj in ukrepanj. Počlovečenje vseh družbenih odnosov pa je najvišji izraz kulturnosti družbenega občestva, ki padajoč in klečajoč kljub vsemu rine naprej, pri čemer postaja vsebina „žive naj vsi narodi...“ vseobsegajoča, kot taka pa predstavlja tudi nujo vsakega človeka.

KAŽIPOT SAMOUPRAVLJANJU

Na seji predsedstva CK ZKJ so poudarili, da mora biti enajsti kongres Zveze komunistov Jugoslavije akcijska spodbuda in kažipot povsem določenemu delu za nadaljnjo uveljavljanje socialističnega samoupravljanja.

Akcijski poudarek pripravi kongresa slovenskih komunistov - bo osmi po vrsti - so dali tudi na seji predsedstva CK ZKS, v sklop priprav na kongres pa sodijo tudi obiski predsednika Franceta Popita v slovenskih občinah.

V preteklem tednu je bilo v Sloveniji precej pomembnih sej, med drugim je izvršni

komite predsedstva CK ZKS zaostрил odgovornost v zvezi z izpeljavo postopka sprejemanja samoupravnih sporazumov,

SOLIDARNOSTNA ZAVEST

Zvedeli smo, da so se pričeli Velenjčani dogovarjati z Idrjčani o tem, kako zaposliti tiste delavce rudnika živega srebra, ki jim grozi, da bi lahko ostali brez dela, potem, ko se je znašel idrijski živosrebrni rudnik v velikih težavah, ki jim ni več sam kos.

Sedaj je že jasno, da ne bo nihče ostal brez dela, spodbudna pa je tudi vest o pogo- vorih med obema rudnikoma, saj kaže med drugim tudi na visoko solidarnostno zavest med delovnimi kolektivoma, vrednoto torej, ki je in mora ostati temeljni kamen socialističnega samoupravljanja.

POCENITVE IN PODRAŽITVE

Kar četrtno vseh izdelkov na našem trgu so zajele spremembe prometnega davka, pri čemer se je precej artiklov pocenilo v prid proizvajalcem (in potrošnikom), nekateri pa so se tudi podražili (na primer uvoženi avtomobili).

Proizvajalci in sestavljalci domačih avtomobilov trdijo, da ne bodo podražili tako očitno, da bi to pripeljalo do upadanja povpraševanja po štirikolesnikih. Bomo vide- li...

KAKŠNA BO GOSPODARSKA „LETINA“?

Strokovnjaki so napovedali, da bo sedanji zagon industrijske proizvodnje v Jugoslaviji trajal: nekateri napovedujejo celo možnost 10-odstotnega povečanja, kar pa je skoraj za pol več, kot je zapisano v resoluciji o politiki ureditve plana v letošnjem letu.

Takole menimo: že če bomo dosegli tisto, kar piše v resoluciji, to pa je odvisno od vseh nas, bo gospodarska „letina“ ugodna, hkrati pa lahko potihem navijamo še za mnenje ekonomskih ekspertov...

MILAN MEDEN

Dober mesec pred volitvami se je indijska scena močno razgibala. Predvolilna kampanja je dala nekaj demokratične napetosti. Iz vladajoče kongresne stranke je stopila skupina uglednih politikov. Prvi med temi je bil šiši minister za poljedelje Ram, poleg njega pa sta bila še premiera držav Prades in Orisa. Nova stranka se imenuje Kongresna demokracija.

Prvič v zgodovini Indije zdaj omenja možnost, da kongresna stranka izgubi na volitvah. Na zadnjih volitvah je zagotovila dvetretjinsko čino. Vsiljuje se vris, da Indira Gandhi zdaj v delu živi. Dejansko vodi kongresna stranka usodo Indije od leta 1885 - ta stranka je zmagala še na vseh volitvah. Samo minogrede naj omenimo, da bodo kmalu volitve tudi v Pakistanu. Tudi v državi zmaguje stalno mamska liga - ta stranka je bila ustanovljena leta 1947.

Indijska opozicija bo v katerih volivnih okrožjih stopila enotno. Okrog se skuša zbrati vse od leve desnice. Celotna indijska opozicija - KP - je podprla Indira Rama iz vladajoče stranke. Opozicija išče oporo tudi v strankah indijskega jugozahodnega separatističnega - ena takih je tudi Tamil party. Opozicija izkorišča predvsem ščanje cen, lani so se začele kar za 15 odstotkov, kar je prizadelo prebivalne revnejše sloje.

V tem kratkem pregledu bi morali vsaj na kratko omeniti še izraelske volitve - te bodo maja. Sedanjí premier Rabin se krčevito za svoj položaj. Ima podporo nasprotnikov, pravimo, kos stari Goldi Meir, ki je prava možača.

Rabin se je te dni spopredsednikom Slovačije, obale - Boignyem, sestreljen je bil v Ženevi. Menjajsta oba državnika ob težavah ložnosti obravnavala palestinovce o pogajanjih z Izraelci. Drugi pa so spet, da je šlo za „trik“, bin bi pred volitvami rad zal, kako široko miselno tiki je. Da je za mir in da ša rešiti Izrael iz vseh vpra-

biji. Ta naj bi bila v Ženevi naj bi mednarodni značaj. Ne more pričakovati milijono južnoafriških oblasti - te zavajo vsako rešitev. V Namibiji okrog 900.000 črncev in belcev. Od teh jih je okrog 500.000 Nemcev. Ta dežela je bila do svetovne vojne nemška kolonija.

MASKE NA PLAN - Trgovine že ponujajo pustne maske in druge rekvizite, saj je pust pred vrati. Marsikdo bi se rad ob dnevu pustnih šem igral s plastični obraz ali pa se našemil v osebo, iz katere bi se rad ponorčeval. To bo kot vsakič doslej, dan veselja za mlado in staro.

MODNA REVIJA - Mladinci Trikona Kočevje so v sodelovanju s kočevsko Tekstilano in prodajalno obutve Peko organizirali v Šeškovem domu pestro modno revijo. Na reviji so sodelovali številni amaterski ansambli narodno zabavne glasbe iz kočevske in ribniške občine.

GENERALOV ZADETEK V POLNO - Prva sta se na novem kegljišču doma JLA v Novem mestu pomerila generalpolkovnika Stane Potočar (na sliki med metom) in Franc Tavčar in tako odprla še eno štiristezno kegljišče v dolenski metropoli. (Foto: Janez Pavlin)

PREMIERA V DOMU JLA - V novem novomeškem domu JLA je bila v ponedeljek popoldne že prva predstava jugoslovanskega filma „Dvojčički most“. Po projekciji so se predstavili režiser Miodir Stamenković ter igralci Žarko Radič (Jastreb v Kapelskih kresovih) in Marko Nikolić.

SEMIČ: RAZSTAVA BELOKRANJSKIH VIN
Krajevna skupnost Semič bo organizirala v dnevih od 25. do 27. marca v Semiču „Razstavo belokranjskih vin 77“, na kateri bodo lahko sodelovali vsi pridelovalci vin iz črnomaljske in metliške občine, ki zlato kapljico pridelujejo za trg. Še pred razstavo bo degustacija in analiza vin, prijavljenih za razstavo. Predhodno je potrebno zbrati prijave vinogradnikov - rok za prijavo je 20. februar. Vinogradniki iz metliške občine se lahko prijavijo pri vinski kleti KZ Metlika, iz črnomaljske občine pa pri Janku Bukovcu v Semiču. Jožetu Vidmarju v Selih pri Semiču in pri vseh članih pripravljalnega odbora za ustanovitev društva vinogradnikov Bele krajine. Prireditveni odbor

Znaten vzpon domačih „možganov“

Dejstvo, da je bilo v Jugoslaviji med letoma 1950 in 1960 prijavljenih in odobrenih več patentov kot v naslednji „desetletki“, se sliši hudo paradoksalno, če hkrati vemo, da je bilo prvo obdobje „možgansko“ siromašnejše od drugega, da je imela naša država proti koncu šestdesetih let neprimerno več strokovnjakov in znanstvenih ustanov kot deset let prej itd. Znani pa so tudi razlogi, s katerimi se da tako stanje „opravičiti“: zaradi neorganiziranega nastopa in premajhne podpore pobudam - največje so prihajale iz delovnih organizacij - so prizadevanja, da bi izumiteljstvo in novatorstvo dvignili na stopnico, ki jima gre, dolgo ostajala samo pri poskusih.

por, ki izvira ali iz nezadostnega razumevanja ali pa celo (še vedno) iz ostankov tehnokratskih in birokratskih pojmovanj. Slovenija kajpak v tem ni bila izjema, o čemer govori ugotovitev, da še dandanes štejejo za „izumiteljska“ oziroma „novatorska“ mesta le Ljubljano, Maribor in Celje. Pod tem je treba razumeti, da je v teh mestih največ organizacij združenega dela, v katerih se razvija izumiteljstvo. Če bi hoteli izumiteljska jedra podrobneje naštevati, se ne bi mogli ogniti Dolenski oziroma nekaterim občinam, kjer so nekatere delovne organizacije celo za zgled na tem področju (denimo novomeška tovarna zdravil Krka).

Samo kočevska občina, ki pa nima pomembnejših koruznih polj, pre-sega republiško povprečje, vse druge so pod njim. Najmanjši pridelalec koruze imajo kmetovalci v črnomaljski občini, kjer v povprečju niso dosegli niti 25 stotov. Le še nekaj izrazito nekmetijskih slovenskih občin je za njo. Odveč je najbrž naglaševati, da je hektarski pridelalec zrcalo kmetijske tehnologije, gnojenja, vlaganja, produktivnosti... M. L.

Boljšje teoretične možnosti za hitrejši razvoj ustvarjalnosti v znanosti in tehnologiji ter predvsem za hitrejši razvoj inovacijskih procesov smo pri nas dobili z novo ustavo, politično ozračje za ostvareitev tega v življenju pa so med drugim pripravili partijski in drugi dokumenti. Konkreten zagon domačemu izumiteljstvu pa je dala zvezna skupščina, ki je s posebnim odlokom proglasila najprej leto 1975 in zatem še leto 1976 za leto tehnoloških inovacij in varstva pravic industrijske lastnine. Obe leti sta, kot sodijo strokovnjaki, spodbudili nadaljnje dolgoročne akcije organizacij združenega dela in vseh družbenopolitičnih dejavnikov za pospeševanje izumiteljstva.

V koruzi slabši
Kljub moči v času setve in enomesečni julijski suši je bila lanska kmetijska letina kar dobra, kakor ugotavlja največje poročilo republiškega statističnega zavoda. Pridelali in priridelili smo dva odstotka več kot v letu 1975, največ pa je k temu prispeval prirast goveda in perutnine. Suša je najbolj prizadela pridelovanje krmnih rastlin, saj je bil pridelalec sena in detelje znatno manjši kot leto poprej.

„Razvita“ Metlika

Po kriterijih dogovora o splošni porabi spada metliška občina med razvite slovenske občine in se s 30 tisoč dinarji narodnega dohodka na prebivalca uvršča okoli tridesetega mesta od skupaj šestdesetih slovenskih občin.

Podatek, da se je število v letu 1975 prijavljenih patentov v primerjavi s stanjem leta 1972 povečalo za 50 odstotkov, pove med drugim, da je v inovacijske akcije zajetih nekajkrat več delavcev kot prejšnja leta, ne pa vse. Ocene namreč kažejo, da so delavci v združenem delu pospeševanje izumiteljstva sprejeli zelo dobro, da pa ta „pohod možganov“ še vse prevečkrat zadeva ob hud od-

Statistiki so še posebej dali pod drobnogled pridelovanje koruze, ki je postala najvažnejša poljščina tudi v naši republici. Lani sicer nismo dosegli rekordnega pridelka, kljub temu pa smo presegli pridelke vseh let, razen 1975. leta, ko smo pridelali nad 200.000 ton koruze. Povprečni hektarski donos je lani znašal 33,9 stotov na hektar, kar je sicer tretje mesto v državi, vendar precej zaostajamo za poprečji Srbije (42,4) in Hrvaške (38,4).

Občani pa se sprašujejo, kako more biti razvita občina, ki nima ne primerne kino dvorane, ne kulturnega doma, ne telovadnice, da o dobrih cestah, elektriki, vodovodu in drugih komunalnih stvareh sploh ne govorimo.

Vse tako kaže, da bo letos metliška občina plačala precej visoko ceno za to svojo „razvitost“. Lani so namreč iz slovenske solidarnosti dobili 1,15 milijona dinarjev. Med letom so bolje organizirali davčno službo, jo krepko priganjali, da je izterjala vse zaostale dajatve, sedaj pa se je izkazalo, da je občina že tako „bogata“, da bo morala vrniti vsaj milijon, če ne celo cele vsote, in morda celo dajati v sklad. Milijon pa je za metliško občino 12 odstotkov lanskega proračuna!

Tisti milijon, ki ga bodo morali vrniti, so namenili za pomoč pri sanaciji Novoteksa, za starostno zavarovanje kmetov in za adaptacijo bivše osnovne šole v Draščih, kjer naj bi dobil prostore zgodovinski arhiv.

Če bo treba ta denar vrniti, bo občina prosila odbor podpisnikov dogovora o splošni porabi, da bi bil rok vračanja dve do tri leta. Kaj lahko pa se tudi zgodi, da bo metliška občina zaradi svoje „razvitosti“ spet zdrknila med nerazvite. A. B.

PROSTA DELOVNA MESTA!

„DANA“, TOVARNA RASTLINSKIH SPECIALITET IN DESTILACIJA, MIRNA,

RAZPISUJE IN OBJAVLJA NASLEDNJA PROSTA DELOVNA MESTA (NI REELEKCIJA):

- a) VODILNA DELOVNA MESTA
 1. VODJA KOMERCIALNEGA SEKTORJA z visoko ali višjo strokovno izobrazbo ter s 3-oziroma 5-letno prakso pri opravljanju enakih ali podobnih del, z aktivnim znanjem tujega jezika;
 2. VODJA SPLOŠNEGA SEKTORJA (SEKRETARJA) z visoko ali višjo strokovno izobrazbo ter s 3- oziroma 5-letno prakso pri opravljanju enakih ali podobnih del;
 3. VODJA SLUŽBE ZA KAKOVOST z visoko ali višjo izobrazbo organizacijske, ekonomske ali druge ustrezne smeri in s prakso pri opravljanju podobnih del.Kandidati za vodilna delovna mesta morajo imeti organizacijske in družbenopolitične sposobnosti.
- b) OSTALA DELOVNA MESTA
 1. ŠEFA VZDRŽEVANJA z visoko ali višjo strokovno izobrazbo in s 3-letno prakso;
 2. POMOČNIKA ŠEFA VZDRŽEVANJA z visoko ali višjo strokovno izobrazbo;
 3. POMOČNIKA ŠEFA PRODAJNE SLUŽBE z visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri in prakso pri opravljanju podobnih del;
 4. POMOČNIKA ŠEFA NABAVNE SLUŽBE z visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri;
 5. REFERENTA ZA PRODAJO OSVEŽUJOČIH PIJAČ z visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri;
 6. VODJO SLUŽBE ZA VARSTVO PRI DELU z visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri in s potrebnim izpitom za opravljanje teh del;
 7. REFERENTA ZA NABAVO SADJA IN SUROVIN ZA PREDELAVO z visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri;
 8. ZASTOPNIKA ZA PRODAJO POLPROIZVODOV z visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri;
 9. VEČ TEHNOLOGOV z visoko ali višjo izobrazbo ustrezne smeri;
 10. VEČ DELAVCEV Z EKONOMSKO SREDNJO ŠOLO ALI ADMINISTRATIVNO SREDNJO ŠOLO za delo v računovodstvu in administraciji;
 11. MOJSTRA VZDRŽEVALNIH DELAVNIC IN POMOČNIKA MOJSTRA VZDRŽEVALNIH DELAVNIC s srednjo strokovno izobrazbo in s 3-letnimi delovnimi izkušnjami pri podobnih delih;
 12. VEČ KEMIJSKIH IN KMETIJSKIH TEHNIKOV za delo v laboratoriju in v proizvodnji;
 13. VEČ ELEKTRIČARJEV ALI ELEKTROMEHANIČARJEV za vodenje strojev in vzdrževalna dela;
 14. VEČ DELAVCEV s končano osemletko za delo v proizvodnji;Prijave z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema tajništvo delovne organizacije

Sejmišča

NOVO MESTO: ponedeljkov sejem je bil kar živahen, razen prašičev je bila naprodaj tudi goveja živina. Kmetje so pripeljali 338 pujskov in 38 nad tri mesece starih prašičev. Naprodaj je bilo tudi 44 glav goveje živine, prodanih pa 34. Prašičev so prodali 233; mladi so bili od 700 do 980 din, od tri do šest mesecev stari pa od 990 do 1.300 din. Goveja živina je imela naslednje cene: voli po 14,50 do 18 din, krave pa 11 do 13 din kilogram žive teže. Mlade živine ni bilo na prodaj.

Kmetijski nasveti

Valentin že trka na vrata

V ponedeljek bo Valentin, ki ima ključ od korenin, kot pravijo prvemu znanilcu prebujanja vinske trte. Začenja se čas rezi, enega najpomembnejših vinogradniških opravil, ki bistveno vpliva na pridelalec ter na vinsko trto samo. Ne rečejo zastonj, da je dober vinogradnik zlasti dober rezalč.

Čas rezi pa se lahko raztegne na vso zimo, kar je koristno zlasti za tiste velike vinogradniške obrate, ki tega dela ne zmogajo, da bo hud mrz slab vplival na brstenje vinske trte, kar pa v sedanjih mlilih zimah ne pride v poštev. Izkušeni vinogradniki tudi vedo, da je mogoče z zapoznelo rezjo delno zadržati mlado rastje, na veliko vinogradnikovo žalost seveda.

Glede rezi vinske trte, ki vzdržuje ravnovesje med rastjo in rodnostjo, mora vinogradnik poznati vsaj nekaj osnovnih pravil, trta rodi le na vzgojne oblike. Velja osnovno pravilo, da vinska poženejo rozge iz enoletnega lesa, ki je zrasel iz dvoletnega lesa. Če tudi jalovke.

Enoletni les (lanske mladice) je mogoče rezati na čepe (eno oko), reznike (dvoje očes), daljše reznike (3 do 4), penjeve ter vrste rodnega lesa, kakršne zahteva vzgojna oblika in sposobnost vinske trte, ki ni neizčrpna, kot mislijo nekateri kratkovidni vinogradniki, ki v želji za velikimi pridelki obremenijo trto bolj kot zmore. Izrojen rodni les je treba odstraniti, to delo pa je mogoče opravljati skozi vso zimo, tudi takrat, ko ni čas za samo rez.

Inž. M. L.

- Najbrž bo kmalu pust; iz uprave so naročili delovne obleke. (Branko Babić)

Med pustovanjem in feminizmom

S seje tiskovnega sveta pri RK SZDL: kako počastiti dan žena 8. marec

Na seji tiskovnega sveta pri Republiški konferenci SZDL Slovenije, ki jo je 2. februarja v Ljubljani vodil predsednik Mitja Ribičič, so posvetili posebno skrb letošnjemu praznovanju 8. marca.

Socialistična zveza si prizadeva dati 8. marcu pravo vsebino. „Nikomur niti na pamet ne pade, da bi 29. november spremenili v pustovanje, žal pa to dostikrat naredimo z 8. marcem,“ je bilo rečeno v razpravi. Kakšen naj bo ta praznik, je sicer določeno z že sprejetimi stališči Socialistične zveze, pa vendar je potrebno vsako leto znova opozarjati na pravo vsebino.

Kot da v nekaterih delovnih organizacijah in širših sredinah ne bi vedeli, kaj početi! Povsem jasno je, da je ena prvih nalog v pripravah na volitve 1987 in v zvezi s tem zagotoviti tovarišcem ustrežno mesto. Po zanesljivih podatkih iz leta 1975 je bilo v elektroindustriji, tekstilni industriji, industriji usnja, v grafični dejavnosti, tobačni industriji, trgovini in gostinstvu, v družbenih službah ter v uprav-

lih organih in organizacijah nad polovico vseh zaposlenih iz vrst tovarišic. Imajo torej veliko večino, toda njihov delež na vodilnih delovnih mestih je „škan-dalozen“, tako je bilo rečeno na torkovi seji. V gospodarstvu je na vodilnih mestih samo 3 odst. žena, v družbenih službah pa 25,1 odstotka. In da tovarišic ni (ali skoraj ni) vse od predsedstva SFRJ in partijskih organov navzdol do najrazličnejših republiških organov, je tudi res, in tudi tu bodo potrebne spremembe.

Med naslednjimi nalogami ob 8. marcu naj spet in po možnosti uspešneje izpostavimo problematiko kmetijske proizvodnje, zaposlovanje in usmerjeno izobraževanje pa pridobitev kvalifikacije in izobraževanje ob delu pa otroško varstvo in celodnevno šolo.

Vse to že poznamo. Zanimivo bi bilo v posameznih delovnih organizacijah izvedeti, koli-

ODLIKOVANJA PREDSEDNIKA REPUBLIKE – V mali dvorani doma JLA v Novem mestu so v ponedeljek popoldan podelili odlikovanja predsednika SFRJ tov. Tita zaslužnim občanom novo-meške občine. Priznanja so nagrada za njihovo aktivno delo v NOV, ter za družbenopolitično aktivnost pri krepitvi naše samoupravne socialistične družbe. Najvišja priznanja so dobili: pokojni Milan Breščak, Franc Koželj, Franc Zajc, Alojz Rodič, Franc Rangus, Alojz Klobučar, Mara Glonar ter pokojna Majda Jereb. (Foto: Janez Pavlin)

RIA BAČER

Kje si še, pesem narodnoosvobodilnega boja?

Nad 30 let je preteklo, odkar smo doživeli svobodne dni v svobodni domovini. Nešetimo ni bilo naklonjeno doživeti enkratne radosti: narodi, zapisan smrti, je ponosno zmagal. Nič več suženjstva, nič več tiralstva, nič več pokorščine. Revolucija je vzbudila v ljudeh neslutne moči in sposobnosti. Vojne strahote na bojišču, v zaledju, taboriščih in preganstvih so vzbudile v srcih naših ljudi neusahljivo hrepenenje po svobodi in dostojanstvu človeka.

„Kar je velikega, rodi trpljenje,“ je nekoč zapisal pesnik naših hotenj. Ta misel naj bo tudi izhodišče za naš pogovor in naše bodoče sodelovanje.

Prof. dr. Boris Paternu, predstojnik katedre za zgodovino slovenske književnosti na filozofski fakulteti v Ljubljani, je pred nekaj leti sprejel družbeno odgovornost: zbrati, urediti in izdati slovensko narodnoosvobodilno pesništvo od 1941 do 1945. Zbiranje doslej neznanih pesmi, nastalih v tem obdobju in v prvih povojnih letih, je postavil na tako široko in hkrati organizirano osnovo, da ne bi smel noben tovrstni tekst ostati pozabljen, zamerjen ali neveden pozornosti.

Doslej je zbranih ali evidentiranih že približno 7000 takih slovenskih pesemskih tekstov v najrazličnejših vsebinskih razponih izpovedne in pripovedne narave. Že dosedanja bera je presešla vsa pričakovanja. To so vendarle tako dragoceni dokumenti časa in ljudi v njem, da brez pridržkov zaslužijo našo vsestransko pozornost.

Slavistično društvo Dolenjske, ki prekriva območje brežiške, krške, sevniške, črnomaljske, metliške, novomeške in trebanjske občine, se je odločilo, da se s pomočjo in sodelovanjem vseh drugih zainteresiranih dejavnikov (predvsem organizacij zveze borcev, socialistične zveze, šol, strokovnih ustanov, prizadevanih posameznikov itd.) organizirano, sistematično in odgovorno loti evidentiranja in zbiranja tovrstnega gradiva na navedenem območju. Takoj je namreč potrebno pod-

črtati, da se nobenemu imetniku takega gradiva ni treba bati, da bi moral le-tega izročiti, ker se še kako dobro zavedamo, da so to skoraj vedno tudi nepozabni spomini na težke čase, starše, hčere, sinove, brate, sestre, prijatelje, tovariše...

Lahko se zgodi, da bi se kdo sramoval pesmi, ki so morda zapisane z okorno roko na slabem papirju ali celo na kakem drugem predmetu, in še dodal: koliko je lepših, boljših! Vsi taki in podobni

pomisliki so čisto odveč. Vse, kar je bilo ustvarjenega, zapisanega v dneh velikih človeških stisk in revolucionarnih hotenj, je enkratno, nepovrnjiv krik človeka in svojevrsten odmev na čas in razmere v času. Morda žive v spominu posameznikov danes neznani verzi s še nezabeleženim napevom iz tistih časov. Tudi take dragocenosti ne smejo v pozabo!

Obstaja en sam odklonilen kriterij: ponaređki ne pridejo v poštev. Osnovni kriterij za sodelovanje pa je: gradivo mora biti originalno, z vsemi morebitnimi slovničnimi in pravopisnimi napakami. Prepisi izgnanjenih originalov se upoštevajo le, če se zanje ugotovi, da so izvirnega porekla, ne pa ponarejeno blago iz mirnejših časov naše revolucije.

Čas hiti in briše spomine na vojni in prvi povojni čas. Zato pogumno na dan s še neznanimi dokumenti

pesniške besede! K sodelovanju so vabljeni tudi vsi tisti, ki imajo kaj takega gradiva, pa več ne prebivajo na območju te ali one omenjene občine.

Zbrani pesniški teksti bodo izšli v več zajeznih knjigah. Obogatilo jih tudi mi s še neznanimi, neodkritimi pesmimi. Tudi če gre za drobce – ne zanemarimo jih! Skrbno bo treba prelistati tudi ustrezen lokalni tisk in pregledati arhivske zbirke pa šolska glasila in še in še.

V kratkem bomo poprosili občinske organizacije zveze borcev za skupen posvet, da bi se pogovorili o poenotenem delu na določeno območje. Samo pooblaščen in zadolženi bodo smeli kopirati gradivo in v zvezi z njim sestaviti ustrežna dokumentarna pojasnila. Posebno pomoč in razumevanje za odkrivanje takih tekstov pa pričakujemo od naših šol, ki so že doslej v podobnih akcijah pokazale interes in nemajhne delovne rezultate.

Želimo, da se ta poziv, ta prošnja ne zanemari in ne odloži vse dotlej, dokler ne bomo prepričani, da smo odgovorno nalogo v celoti uspešno opravili. Uredništva glasil v delovnih organizacijah pa prosimo, da posredujejo naše želje za čim širše sodelovanje še svojem krogu bralcev.

Dokler se ne bomo dogovorili za sistematičen pristop k temu delu po občinah, lahko posamezniki ali ustanove sporočajo prve podatke o še neznani pesništvu NOB ali predloge za uspešno zbiranje na naslov: Jože Škufca, Slavistično društvo Dolenjske, 68000 Novo mesto, Kristanova 60. Avtor teh vrstic je vodja sekcije za zbiranje slovenskega narodnoosvobodilnega pesništva v tem društvu in član znanstveno raziskovalne skupine, ki je odgovorna, da se to delo do konca tega leta opravi.

Naše skupno vodilo naj bo: noben tekst originalnega pesništva NOB ne sme ostati neviden, pozabljen!

JOŽE ŠKUFCA

„Kar želite, to dobite!“

Na Labodovo pobudo so v Ljubljani odprli Center mode – Razstavljajo in prodajajo znani proizvajalci oblačil

V spodnjih prostorih tovarne TIP-TOP, ki sodi k novo-meškemu Labodu, so v Tolstoveji ulici v Ljubljani odprli velik in sodobno urejen lokal. To, kar je bilo na nedavnem sejmu Moda 77 videti, je tu že naprodaj.

Novi lokal nosi ime Center mode, v njem pa razstavljajo in prodajajo svoje izdelke radovijska Almira, tovarna Vezanine z Bleda, Šešir iz Škofje Loke, Svilanit iz Kamnika, Ideal iz Nove Gorice in Labod. Te tovarne bodo odšle usklajevale kreiranje, modeliranje in oblikovanje svojih izdelkov, da bi potrošnik lahko dobil večjo izbiro in zaželeno kvaliteto izdelka, ustrežno modnim zahtevam.

Tako sodelovanje je že privedlo do prvih korakov. Novi Center mo-

Dr. Janez Milčinski:

Izredna moč Prešernove besede

Večkrat sem razmišljal o nenavadni okoliščini, da praznujemo naš največji kulturni praznik – drugače, kot je sicer navadi – na dan smrti našega velikega pesnika. Ob tem se, včasih, spomnimo na tisto malo, kar vemo o njegovih poslednjih urah, o mučnem umiranju v osamljenosti in pomanjkanju, o njegovi smrti – pa nam to ne skali slovesnega razpoloženja. Kot da vse to ni čisto res ali da je kar nepomembno v bivanju velikega človeka, ki živi prek svoje smrti, s svojimi pesmimi in mislimi zmerom bolj navzoč med nami in ki mu je zagotovljeno, da nas bo vse preživel za stoletja. Predaleč je že, da bi lahko sodili, ali je samo izredna moč njegove besede, ki Francetu Prešernu zagotavlja za nepregledno prihodnost izjemno spominjanje na dan njegove smrti, ali pa je vzrok temu tudi izročilo o njegovi močasti osebnosti, o veselim in prešernem, pa hkrati nesrečnem dobrem človeku. Saj so redki ljudje, na katere je spomin toliko topel in močan, da celo ob krsti premaga žalost ob smrti. Tako je 8. februar postal naš veliki kulturni praznik, lahko bi rekli „kulturno novo leto“.

(Iz slavnostnega govora predsednika SAZU na ponedeljkovi podelitvi Prešernovih nagrad)

Vinko Kastelic:

Slabo poznavanje samoupravljanja

Ugotavljamo, da sodi med najpomembnejše ovire za hitrejši razvoj samoupravnih odnosov idejna usmerjenost vodilnih in strokovnih delavcev v organizacijah združenega dela. Slabo poznavanje samoupravljanja, našo družbeno usmeritev v ekonomski politiki in tudi stališča in dokumenta družbenopolitičnih organizacij. V tem je treba iskati tudi pogosto nesamoupravnost, nesamoupravno vedenje delavcev, ki pogosto valijo krivdo za vse probleme na samoupravljanje. Mednje sodijo tudi mnogo mlajši strokovnjaki, ki prihajajo s fakultet brez potrebnega znanja o samoupravljanju in o delu z ljudmi. Med razloge pogostih konfliktnih situacij v organizacijah združenega dela je torej treba pršteati tudi različno idejno usmerjenost, kar pa bi lahko popravili organiziranim sistemom družbenopolitičnega izobraževanja strokovnih in vodstvenih delavcev. Za vodstva samoupravnih organov in vodstva družbenopolitičnih organizacij ta sistem že imamo, ki po splošni sodbi daje dobre rezultate.

(Družbeni pravobranilec samoupravljanja SRS v razgovoru za „Delavsko enotnost“)

Ljudski časnik – vest socializma!

RIBNICA: RAZSTAVI V ČAST PRAZNIKA

Kulturna skupnost in podjetje „Riko“ vabita na razstavo del likovnikov v Petkovi galeriji in razstavo del učencev Centra strokovnih šol Kočevje-Ribnica v dvorani v gradu, ki sta bili odprti v počastitev slovenskega kulturnega praznika 8. februarja. Ogled je mogoč vsak dan od 15. do 18. ure, v nedeljo pa od 9. do 12. in od 15. do 18. ure. Razstavi bosta odprti do 16. februarja. Vstop je prost. Vljudno vabljeni!

JANEZ ARKO

Ne miloščine!

Sevniški invalidi ne najdejo razumevanja za finančne potrebe svojega društva

V nedeljo je imelo občinski zbor sevniško društvo invalidov Čepprav deluje šele tretje leto. Čeprav deluje šele tretje leto, ima že 227 članov. Največ težava, ki jih utesnjuje pri delu, je pomanjkanje denarja za javnost.

Lani jim je npr. uspelo zagotoviti si le 31,9 odst. predvidenega denarja za ureditve svojega programa. Ko so šli v delovne organizacije za pomoč, so jih napotili na interdisciplinarno skupnost, tam pa so jim kot pomoč pri skupnosti socialnega skrbo predvideli lani bora dva tisoč evrov, kar naj bi v glavnem držalo do leta 1980 s pribitkom nekaj odst. stotkov. Na občnem zboru so se paj s tajnikom ugotovili, da je Francem Steinerjem ugotovljeno, da je to premajhno razumevanje delo društva, ki s svojo dejavnostjo prav gotovo opravlja del poslanstva, ki bi se ga sicer morale lotovati vse druge službe samoupravnih in strokovnih skupnosti. Poudariti je treba, da na občnem zboru ni bilo nobene predstavnika samoupravnih interesnih skupnosti, občinske skupščine ali družbenopolitičnih organizacij, ki so jih vabili tudi tako s svojim biltenom kot vse ostale svoje člane.

Invalidi so razvili športno dejavnost invalidov, vendar ravno to pogrešajo večjega razumevanja občinske telesnokulturne skupnosti. Na občnem zboru je bilo predvidenih invalidov, ki jih delavnicami ne bo nič, ker tudi nova zakonodaja predvideva, da bodo delovna področja za invalidne delovnih organizacij. Za invalidne delovne organizacije so predvideni novi delovni komisiji od socialnega ministrstva, ki bodo imeli v njih in stanovanjskih vprašanjih, in rekreacije do zaposlovanja nov. Še naprej bodo izdajali glasilo, ki ga bodo paimenovali „Akcijsko „Za boljše življenje““.

IZPLAČALI DECEMBRSKI STIPENDIJE

Strokovna služba pri skupnosti zaposlovanja v Celju je za sevniško občino, ki ju pokriva zavod v Posavju, že izplačala stipendije za lanski december, na prazniko go je tudi že denar za januar. Stipendije.

R. B.

Vrtec pred otvoritvijo

Nova pridobitev za ribniške otroke – Ob zadovoljstvu tudi kaplja grenkobe zaradi popačenih „informacij“

Novi otroški vrtec bo v Ribnici sprejel 92 otrok. V njegovi kuhinji bodo lahko pripravili do 900 obrokov tople hrane. Tako bo razen malčkom vrtec koristil tudi vsem učencem v podaljšanem bivanju v osnovni šoli. Z novim vrtecem bo razbremenjen edini dosedanji, ki je imel zmogljivost le 36 otrok, vendar jih je zaradi potrebe sprejemal občutno več.

Skupnost otroškega varstva Ribnica namerava letos obnoviti

vrtec v Sodražici. V njem je prostora za 22 otrok. Vendar je tudi ta vrtec preobremenjen.

Ko bo odprt novi ribniški vrtec in obnovljen vrtec v Sodražici, bo potrebam po otroškem varstvu v glavnem zadosteno, čeprav bomo še vedno daleč zaostajali na lanskim republiškim povprečjem, se pravi, da bi imela petina otrok urejeno varstvo. Prav zaradi tega predvideva srednjeročni načrt ureditev otroškega varstva tudi v Loškem potoku, Dolenji vasi, pri Sv. Gregorju. Ko bo načrt izpolnjen, bo poskrbljeno za varstvo 300 otrok.

Uresničitev načrta pa je odvisna od razpoložljivega denarja. Skupnost otroškega varstva ga nima dovolj, zato bo spet potrebno poiskati rešitev v samopriskupku.

Kljub uspehom pri delu skupnosti, ki jih ni moč zanikati, so se razširile govorice, ki v javnosti lahko napravijo več škode kot koristi. V čem je problem? Novi otroški vrtec je postavil mariborski Marles, ki je zagotovil tudi znesek 7.000 din, s katerim naj bi po opravljeni montaži očistili vse prostore. Mimogrede povedano: omenjenega zneska Marles še ni nakazal na žiro račun skupnosti za otroško varstvo. Zaradi pomanjkanja denarja so se vzgojitelji odločili, da za čiščenje predvideni denar namenijo za drugo, oziroma aga privarčujejo tako, da bodo sami in s pomočjo staršev očistili prostore vrta. S privarčevaniami 7.000 din bi kupili igrače. Kot so se dogovorili, so tudi storili. Sedaj pa je pričelo delovati „javno informiranje in obveščanje“. Govorice, da so si 7.000 din, namenjenih za nakup igrač, zaposleni razdelili med seboj, so pri marsikateri materi povzročile, da se niso odločili za sodelovanje v akciji „čiščenje za igrače“. V akciji čiščenja je sodelovalo 9 mater, ki so opravile 100 prostovoljnih ur. Seveda ostale matere niso izostale le zaradi govoric, temveč tudi iz drugih vzrokov. Vsem materam, ki so sodelovale, in osebjem vrta hvala, saj so prispevale k dodatnemu ugodju in veselju otrok. Tistim, ki so verjeli govoricam, pa le nasvet, da govorjenje in govorice niso samo svobodno in demokratično izražanje v našem političnem procesu, ampak mora vsak, ki jih širi ali jim verjame, zanje tudi odgovarjati.

FRANCI ŽELEZNIK

Gozd ne zraste v eni uri

Gozdni požari povzročajo veliko škodo – Bolje preprečiti, kakor gasiti – Posvet v Novem mestu prvi te vrste

Vsako leto imamo v Jugoslaviji vznemirljivo število gozdnih požarov, ki povzročajo veliko gospodarsko škodo, da škode, ki ni preprosto ocenljiva z dinarjem in nastaja z uničenjem tako pomembnega naravnega činitelja, kot je gozd, sploh ne omenjamo. Čeprav gozd kot pomemben del družbenega premoženja in nepogrešljiv člen našega okolja ščitijo številni zakonski predpisi, pa statistika ugotavlja, da število gozdnih požarov narašča.

Na našem ožjem območju štiri dolenjskih občin (Novo mesto, Trebnje, Črnomelj in Metlika) so samo lani zabeležili 42 prijavljenih gozdnih požarov, ki so poškodovali ali uničili 44 hektarov mladih gozdnih nasadov in 130 hektarov gozda. Številka je večja kot prejšnja leta, kar kaže na porast gozdnih požarov, hkrati pa tudi kliče k bolj organiziranemu in učinkovitejšemu varstvu gozdov.

Na posvetu o stanju in ukrepih za protipožarno zaščito gozdov, ki ga je organizirala UJV Novo mesto 2. februarja in so se ga udeležili pred-

stavniki GG Novo mesto, delavci UJV, predstavniki gasilskih društev ter drugih družbenopolitičnih organizacij, so po uvodnih predavanjih ing. Janeza Pence in Milana Laha ter po obširni razpravi izoblikovali nekatere sklepe, s katerimi naj bi omogočili čim boljše varstvo gozdov pred požari.

Iz statističnih podatkov je razvidno, da je v ogromni večini primerov povzročitelj gozdnih požarov človek (zažigane travnikov ob gozdu, vlaki na parno vleko, malomarnost izletnikov), zato so udeleženci posveta soglasno sklenili, da mora akcija protipožarne zaščite gozdov seči dovolj široko med organizacije, ki imajo na temelju družbene zaščite pravico in dolžnost varovati gozdove, prav tako pa kot vzgojna, izobraževalna in propagandna akcija med najširše kroge delovnih ljudi.

Tako široka akcija je posebno potrebna v najbolj kritičnem spomladanskem obdobju (marec, april), ko je največ požarov.

Med sklepi velja omeniti, da bodo začeli predpise resneje uveljavljati s primerno kazensko politikou.

M. MARKELJ

Komisija za medsebojna razmerja podjetja „AVTO — KOČEVJE“, Kočevje

razpisuje

po določenih 65. členu statuta podjetja delovno mesto

DIREKTORJA SPLOŠNEGA SEKTORJA

Pogoji:

Kandidati morajo imeti visoko, višjo ali srednjo izobrazbo pravne, upravne ali družboslovne smeri in najmanj 5 let delovnih izkušenj, od tega 3 leta na vodilnih ali vodstvenih delovnih mestih.

Poseben pogoj je trimesečno poskusno delo.

Vloge z dokazili o strokovni izobrazbi in dosedanjih delovnih izkušnjah naj kandidati vložijo na gornji naslov.

Razpis bo zaključen 15 dni po objavi v časopisu.

INSTALACIJSKO PODJETJE NOVOMONTAŽA, NOVO MESTO

Adamičeva 2

Razpisna komisija

RAZPISUJE

v skladu z 18. členom statuta prosto delovno mesto

DIREKTORJA

Poleg splošnih mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da ima visoko ali višjo izobrazbo strojne, elektro, ekonomske ali pravne smeri in 3-letno prakso na vodilnem delovnem mestu;
2. da ima srednjo izobrazbo strojne, elektro ali ekonomske smeri z najmanj 5-letno prakso na vodilnem delovnem mestu.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju gornjih pogojev s kratkim življenjepisom s poudarkom na družbenopolitičnem delovanju, potrdilom o nezakovanosti in potrdilom, da kandidat ni v kazenskem postopku, pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na gornji naslov z oznako „Za razpisno komisijo“.

Stanovanje ni na razpolago.

SVET DELOVNE SKUPNOSTI UPRAVE OBCINSKE SKUPŠČINE ČRNOMELJ

razpisuje prosta delovna mesta:

1. DAVČNEGA INŠPEKTORJA:

višja ali srednja šolska izobrazba ekonomske smeri;

2. REFERENTA ZA DRUŽBENOEKONOMSKI SISTEM (v odseku za ljudsko obrambo):

višja šolska izobrazba in šola za rezervne vojaške starešine;

3. GEOMETRA (2):

srednja šolska izobrazba.

Stanovanje po dogovoru.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev je treba poslati naslovu v 15 dneh po objavi.

ODBOR ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA TRGOVSKEGA PODJETJA „DEBELO IN DROBNO“, PRISKRBA, KRŠKO

objavlja prosta delovna mesta:

1. KNJIGOVODJA SALDAKONTOV 120

Pogoji: srednja šola in poznavanje knjigovodskih poslov. Poskusno delo 60 delovnih dni.

2. VOZNIKA TOVORNEGA AVTOMOBILA

Pogoji: kvalificiran voznik C-kategorije.

Kandidati naj pošljejo prijave s potrebnimi dokazili na gornji naslov v 15 dneh po objavi.

O izbiri bomo kandidate obvestili v osmih dneh po izteku prijavnega roka.

Gozdno gospodarstvo Novo mesto prosi vse lastnike gozdov, da v skladu s 5. členom pravilnika o merilih za pridobitev lesa, ki pripada lastnikom gozdov za neposredno uporabo v njihovem gospodarstvu in gospodinjstvu:

PRIGLASIJO SEČNJO do 30. aprila 1977

Za vložene priglasitve po tem roku bo treba plačati poseben prispevek (v višini 100,00 din). Priglasitve pošljite na Temeljni obrat kooperantov Novo mesto, Črnomelj in Trebnje ali pa jih oddajte vašemu revirnemu gozdarju.

PREDPUSTNI PLESI — Pust se bliža z naglimi koraki in v Šentjerneju ter okolici so se že pričeli tradicionalni predpustni plesi, ki pa ne morejo brez dobrih krofov. Na sliki: iz Zagorčeve kuhinje v Dol. Stari vasi, kjer so krofi vzeli veliko časa. (Foto: Polde Miklič)

Ne ukinitev, ampak pomoč!

Bodo Dolenjski razgledi prenehali izhajati zdaj, ko drugod snujejo nove revije?

Skočirjev že kar jedko napisani prispevek „Kdaj prelomnica?“ v Dolenjskem listu z dne 27. januarja 1977 je v problematiki Dolenjskih razgledov nakazal nekaj novih poti za razreševanje. Kljub temu pa bralec, kakor sem prepričan, ne more pri obravnavanju te problematike mimo dveh, po moje temeljnih vprašanj: kako je z nadaljnjim in še pogostejšim izhajanjem Razgledov ter ali so pri tej publikaciji res potrebni taki zapleti (beri: grožnje, da bodo

Kadilska izguba

Naša država je na odličnem 18. mestu da se izrazim po športno) med 78 državami izvoznici tobaka in cigaret. Ne bi navajal, koliko tobaka pridelamo, koliko ga izvozimo in koliko ga predelamo za domačo uporabo. Te podatke smo brali že v drugih dnevnikih.

Mene sta najbolj presenetili dve ugotovitvi v teh poročilih. Vse tovarne v Jugoslaviji bodo imele po ocenitvah 100 milijonov dinarjev izgube. Preračunali so, da pride povprečno kar 5 par izgube na vsak zavojček cigaret. Tudi tukaj je torej izguba, čeprav kadi že vse od 14. leta naprej. Poraba se je lani, torej v letu izgube, povečala za 3 odstotke. Zanimivo je, da naši kadilci med več kot 200 sortami domačih cigaret pokade vedno več najdražjih.

V strukturi uporabe so najdražje cigarete sodelovale pred 10 leti z 0,95 odstotka (kvalitete extra), v letu 1975 pa že kar s 7,1 odstotka. Še večji porast pa je pri cigaretah prve kategorije, ki se je dvignil od 15,9 odstotka pred 10 leti na 26,42 odstotka v letu 1975.

Izguba samo 5 par pri zavojčku res ni velika, vendar prinese ta malenkost skupno več kot 100 milijonov (novih) dinarjev zgube. Kako bomo krili to izgubo? Mogoče z znižanjem davka ali s podražitvijo? „Torej“ bi rekel Ježek — „premislite!“

ANDREJ ARKO, Kočevje

Filatelistični kotiček

V ZVEZNEM ODBORU DVA DOLENJCA — V zveznem odboru Filatelistične zveze Slovenije sta tudi dva člana dolenjskih filatelističnih društev, in sicer predsednica FD Novo mesto Sonja Budnova (zelo uspešno vodi šolske filatelistične krožke) in tajnik FD Kočevje Andrej Arko, ki vodi v društvu mladinske odseke in je član mladinske komisije Filatelistične zveze Slovenije.

POSKRBE TI ZA MLADE — Na zadnji seji Filatelistične zveze Slovenije so med drugim sklenili, da bodo poživili delo med mladimi. Sedaj slovenski poznavalci filatelije so v glavnem starejši občani. Člani so ugotovili, da nekaj mladih uspešno dela, menili pa so, da bi morali odsej bolj skrbeti za šolske filatelistične krožke.

RAZSTAVA JUGOSLOVANSKIH ZNAMK — Jugoslovanska sekcija pri zvezi filatelistov ZRN v Kočelju je pripravila v prostorih jugoslovanskega kulturnoinformacijskega centra razstavo jugoslovanskih znamk. Ob tej priložnosti so imeli njihovi nemški tovariši skupščino, na kateri so opozorili na lepoto in vrednost naših znamk in ugotovili, da se je krog ljubiteljev jugoslovanskih znamk v Nemčiji močno razširil.

DR prenehali izhajati?)

Ceprav ne bi rad ponavljal Skočirjevih misli, moram pritrčiti njegovemu mnenju, da je Dolenjski list do zdaj v resnici največ pripomogel, da so Dolenjski razgledi lahko izhajali. Po „omrtvelosti“ Dolenjske založbe je v tem delu Slovenije že kar svojstvena kulturna praznina, mnogi dolenjski avtorji so izgubili oporo in upanje za natis svojih del. Uvedba Razgledov je pomenila korak k prebujanju in celo nadaljevanju bogate kulturne tradicije, bil je nov zagon v snovanju posameznikov (literatov, ki ne sanjajo o veliki slavi, s katero bi jih posipala literarna kritika).

Ena od oblik Razgledov je njihova odprtost. Bežen sprehod po izšlih številkah nas prepriča o številčnosti sodelavcev, o njihovi tihi in občuteni izpovednosti, o njihovem pri-

STUTTART: „TRIGLAV“ IMA SKUPŠČINO

Slovensko kulturno-umetniško društvo Triglav iz Stuttgarta bo pripravilo v soboto, 12. februarja, ob 16. uri v prostorih zgradbe DGB v Stuttgartu redno letno skupščino celotnega društva. Po skupščini bodo triglavani pripravili nastop in veliko zabavo s srečelovom ter plesom.

ŠE ZADNJI VODOVOD

Še edini večji predel, ki ni oskrbljen s pitno vodo, Podtabor, Sp. Slivnica in Račna v grosupeljski občini, bo v kratkem dobil vodovod. Tako so se odločili krajanje navedenih vasi, ki so že izvolili gradbeni odbor in sprejeli krajevne samoprispevke za pomoč pri izgradnji vodovoda. Po načrtih bodo zajezili vodni vir v Medenici. Do sedaj je zagotovljenih že 9.190.000 din, celotna predračunska vrednost objekta pa znaša 26.000.000 din.

I. K.

OBCNI ZBORI

Pred kratkim so se pričeli letni občni zbori filatelističnih društev. Ljubitelji znamk bodo morali pregledati, ali so društva uresničila letne načrte in naloge, ki so jih sprejeli na zadnji skupščini Filatelistične zveze Slovenije.

ANDREJ ARKO

MLADI DOPIŠNIK

MOJ PRVI NASTOP

Rojena sem v Nemčiji in hodim v nemške šole, obenem pa pridno obiskujem tudi slovensko šolo. Sem učenka četrtega razreda. Imam tudi sestrico. V domovini jo bo očka vpsal v prvi razred. V sevniško osnovno šolo bom hodila tudi jaz. Vem, da bo moja učiteljica dobra.

V Stuttgartu sem članica folklornega krožka. Vsako nedeljo me očka in mamica peljeta k vavam v SKUD Triglav. Tam so zbere dvajset otrok, uči pa nas tovarišica Dragica Nuncič. Zadovoljna je, če smo pridni in če nihče ne manjka.

Ta mesec skrbno vadimo za nastop, ko bo skupščina slovenskega društva Triglav. Slovenski pionirji bomo pozdravili vse navzoče in v kratkem programu pokazali, kaj smo se naučili. Najbolj pa se veselimo domovine, kajti letos se bomo vrnili v našo Sevnico.

DORIS MOŽIC
4. razred slovenske
dopolnilne šole
Stuttgart—Degerloch

KRATKOTRAJNO VESELJE

Konec januarja so se začele zimске počitnice, in na obisk sta prišla bratranec in teta iz Brežic. Že drugo jutro nas je presenetil sneg in bilo ga je ravno toliko, da smo se lahko sankali. Toda naše veselje je bilo kratkotrajno, pa ne samo zaradi snega, ki je hitro skopnel, pač pa tudi zaradi slabega in deževnega vremena. Letošnje počitnice so bile sicer daljše od lanskih, pa se z njimi ne morem kaj hudo pohvaliti.

DEJAN ZUPANČIČ
NOVINARSKI KROŽEK
OŠ Jurij Dalmatin, Krško

GROSUPLJE: PODPIS SPORAZUMA

Začetek novega leta je grosupeljski občini prinesel veliko zmago in hkrati tudi obvezo: podpis samoupravnega sporazuma o združevanju in porabi sredstev za gradnjo šolskih objektov v občini od 1976—1980. Tako bodo vse temeljne in ostale organizacije združene dela prispevale po 2 odstotka bruto osebnih dohodkov, SIS pa 1 odstotek z doseženim finančnim načrtom skupnosti za preteklo leto.

Svoj delež bodo prispevale tudi krajevne skupnosti, vendar jih je, za razliko od tozov in odzov, sporazum podpisalo doslej le 6.

I. K.

KLUB SAMOUPRAVLJALCEV ZAŽIVEL

Prejšnji mesec so v Grosupljem ustanovili klub samoupravljalcev, ki je že pričel z delom. Število članstva je večja iz dneva v dan, že na ustanovni skupščini pa je bilo prisotnih kar 72 odstotkov delegatov. Tu so sprejeli tudi poročilo o delu iniciativnega odbora, sklep o zagotovitvi sredstev za ureditev prostorov, osnutek programa družbenopolitičnega izobraževanja, izvolili predsednika (Mihael Glavan), tajnika (Anton Slana) in člana izvršnega odbora.

IVICA KIRIK

OPRAVIČILO

Da ne bi vodil nadaljnje polemike prek vaše rubrike „Pisma bralcev“, se javno opravičujem tovarišici Eriki Rožman, natakariici v bifeju „Pri pošti“, držeč se pogovora, da pametnejši vedno prej popusti. Hvala za prostor, ki ste ga namenili najj-nemu prepisu.

MUHARREM SYLEJMANI
Gubčeva 7
Brežice

NI NUJNO

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani. — K prispevkem, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, pripišite svoj celi naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebne želje pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kraticami ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

MED REDKIMI — Čeprav je kovačev vse manj in se le starejši drže tega dela, pa kovaško kladivo še vedno prav pride. Pozimi je treba popraviti marsikateri plug, brano ali drugo kmečko orodje, zato Miko Petek iz Velikih Sel pridno vihti kladivo tudi v današnjih dneh. (Foto: Boris Grabrijan)

MALOMARNOST

Pišemo, govorimo in veliko razpravljamo o zaščiti in o zdravem okolju, največkrat pa pri majhnih stvareh pokažemo, kaj smo.

Dne 9. januarja sem peljal po cesti Brežice — Sela — Dobova. V vasi Sela sem opazil na cesti poveženo žival. Ne obojam voznika, ki je psa povozil, morda tega celo opazil ni. Zamerim predvsem prebivalcem te vasi. Zakaj? 28. januarja sem ponovno potoval po tej cesti. Presenečen sem ugotovil, da poginula žival še vedno leži na istem mestu, kot sem jo prvič videl.

Stanujem ob zelo prometni cesti in podobnih primerov ne manjka v mojem najožjem okolju. Sam sem že večkrat odstranjeval podobne stari ter tako pomagal k čistemu in zdravemu okolju.

M. ZUPANČIČ
Slovenj Gradec

NAMESTO TOVARNE HIRALNICA

Posadka „Uredništva v gosteh“ Dolenjskega lista se je mudila na Kostelskem, v krajevni skupnosti Vas-Fara. Še pred odhodom v ta prelepi predel slovenske domovine je novinarska ekipa v sestavi Jože Primc, Bojan Budja in Marjan Bauer že v neki knjigi našla naslednjo trditev: „Od tod in z vsega Kostelskega so se ljudje močno izseljevali v ZDA, Kanado, Argentino in Francijo, že prej pa so mnogi krošnjariji po Avstriji, Nemčiji in pozneje po Jugoslaviji. Nekateri so iskali zaslužek s peko kostanja na Dunaju in v Pragi.“

Ta kratki stavek, ki govori o izseljevanju, velja še danes. Po vsebini. Kostelsko izumira. Tisti, ki so ostali, so v priljudni gostilni „Pri Papežu“ skušali odgovoriti na vprašanje, zakaj je tako. To je njihova pripoved.

OD PAPIRNATE NERAZVITOSTI SE NE DA ZIVETI

Franc Wolf je med drugim tudi ravnatelj osnovne šole in predsednik zbora delegatov krajevne skupnosti. „Krajevna skupnost Vas-Fara šteje 23 vasi in zaselkov, prebivalcev je 560, včasih jih je bilo 2000. Vasi so napol prazne, vse se je izselilo: v Kočevje, Ljubljano, Delnice. Če bi imeli tovarnico in dobro cesto, ki zdaj sicer je, vendar je prišla prepozno, v naših vaseh ne bi bili samo starci. Med Kostelci se zmeraj vlada grenko mišljenje, da so vedno samo dajali. Gozdove in ljudi. Drugega tudi niso imeli. Kot šolnik lahko povem, da so se letos vpisali v prvi razred samo štirje otroci. Šolo bo treba sčasoma ukiniti. Veljamo za nerazvito krajevno skupnost. Tako stoji črno na belem. Pa kaj, ko se od papirja ne da živeti.“

„Pri Papežu“ je bilo veliko ljudi. Vračali so se s pogreba. Beseda je dala besedo in Matija Ožanič, upokojeni šofer, je spregovoril o pokojniku. „Naš pokojni prijatelj, ime ni važno, je bil član ZK in borec. Če njega ne bi bilo, na Brodu nikoli ne bi stal obrat DIP, ki tej dolini, če uradnike in učitelje odštejemo, edini daje kruh. Nikogar ne obtožujem, vendar je lopato prsti na njegovo krsto vrglo tudi na videz nepomembno dejstvo, da je dobil od sodnika za prekrške iz Kočevja dopis, da mora zaradi črne gradnje plačati 2400 dinarjev kazni. Zraven pa še dva dni zapora. In veste, kaj je bila tista „črna gradnja“? Možak je za pol metra razširil hišo, da bi si uredil kopalnico... Dva dni zapora bo odslužil v grobu.“

NA ARONDIRANI ZEMLJI RASTE GOZD

Anton Obravnič je v teh krajih predsednik SZDL. „Mogoče je kakšna

rešitev. Zdaj, ko je prišla cesta, prihajajo izseljeni in moči polni Kostelci vsaj na obisk. Cez vikend. Če bi bil obrat, bi morda ostali. Za vekomaj. Po vojni so bile tudi arondacije. Mnenje je bilo, naj se Kostelci ukvarjajo s kmetijstvom. Na arondirani zemlji raste danes grmovje, ki prehaja v gozd.“

„Pozabilo se je že, da je bil med vojno (naša dolina je bila dejansko osvobojena že 1942) sedež kočevskega okraja ravno v Fari in Vasi. Kaže, da smo takrat prišli prav. Danes pa je tako, da bomo morali čez nekaj let, če se stvari ne bodo uredile, v naših krajih začeti razmišljati o graditvi doma onemoglih. Včasih so mu rekli hiralnica. Bo res prišlo tako daleč, da bomo namesto tovarne zgradili hiralnico?“ se je vprašal Anton Škvarč, predsednik sveta KS.

Takšnega mnenja sta bila tudi dva izmed redkih predstavnikov mladine v teh krajih, 18-letni Jože Štefančič, ki je sekretar mladinske organizacije, in Jože Šega. Oba pa sta poleg tega pohvalila še vzorno sodelovanje z mladino na hrvaški strani, saj skupaj pripravljajo plesne in druge prireditve.

Veliko se je tisti večer hudoval tudi Jože Ožbolt, 34-letni učitelj, kajti mnogi prav prosvetarjem očitajo, da vodijo vso politiko v kraju. „Skušamo le opraviti svojo dolžnost in pomagati kraju,“ pravi.

Pa tudi jaz bi nekaj povedala, se je oglasila 38-letna gospodinja Dubravka Rauh, ki je bila edina predstavnica ženskega spola na našem uredništvu. „Bolj aktivno in prizadevno bi morala delovati organizacija RK, saj je več primerov, ko bolne in onemogle střežejo le stari, ki bi bili včasih že sami prepotrebni pomoči.“

DOBILI ASFALT, VODOVOD, IZGUBILI PA LJUDI

Janez Južnič, 34 let, delavec: „Delam v Nami v Kočevju in tam tudi stanujem. Hišo pa imam tu, v Krkovem. Zelo rad bi delal v domačem kraju, a ni tu nobenega obrata. Poprijel bi za vsako delo. Tu imam hišo, ki sameva zaprta, in zemljo, ki je nihče ne obdeluje; v Kočevju pa moram plačevati stanovanje, vrtec za otroke...“

Zasilna rešitev bi bila tudi boljša avtobusna zveza naše doline s Kočevjem. Vas Krkovo šteje 9 hiš. V njih sta le dve mlajši družini, ostalo pa so stari. Če še naših dveh družin ne bi bilo, bi vas kmalu izumrla. Pa smo dobili nedavno vodovod. Mimo vasi gre nova asfaltna cesta. Zdaj bomo dobili asfalt še skozi vas. Vse to pa bo zaman, če ne bo ljudi, ki bi to uživali...“

Tonček Južnič, 28 let, tapetnik iz Krkovega: „Najbolj nam je potreben obrat, da bi se tu zaposlili. Zdaj se vsak dan vozim s svojim avtom na delo v 25 km oddaljeno Kočevje. Nimamo namreč tudi prave avtobusne zveze. Tudi žena bi se zaposlila tu. Vse bi bilo bolje, če bi imeli blizu doma kakšno delavnico.“

Električna napetost nikoli ne doseže 220 voltov, plačujemo pa jo, kot da je tolikšna. Pogosto ne moremo prati, mleti sadja, ker motorji ne delajo. Električne večkrat zmanjka. (Tudi ob našem obisku je nekaj časa ni bilo. Op. pis.)

Omenim naj še, da v naši vasi kljub novemu televizijskemu pretvorniku ne moremo spremljati programa RTV Ljubljana in da divjad dela na kmetijskih površinah toliko škode, da se kmetovanje ne splača.“

Jože Selan, 48 let, delavec pri zasebniku, doma iz Potoka, nam je spregovoril predvsem o Prostovoljnem gasilskem društvu, ki obstaja 52 let: „Gasilski dom smo dogradili leta 1954, leta 1971 smo dobili nov avto, leta 1972 pa motoriko in orodje. Vse do predlani je število članov PGD narasčalo, lani pa je prvič padlo, in sicer od 55 na 50 članov. Pet članov je namreč umrlo. Mladih ni, zato je tudi želja gasilcev, da bi dobili obrat.“

Pred leti smo imeli pri PGD mladinsko desetino, ki je bila zelo uspešna. Vendar mladi niso dobili zaposlitve, zato so se odselili in mladinske desetine ni več.

V Kuzlju imamo desetino, ki šteje 12 aktivnih članov. Uredili so novo orodjišče. Zdaj potrebujejo še novo motoriko in opremo oz. orodje.“

ZAGA JÉ ŠLA NA ODPAD

„Po vojni je skupnost Kočevsko izčrpala, ji pobrala les,“ je povedal Matija Ožanič, 52 let, upokojenec in podpredsednik sveta KS. S tem lesom so se razvili drugi kraji, kočevsko po deželje pa je ostalo nerazvito. Prav bi bilo, da bi skupnost Kočevski zdaj nekaj vrnila.

Leta 1946 je bila v Potoku dograjena zaga, ki so jo začeli graditi že pred vojno. Namesto da bi jo spravili v pogon, pa so prišli s takratnega okraja Kočevje ljudje in odločili, da jo je treba z varilnimi aparati razrezati in jo prodati kot odpadno železo.

Dostikrat smo že zakričali o propadanju naše doline, a nas nihče ni hotel slišati. Kdo bo odgovarjal, ko bo dolina propadla?

Kdo je razvil Cerknico, Notranjsko? Mi, na Kočevskem nikoli nismo imeli nikjer „strica“. Kozjansko je res siromašno, a smo mi še bolj. Pri tem pa, ko sem bil med vojno s 14. divizijo na Štajerskem, tam — dokler nismo mi prišli — ponekod sploh niso vedeli za partizane, pri nas pa so že skoraj vrabci peli partizanske pesmi.“

Na razgovor v Vas-Faro je prišlo tudi več občanov iz sosednje krajevne skupnosti Banja Loka, ki je štela leta 1910 nad 1.200 občanov, leta 1975 pa le še 352 ali skoraj 4-krat manj. Obe ti KS sodita med manj razvite v republiki.

PLAZOVE ČISTIMO SAMI

Tone Rauh, 43 let, zaposlen pri Elektru iz vasi Delač v KS Banja Loka: „Nujno nam je potreben obrat,

kjer bi dobili delo. Bolje bi morali vzdrževati ceste in poti. Cesta od Colnarjev do Kostela je zelo slaba in pogosto neprevozna. Zasipajo jo plazovi. Največkrat jo moramo popraviti kar sami posamezniki, če hočemo kam z avtom.“

Sem tudi lovec in cenilec škode, ki jo napravi divjad. Kmetje se ne upajo več saditi, ker naredi divjad vsako leto več škode. Samo od Vrha proti Rajšolam je na leto okoli 30.000 din škode. Lovci bomo zdaj skušali okoli Ajblja postaviti električne pastirje, ki bodo odvrmili divjad od kmetijskih površin.“

Jože Kolenc, 32 let, uslužbenec tozda kmetijske kooperacije ZKGP, doma iz Banje Loke 7: „Mladi se izseljujejo. Kmet mora dva do trikrat saditi krompir, ker ga izbrskajo divji prašiči in jeleni. Kmetom se ne splača gnojiti travnikov, ker jih popase divjad, njim pa spet ostane slaba krma.“

Elektriko imamo. Pogoj za sodobno kmetovanje pa je voda. Imamo le vodnjake, v vsakem pa je le toliko vode, da lahko kmet redi 2 do 3 glave živine. Vodovod je torej pogoj za napredek. Zdaj smo poizkusili najti kakega kmeta, ki bi si uredil sodobno oz. preusmerjeno kmetijo, pa ga nismo našli.“

V Fari smo pred kratkim odprli trgovinico, kjer kmetje lahko kupijo krmila in gnojila. Prej so morali ljudje po to v Kočevje. Tako jim skušamo pomagati, da bi ostali tu in kmetovali. Vendar kaže, da je ta trgovinica prišla zanje 5 do 10 let prepozno.“

V Banji Loki je povprečna starost vaščanov 63 let. Mladih je malo. Večina jih šteje 70, 80, 90 let. Zadnji otrok se je tu rodil predlanskim, in to cestarju, ki je po rodu iz Bosne in se je naselil tu. Le zdravnik in pogrebnik imata dovolj dela. Na območju obeh KS zabeležijo na leto le eno ali dve rojstvi ter okoli 20 in celo 30 smrti. V šolo Vas-Fara vpišejo na leto le še 5 do 10 otrok, iz šole pa jih gre (8. razred) po 20 do 30, kar pomeni, da bo ta kraj v petih letih brez popolne osemletke, če ne bo celo brez šole.

Veliko je govora, da bi zavrlji izseljevanje iz teh krajev, pa sta se lani iz Banje Loke izselili spet dve družini, ki sta šteli skupaj 7 članov. V Kočevju sta dobili stanovanje. Življenje na tem območju bi oživili lahko le še obrat in višje odkupne cene za mleko in živino.

KS Banja Loka je v krizi tudi zato, ker ji zmanjkujeta ljudi za delo. Tajnik Vinko Vidervol se je preselil v Kočevje, kjer si je zgradil hišo. Predsednik Matija Štampfel je invalid, pogosto bolan in že starejši. Čeprav je voljan in prizadeven, ne more tako poprijeti, kot bi, če bi bil mlajši.

Denarja za vzdrževanje poti dobi KS približno pol pre malo. V podatkih o dolžini poti je verjetno napaka, ker niso vse vštete. Pritožili smo se, a sploh ne dobimo odgovora. Tudi ZKGP uničuje naša pota, pre malo pa prispeva za njihovo vzdrževanje.

Imamo še turistično točko Kostel, ki je brez turizma in celo vode. Vas

Ajbelj pa že dve leti nima pravega ključka.

BODO SADOVI DELA ZGNILI?

„Toliko vam imam povedati! To je slabega kot dobrega,“ je potolkel Lojze Jurjevič, predsednik krajevnega odbora ZZB v Fari. „Mi starejši dolga leta opazujemo vse tegobe sence, ki se gmadijo nad naše kraje. Na posvetu s predstavniki kočevske občine pred kratkim smo znova na vprašanje nadaljnje skrbi za našo krajevno skupnost. Mladih starejši pa ne zmoremo vsega samostojno, pa naj si bo še tako skromna investicija, bi za nas ogromno pomagali. Mladi bi se vrnili, zemlja bi se postala nohota s pridelki in vsi bi s večjim veseljem in zagnanostjo bili za delo. Vedeli bi, da bodo tega dela trgali tudi naši vnuki.“

Marsikaj smo naredili, dobili smo elektriko, vodovod. Slednjega pogosto le v Gotencu in Padovi pri vendar je tudi za ta kraja predvsem preskrba z vodo do leta 1980. Zato no je to, da moramo biti napredka mi, starejši, v veliki borbi...“

Franc Patemos, ki je upokojenec, 28 let, prej miličnik, je veliko posvetil delu gostilne, ki je edina v krajevni skupnosti, hkrati pa pomaga mnogim edini prostor za razvedrilo. „Mislimo, da bomo z novo marsikaj pridobili, toda vse ostaja starem. Gostilna, ki pri nas stoji, dobri jedachi in pijači, ostaja vedno krat prazna, le nekaj domačinov nas ob večerih zbere tukaj. Če bo tako naprej, se bojimo, da bomo izgubili.“

LEPA CESTA JE PREMALO

„Res je tako,“ mu je pritril Franjo Cimprič, učitelj. „Veliko nas je tistih, ki ne moremo razumeti, zakaj krajevni slovi po toliko naravnih lepotah in okrnjenosti, nima razvitega turizma. Veliko ljudi prihaja h Kolpi, domačinom v tujih, nujnost pa bi bila, da bi imeli tudi zavetišče. Veliko je govora o ureditvi kampa, toda vsi krat ostaja zgolj pri besedah. Še kajti možnosti za razvoj turizma je nas zraven bogastva narave preskraj. Imamo lepo cesto, urejena je preskraj s trgovino, elektriko, vodo, v kratkem bomo dobili tudi avtomatsko cestno lo. Seveda pa je najprej treba temeljni problem: odhajanje mladih.“

Veliko je bilo „uredništev v steh“, nobenega pa ni bilo, kjer je tako žalostno in brezupno govorno odhajanje. Ko se je novinarska ekipa vračala proti Dolenjski, je ob dolgi asfaltni cesti, ki pa je boja prepozno, stala košuta. Nikogar ni bilo, meščani smo celo mislili, da je malo manjša krava. Pa ni bila, res je bila košuta. In naš kolega Jože Primc je dejal: „Tu bo kmalu več živih ljudi.“

V Kostanjevici razstavlja slikar Boris Kobe

„Komaj so se v ljubljanski Mestni galeriji zaprla vrata razstave scenerij dolenske pokrajine, po kateri se je proslavila v svojih bojih Gubčeva brigada, že nam Boris Kobe odpira svojo novo skrinjo, postavljeno ob steni intimnejšega ateljeja in nas vabi v drugačno ozračje.“

peljal obiskovalce v svet nove slikarske razstave, ki so jo ta dan odprli v organizaciji Dolenskega kulturnega festivala, v svet Kobetovih monotipij.

Ceprav smo monotipije Borisa Kobeta že videli – pred leti je v Dolenski galeriji v Novem mestu razstavljal ilustracije Trdinovih „Bajk in povesti o Gorjancih“ – in zaznali njegovo privrženost k tovrstni lirični paleti, nas tokrat avtor preseneča z nečim, česar pri njem nismo bili (dovolj) vajeni: dovoljuje (kajpak prek svojih del) vpogled v svoj bivanjski prostor. Tak je, denimo, v Kostanjevici razstavljeni cikel „Moje sobe“. Druga dva cikla, „Veli Joža“ in „Martin Krpan“, sta nastala ob poglobljanju v Nazorjev in Levstikov literarni tekst, v ljudi in zemljo, iz katerih sta zajemala snov tudi pisatelja.

In še bi lahko rekli z dr. Kastelcem, da se „monotipije Borisa Kobeta na široko odpirajo zgodbam in simbolom na.ega ljudskega bista, včasih pa obudijo tudi bolj osebne spomine ter ohranjajo trenutke in kraje, ki so del tako bistvenih pokrajinskih umetnikovega bogatega življenja.“

V počastitev slovenskega kulturnega praznika prirejena razstava bo odprta mesec dni – do 4. marca.

Boris Kobe

S temi besedami je dr. Jože Kastelic 4. februarja v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici po-

Viktor Povše: MOJA MATI, olje – platno

JEZIKOVNI NASVETI

NEKAJ O ROMIH OZ. CIGANIH

Ko je leta 1959 pesnik Ivan Minatti izdal v knjigi lep izbor prevodov ciganskih pesmi, ji je dal naslov *Ciganska poezija*. Tudi naš zadnji Slovenski pravopis, ki je izšel tri leta kasneje, pozna samo besedo *Cigan* (z veliko začetnico kot ime ljudstva) oz. *cigan* (kot občno ime, ki pomeni zvitega, sleparskega človeka, ne glede na njegovo narodnost). Nič drugače ni v najnovejšem Slovarju slovenskega jezika I. iz 1970: pod geslom *cigan* tu še ni navedena soznačnica *Rom*. To pomeni, da smo Slovenci namesto poprejšnjega nič kaj prijetno zvenečega imena *Cigan* začeli uporabljati besedo *Rom*, ki pomeni v ciganskem jeziku *človeka*, šele v zadnjih letih, kar je pač v skladu z bistvom naše družbe, ki priznava enakopraven položaj slehememu poštenemu človeku, ne glede na njegovo narodnost, versko ali socialno pripadnost.

V zvezi z zamenjavo imena *Rom*–*Cigan*, ki naj bi tudi pomagala temu ljudstvu povzpeti se na stopnjo civiliziranih narodov, je v lanskim decembrski številki zagrebške revije *Jezevik* napisal nekaj zanimivih misli Stjepan Rabič. Iz njih povzemamo naslednje:

„Vendar to (zamenjava imena) ne bo prav nič pomagalo, če se tudi Romi ne spremenijo. Tudi beseda *Rom* bo kmalu dobi slab prizvok in bo potrebno iskati novo ime... Če svoj odnos. Kadar Romi napravijo kaj slabega, naši časopisi se posebej poudarjajo: *Romi so ukradli konje*, *Romi so oslepili kmeta*, *Romi so napravili to*, *Romi ono*...“

Zakaj se pri kazenskih prestopkih, ki so jih zagrešili Romi, vedno poudarja, da so to storili prav oni? Vem, da je to menjava imena *Cigan* z imenom *Rom* uspešna, moramo staro – čemu potem ustvarjati tak vtis, ko pa pri drugih prestopnikih in zločincih navadno ne navajamo njihovih narodnih prikopravni člani naše družbe, zato pa morajo biti enakopravni tudi takrat, kadar pišemo o njihovih prestopkih v časopisju.“

B-r.

POSAVSKA PLASTIKA – 4. februarja so v Dolenski galeriji odprli razstavo „Baročna in kmečka plastika Posavja“. Razstavo je v sodelovanju z Do.enskim muzejem pripravil Posavski muzej v Brežicah. Šestinsirideset plastik, ki so v večini delo neznanih avtorjev, je na otvoritvi predstavil Mitja Guštin, kustos muzeja v Brežicah. Razstava bo odprta do 23. februarja. (Foto: Janez Pavlin)

Program zvrsti in generacij

V Dolenski galeriji bo do konca leta 1977 trinajst (ali šestnajst) razstav – S sedanjim konceptom postaja novomeški hram umetnosti še bolj upoštevan in odmeven

Umetniški svet Dolenske galerije je nedavno izdelal program razstavne dejavnosti za leto 1977. Tako se bo od februarja do decembra zvrstilo v novomeškem hramu umetnosti trinajst pretežno likovnih prireditev ali poprečno več kot ena na mesec. Vse kaže, da se bodo tem, za katere so že določili roke, pridružile še tri.

Naslovi razstav so izbrani tako, da bo zadoščeno kar največ vrstam likovnega izražanja, avtorjem vseh generacij in kajpak tudi najrazličnejšim okusom obiskovalcev. Ne nazadnje upošteva program tudi domača snovanja in zvrsti, ki so bile do zdaj redkeje gostje pod streho Dolenske galerije. Bržkone se je galerija s tem še bolj približala potrebam in željam dolenskih ljubiteljev likovne umetnosti, hkrati pa nakazala še jasnejši koncept svojega delovanja za v prihodnje.

Prva likovna razstava je medtem že odprta: od 4. februarja si lahko obiskovalci v zgornji dvorani galerije ogledajo kmečko in baročno plastiko iz Posavja, ki jo je Novemu mestu „posodil“ Posavski muzej iz Brežic. Marca bo v Dolenski galeriji s svojimi deli (iz fonda Moderne galerije v Ljubljani) predstavljen slikar Gojmir Anton Kos. Nekoliko kasneje, vendar še v marcu, bodo odprli fotografsko razstavo Petra Toominga (s sodelovanjem fotogalerije Focus iz Ljubljane).

Za april je napovedana skupna razstava dveh predstavnikov najmlajše generacije slovenskih likovni-

kov. To sta kipar Jože Vrščaj iz Črnomlja in slikar Tomaž Gorjup iz Ljubljane. Približno v tistih dneh naj bi v Dolenski galeriji gostovala z deli svojih članov fotogrupa Šolt, ena najboljših slovenskih skupin ustvarjalcev fotografije. Maja bo v Novem mestu razstavljal Janez Boljka, eden vodilnih sodobnih slovenskih kiparjev in priznanih grafikov, s svojimi deli pa se bodo občinstvu predstavili tudi šolarji – likovniki.

Junija bo galerija odprla vrata likovnim snovanjem. Novomeška Zveza kulturnih organizacij bo pripravila razstavo del članov amaterske likovne skupine, ki deluje v Novem mestu. Čez poletje – julija in avgusta – bo galerija pripravila tradicionalno razstavo umetnin iz stalne zbirke oziroma muzejskega fonda.

Začetek jeseni bo enomesečni „premor“ za likovno umetnost, saj bodo galerijske prostore v septem-

bru zasedli eksponati arheološkega oddelka pri Dolenskem muzeju. Naslov razstave bo „Keltske najdbe v Novem mestu“.

Za arheološko razstavo bodo odprli skupno razstavo slikarskih in grafičnih stvaritev Borisa Jesiha in Pavla Florjančiča, predstavnikov tako imenovane mlade generacije slovenskih likovnih umetnikov, ki sta sodelovala tudi v Dolenski slikarski koloniji. Bero letošnje (sedme) Dolenske slikarske kolonije (računajo, da njena tradicija ne bo prekinjena) si bodo obiskovalci lahko ogledali novembra, medtem ko bo december spet rezerviran za prodajno razstavo.

Poleg omenjenih naj bi letos v Dolenski galeriji videli še tri razstave: „100 nevrščeni dežel“, „40 let KPS“ in „100 let rojstva Ivana Vavpotiča“. Za te razstave se vodstvo galerije še dogovarja.

Na koncu lahko zapišemo, da tako natpnega in pestrega programa Dolenska galerija še ni imela. To pa pomeni, da postaja še vidnejše, še odmevnejše in še bolj upoštevano kulturno-umetnostno žarišče v pokrajini in republiko.

I. ZORAN

Potujoči izbor DSK

V brežiškem gradu so odprli razstavo „Pet let Dolenske slikarske kolonije“ – Predstavitev prizadevanj v krajini

Brežičani se prav gotovo ne morejo pohvaliti s tradicijo likovnega življenja, pa naj gre za lastna umetniška snovanja ali za razstave. Ob enem samem delujočem akademskem slikarju (Miroslavu Kuglerju) in peščici občasno zagnanih slikarjev amaterjev takega ustvarjanja, ki bi dalo pečat dobi ali vsaj nakazalo resnejša hotenja, ni moglo biti tudi zato, ker Brežice vse do lani, ko se je Posavskemu muzeju naposled posrečilo urediti lepo galerijo v gradu, niso imele razstavnega prostora. Razstave so prirejali zdaj tu zdaj tam, največ ob prizadevanju muzeja in Doma JLA, nekajkrat pa so se občinstvu predstavili tudi domači likovni ustvarjalci.

Novo razstavišče v gradu omogoča načrtnejšo likovno dejavnost, kot je bilo do zdaj v navadi. V tem se lahko Brežičani zgledejo pri sosedih, ki imajo v Krškem in posebej v Kostanjevici že slovensko pomembna likovna žarišča. Gre za program in za denar, s katerim bodo lahko uresničili načrtno zastavljena snovanja. In še nekaj: gotovo bo tudi za Brežice koristno, če bodo še večkrat ubrale pot, kot so jo v zadnjem času, ko so si z Novim mestom izmenjale razstave. V Novo mesto so poslane razstavo Baročna in kmečka plastika Posavja, v goste pa dobile razstavo Pet let Dolenske slikarske kolonije. Za take izmenjave bi se nedvomno ogreli tudi drugi kraji v Po-

savju, na Dolenskem in v Beli krajini.

Z razstavo „Pet let Dolenske slikarske kolonije“ (DSK), odprto 7. februarja, je brežiška galerija začela svojo letošnjo razstavno sezono. Slike na tej razstavi so delo 29 slovenskih slikarjev, ki so se udeležili Dolenske slikarske kolonije v letih 1971 do 1975. Gre za izbor najboljših in najbolj značilnih del, nastalih v akciji, ki ji je bil ves čas pokrovitelj in mecen kolektiv novomeškega Novoteksa. Razstava ima tradicionalno noto, saj izpričujejo dela prizadevanj pri prenašanju krajine v likovni izraz – od propadajočih mlinov na Krki do motivov samega Novega mesta. Slogovni razpon so dali s svojimi deli slikarji sami kot zastopniki najrazličnejših generacij, smeri in slogov.

Gre za razstavo, ki je po motiviki blizu obiskovalcem brežiških likovnih prireditev, saj so dela zanj nastajala tudi v njihovi neposredni okolici, če že ne kar pri njih samih. Zato je pričakovati prav tako dober odmev, kot ga je imela razstava že v Novem mestu.

I. Z.

PRED RAZPETIM PLATNOM – V Dolenski slikarski koloniji umetniki niso skrivali nastajajočih platen pred očmi mimoidočih. Akademski slikar Janez Kovačič iz Ljubljane je rad postavil slikarsko stojalo ob Krki in na platno prenašal jakčevski motiv Novega mesta.

Samorastniška beseda

kultura in izobraževanje

podčrtano

Spomladi bo poteklo dvanajst let, kar je SZDL naslovlila na slovensko javnost znamenito pismo o jeziku. Od tedaj dalje se je zdelo, da bomo Slovenci skrbneje negovali materinščino, jo „očistili peg in rje“ in jo naposled uporabljali tudi tam zunaj naše republike, kjer nam to dovoljujejo ustava in zakoni. Ob desetletnici „pisma“ so ugotovili, da se je ta vnema ustavljala preveč v krogih, ki jim je nenehna skrb za jezik in njegovo kulturo poklic ali v najtesnejši povezanosti z njim, premalo pa zajela tako imenovane najširše množice. Nadvse potrebna in hvalevredna akcija je v poprečju ostala na pol poti.

Pege z jezika!

Zato ni naključno, da so sklenili znova preveriti, kako deluje ta naša „stalna“ skrb za jezik in njegovo uporabo. Posvetovanje o slovenščini v javnosti bosta do konca novembra pripravila republiška konferenca SZDL in Slavistično društvo Slovenije. To bo prvo take vrste v Jugoslaviji, po problemski in organizacijski zasnovi kot po namenu. Kot je zapisala Breda Pogorelec v „Komunistu“, na posvetu ne bodo samo žigosalni napak in pomanjkljivosti, ampak bodo osvetlili tudi dobre poti jezika in jezikovne kulture, ki so zaznane v nezadržnem procesu osvobajanja delovnega človeka po drugi vojni pri Slovencih.

Predvsem pa naj bi na posvetovanju prikazali raven sodobnih slovenskih javnih besedil na najrazličnejših področjih: v ustnem in pisnem množičnem obveščanju, v samoupravljanju, upravi in sodstvu, gospodarstvu itd. Tu bo posvečena pozornost reklamam kot zunanjem znamenju naše kulture, „vedenje“ slovenščine v znanosti, šolah, JLA in SLO. Govor bo o jeziku slovenske besedne umetnosti (v filmu, RTV igrah, izvirnem leposlovju in prevodih) in tudi o vprašanjih slovenščine zunaj meja SR Slovenije.

Družbeni okvir temeljnemu vprašanju slovenskega sporazumevanja bo torej dala politična verifikacija jezikovnih problemov naše materinščine v javnosti. Se bo odnos Slovencev do svojega jezika vsaj po tej verifikaciji bistveno izboljšal?

I. ZORAN

SVETINA V SEVNICI

V enem od izložbenih oken sevniske Elektrotehne se tokrat že drugi predstavlja „Galerija v o.nu“, kot jo imenujejo. Tokrat razstavlja sedem skulptur kipar in pisatelj Tone Svetina – Vojko. Pred njim je v tej nenavadni galeriji razstavljal Ivan Lacković. Dela posameznega umetnika so razstavljeni en mesec.

OBČINSKA KULTURNA SKUPNOST TREBNJE BO TUDI LETOS IZDALA

SAMORASTNIŠKO BESEDO

Publikacija je namenjena vsem, ki se na Dolenskem ukvarjajo z besednim ustvarjanjem.

Še neobjavljene literarne stvaritve pošljite do 10. marca 1977 na naslov: Občinska kulturna skupnost, Trebnje, Cesta Gubčeve brigade 4 a.

Novomeški kolesar na tradicionalnem ciklokrosu premagal olimpijca Ropreta – Klub v denarnih stiskah

Kolesarsko društvo Novo mesto je minulo nedeljo pripravilo tradicionalno tekmovalstvo v ciklokrosu, na katerem je nastopilo okoli 50 kolesarjev iz Ljubljane, Hrastnika, Kranja in Novega mesta. Tekmovalstvo je bilo navzlic neugodnim vremenskim razmeram dokaj dobro, novomeški tekmovalci pa so z vožnjami in rezultati dokazali, da se na prihodnja tekmovalstva dobro pripravljajo.

Najprej so startali najmlajši, žal, med njimi ni bilo novomeških pionirjev. V društvu jih sicer imajo vpisanih kar precej, tudi trenirajo, kar pa kolesarji ne morejo kupiti koles, tako da so svoje vrstnike lahko opazovali kot gledalci. Med najmlajšimi je zmagal Kastelec (Astra), ki je 1000 m prevozil v dveh minutah in dvainpetdesetih sekundah.

V konkurenci mlajših mladincev (tekmovali so na 4000 m dolgi progi) je nastopilo dvanajst kolesarjev. Domačini so se izkazali, saj so s prvim, tretjim in sedmim mestom bili najboljši med ekipami. Rezultati: 1. Srečko Vehar (Novo mesto) 11:28, 2. Miro Bobnar (Sava Kranj) 11:48, 3. Bojan Štih (Novo mesto) 11:56, 7. Jože Sinkovec (Novo mesto) 12:18 itd; ekipno: 1. Novo

Mirna: skrb za množičnost

Minuli petek je bil v osnovni šoli na Mirni občini zbor društva Partizan, na katerem so podelili za dolgoletno delo društveno plaketo s priznanjem Marjanu Umku, Francu Stumu in Nežki Lisec.

Za požrtvovalno delo pri delovnih akcijah so pohvalili Bojana Kolencu, Slavka Smuca, Alojza Krhina, Mira Ajliča, Antona Kotarja, Boža Ponikvarja, Dušana Zakrajška, Milana Turka, Matevža Marklja in Janeza Kolencu. Na zboru so med drugim povedali, da je bilo njihovo društvo do 14. januarja 1977 edino tovrstno društvo v trebanjski občini, sedaj pa imajo v Mokronogu podobno društvo. Partizan ima šest klubov in z vsemi sekcijami zajema 2 odstotka prebivalstva v občini.

V preteklem letu je bilo Partizanovo delo pestro. Deloma so obnovili dom, in sicer v vrednosti 70.000,00 din, naredili trim stezo v vrednosti 70.000,00 din, pripravili dokumentacijo za izgradnjo druge stopnje doma in garderobe. V vsem delu pa se skriva za okoli 40.000,00 din prostovoljnega dela.

Člani so se udeležili vrste tekmovalni, na katerih so dosegli lepe uspehe. Najbolj so se odrezali košarkarji, sicer pa za množičnost, rekreacijo, mladince in pionirje. Za letošnje leto si je društvo zastavilo obno viti dom in zgraditi garderobe, obnoviti nogometno igrišče, izšolati večje število rekreativcev, razširiti množični šport oziroma rekreacijo gre veliko zaslug za uspehe tudi OŠ Mirna, ki je brezplačno dala društvu na voljo športne objekte.

J. PLATIŠE

ŠPORTNI KOMENTAR

Začeti z množičnostjo

Za ribniški šah brez težav rečemo, da je tista športna disciplina, ki je v slabem letu močno nazadovala in ima le malo možnosti, da bo v kratkem času postala tako kvalitativna kot pred leti. Ni še dolgo, kar so Ribničani nastopili v prvi republiški ligi, dosegli nekaj lepih uspehov, in če bi imeli le malo več športne sreče, bi lahko v družbi najboljših republiških šahistov igrali še nekaj sezon.

Kaže pa, da je njihovo nišo, povsem po nepotrebnem porušil odhod mojstrskega kandidata Milana Pisarja. Prva deska je z njegovim odhodom ostala prazna, od kluba se je poslovilo še nekaj igralcev in šahovski voz se je začel podtapljati. Igralci so le od časa do časa pripravili hitropotezni turnir in to je bila domala vsa njihova dejavnost. Te dni poteka ravno leto, odkar so izbrali novo

mesto 35:42, 2. Astra 37:52 itd. Uspeh mlajših mladincev so ponovili tudi starejši mladinci. Z dobro vožnjo je Franci Zrimšek potrdil, da se počasi vrača v staro formo (tekmovalci so prevozili šest kilometrov), izkazala pa sta se tudi Mijajlovič in Turk. Vrstni red: 1. Zrimšek (Novo mesto) 16:27, 4. Turk 17:06, 7. Mijajlovič (oba Novo mesto) 18:18. Ekipno: 1. Novo mesto 51:51.

Vsekakor je bila najbolj zanimiva vožnja članov, ki so morali prevoziti dva kilometra več kot starejši mladinci. Na startu so bili z izjemo Rogovih kolesarjev vsi najboljši slovenski tekmovalci, med njimi tudi Krakar in Ropret. Vendar je domačin Božo Mijajlovič v zelo dobri vožnji prekosil oba Kranjčana in zanesljivo osvojil pokal, ki ga je prispevala pokroviteljica kolesarskega tekmovalstva novomeška SZDL.

Vrstni red članov: 1. Božo Mijajlovič (Novo mesto) 21:16, 2. Mirko Krakar 21:28, 3. Bojan Ropret (oba Kranj) 21:34, 8. Zdenko Antonovič 23:12, 10. Miran Štih (oba Novo mesto) 23:40 itd.

NTK KOČEVJE V TROBOJU BREZ TEŽAV

Konec minulega tedna je sodraški namiznoteniški klub pripravil troboj, in sicer med vrstami iz Kočevja, Ribnice in Sodražice. Daleč najboljši so bili gostje iz Kočevja, ki so osvojili prvo mesto v konkurenci posameznikov in med ekipami. Rezultati: Sodražica – Kočevje 0:5, Sodražica – Ribnica 5:3, Ribnica – Kočevje 2:5; vrstni red posameznikov: 1. Lapajne, 2. Štajdohar, 3. do 4. brata Pogorelc, 5. Campa (vsi Kočevje) itd.

M. G.

Na „zimskem“ Sevnica druga

Na tradicionalnem zimskem rokometnem prvenstvu Slovenije dokaj dobre igre – Dolenjci v nižjih skupinah ne igrajo tako dobro, kot pred letom

Tradicionalno zimsko rokometno prvenstvo Slovenije, ki poteka letos v dveh skupinah, se približuje kraju. Konec minulega tedna so se pomerili rokometarji v skupini B in mladinci, v Celju pa so člani v najkvalitetnejši skupini odigrali tudi zaostale tekme, ki pa niso vplivale na vrstni red na vrhu tabele, zakaj brez težav so zmagali zvezni ligasi, na drugo mesto pa so se, kot je bilo pričakovati, uvrstili Sevnčani.

V ljubljanski skupini B ekipam z Dolenjskega ne gre tako dobro kot pred letom dni. Ta ugotovitev velja predvsem za Črnomalce, ki so bili na predzadnjem prvenstvu precej boljši, razen njih pa so slabše igrale tudi ostale vrste. Rezultati: Ponikve – Šmarje-Sap 17:19 (6:9), Donit – Dobrepolje 18:10 (8:2), Črnomelj – Eta 28:16 (12:5), Borec – Dobrepolje 21:16 (12:6), Črnomelj – Ponikve 19:19 (8:10), Molcer – Donit 20:18 (11:9); vrstni red: Borec 10, Mokrec 10, Jesenice 9 it. V konkurenci mladincev so favoriti dosegli prve zmage. Inlesova vrsta je začela zelo dobro in je brez težav premagala svoje nasprotnike. Bržčas bo o prvem mestu odločala tekma med Inlesom in Slovanom. Ekipa, ki bo zmagala, bo postala prvak, čeprav so z dobrimi igrami opozorili

nase tudi Olimpijini igralci, ki pa verjetno proti omenjenima ekipama ne bodo dosegli zmage. Nekateri rezultati: Inles – Kamnik 18:11 (9:5), Inles – Usnjar 24:9 (9:4) itd.

M. G.

TEČAJ ZA NOGOMETNE SODNIKE

Sodniška komisija pri novomeškem NK Elanu vabi vse zainteresirane, ki bi radi postali nogometni sodniki, naj se udeležijo tečaja za sodnike malega nogometa. Prijavite se lahko do vključno 19. februarja, in sicer v prostorih nogometnega kluba na novomeškem Stadionu bratstva in enotnosti.

NOVOMEŠKA ATLETIKA

Pred kratkim je atletska sekcija pri novomeškem športnem društvu izdala ličen bilten, ki na štiridesetih straneh lepo predstavi delo novomeških atletov in atletinj. Razen poročil o delu, delovnem programu, aktivnih članih itd. lahko ljubitelji atletike dobijo v biltenu tudi vse podatke o rezultatih in rekordih novomeških atletov.

KRKINI EKIPNI VODITA

Po dveh kolih (odigrali so jih v Trebnjem in Mirni peči) keglaške lige vodita Krkini ekipi. V Mirni peči so presenetili domači tekmovalci, ki so zasedli drugo mesto. Pri članih so boljše rezultate dosegli: Krka 5113, Mirna peč 5051, Celulozar 5040, Zdravila 4999, Novoteks 4912 itd., pri članicah pa Krka 2261, Brežice 2041, Krško 1968 in Mercator 1781.

D. BRATOŽ

KRKI NI USPELO

Lahko rečemo, da je novomeško keglaško vrsto na poti k uspehu ustavil asfalt. Dolenjci so odrekli v Celju. Drugi dan so nastopili na Gradisovih plastičnih stezah, vendar še vedno niso dosegli rezultatov, ki bi jih lahko, in od tekmovalstva so se poslovili z dokaj poprečnimi rezultati.

ZIVKOVIČ IN JOVANOVIČ

Na letošnjem prvem hitropoteznem turnirju ribniškega šahovskega kluba je nastopilo petnajst igralcev. Pokazali so dokaj dobro igranje, in kot so povedali organizatorji, bodo turnirji poslej pogostejši. Vrstni red: Živkovič in Jovanovič 13, Trobec 10,5, Dimitrovič 9,5, Golija 9, Levstik in Stojanovič 8 itd.

M. G.

SPORT NA PROSTEM – Viniško rokometno, košarkarsko in teniško igrišče je najlepši primer, kako lahko dober športni objekt v krajevnih središčih pozivi športno dejavnost. Velika želja za šport vnetih krajanov pa je sodobna telovadnica, saj sedaj na zimo nimajo kje igrati in trenirati.

Spodrsrljaj v dvanajstem kolu

Prvo kolo v drugem delu slovenskega košarkarskega prvenstva je prineslo nekaj presenečenj, za neljubo pa so poskrbeli reprezentantje Dolenjske, ki so v gosteh izgubili s Krasom. Po tem porazu je Dolenjska na lestvici nazadovala in je sedaj s štirinajstimi točkami, kolikor jih imata tudi vrsti Elektre in Trnovega, na tretjem mestu.

KRAS – DOLENJSKA 90:81 (42:31)

Okoli 200 gledalcev je minulo soboto videlo slabo košarkarsko igro. Medtem ko sta si bili ekipi v prvem delu polčasa dokaj izenačeni in je bila tekma še zanimiva, sta obe vrsti v drugem delu močno popustili in k odmoru so odšli domačini s prednostjo enajstih točk. V nadaljevanju so Dolenjci igrali bolje, poznalo pa se jim je, da med počitnicami niso dovolj trenirali, kajti domačini so bili gostom enakovredni le zato, ker so zadetke dosegli v glavnem s hitrimi protinapadi, ki jih

utrujeni Dolenjci niso mogli preprečiti. Razen tega sta moštvi igrali v nemogočih razmerah, kajti termometer je pokazal vsega pet stopinj nad ničlo.

MKZ Dolenjska: Seničar 12, Medek 30, Munih 8, Ivančič 10, Švinger 10, Plantan 11.

Ostali rezultati – Domžale – Trnovo 92:73 (54:36), Ježica – Elektra 78:85 (37:40), Jesenice – Radenska-Pomurje 57:59 (25:26), Branik – Fructal 100:78 (36:46).

Trenutni vrstni red: 1. Domžale 24 točk, 2. Branik 16, 3. Dolenjska 14, 4. Elektra 14, 5. Trnovo 14, 6. Rudar 12, 7. Ježica 10, 8. Fructal

10, 9. Kras 10, 10. Jesenice 8, 11. Vrhnika 6, 12. Radenska-Pomurje 4.

PRILOŽNOST ZA ODDOLŽITEV

V drugem kolu slovenske košarkarske lige igra dvanajstera Dolenjske v Ljubljani, kjer se bo pomerila s Trnovim. V prvem kolu so Ljubljaničani v Novem mestu nekoliko nepričakovano zmagali, Dolenjci pa imajo v soboto zvečer spričo boljše in bolj izenačene vrste lepo priložnost, da se Trnovčanom za nesrečni poraz oddolžijo.

GAŠPARAC V REPREZENTANCI

Skupnih zimskih priprav slovenske kadetske reprezentance v Murski Soboti se je udeležil tudi nadarjeni košarkar KK Kočevje Rudi Gašparac. Poprej je uspešno prešel vse selekcijske preizkušnje in so ga zato uvrstili v slovensko reprezentanco. Doma trenera Gašparca profesor Cveto Arko, ki skrbi za razvoj košarke na osnovni šoli in v domačem košarkarskem klubu.

A. ARKO

DOLENJSKE TOPLICE – STRAŽA 50:76

Košarkarsko moštvo Dolenjskih Toplic, ki se je začelo pripravljati za občinsko košarkarsko ligo, se je sredi minulega tedna pomerilo z vrstniki iz Straže, ki so v lanskem sezoni igrali v dolenjski košarkarski ligi. Gostje so bili precej boljši in so zaslužno zmagali. Domači igralci, pri katerih se je izkazal Lukšič, so dobro igrali predvsem v zadnjih petih minutah, ko so dosegli petnajst točk, Stražani pa le šest.

M. G.

CILJ: OSTATI PRVI

Ko so začeli trenirati rokometarji ribniškega drugoligaša, so z njimi začeli vaditi tudi mladinci. Nadarjena vrsta ribniškega Inlesa ima za prihodnjo sezono samo en cilj: obraniti prvo mesto in ostati v ligi edino neporaženo moštvo. Z igrami v jesenskem delu so namreč Ribničani dokazali, da so dobri učenci svojih starejših tovarišev. Ker konkurenca v ligi ni močna, so priprave v klubu usmerjene predvsem na to, da najboljši mladinci prihajajo v prvo Inlesovo ekipo.

M. G.

15. IGRE GRADBINECV

Od 24. do 27. februarja bodo v Kranjski gori potekale jubilejne 15. zimske športne igre slovenskih gradbincev. Organizacijo vse bolj priljubljenih iger je republiški odbor sindikata gradbenih delavcev Slovenije zaupal SGP Slovenija ceste. Zimske igre gradbincev so postale nepogrešljiva sestavina športno-rekreativne dejavnosti gradbenikov. To dokazujejo tudi prijave, saj bo, kot pričakujejo organizatorji, letos sodelovalo več kot 1100 tekmovalcev in tekmovalk iz 83 delovnih organizacij.

KRVAVEC VABI

Najboljši slovenski učitelji smučanja, člani republiškega zbora, bodo pripravili od 16. do 23. marca na Krvavcu odprt sedemdnevni smučarski tečaj. Udeležijo se ga lahko vsi, ki si želijo izpopolniti smučarsko znanje v nadaljevalni in tekmovalni šoli smučanja. Na Krvavcu bodo poučevali republiški demonstratorji, ki so zastopali Jugoslavijo na mednarodnih smučarskih seminarjih in nastopih ter poučevali v tujini in doma. Cena za polni penzion, tedenško karto in učitelja je 1.900 din.

DOLENJKI V EKIPI JUGOSLAVIJE

Članici keglaške vrste novomeške Krke Baričeva in Soškova sta z odličnim nastopom v Odžahih potrdili rezultate, dosežene v dveh prejšnjih nastopih, in se uvrstili v mladinsko državno vrsto, ki bo nastopila na evropskem prvenstvu v Zagrebu. Baričeva je na minulem izbirnem tekmovalju podrla 822 kegljev in osvojila četrto mesto, Soškova pa petnajst kegljev več, vendar je zavoljo slabega dne v Zagrebu ob koncu pristala na šestem mestu.

D. BRATOŽ

SEDEM NOVOMEŠČANK V BRATISLAVI

Druga februarja se je v Novo mesto vrnilo sedem mladih telovadk novomeškega Partizana, ki so bile na desetdnevni pripravah v glavnem mestu Slovaške, v Bratislavi. Jasna Dokl, Romana Jeršin, Vanja Požar, Matejka Kavšič, Nataša Kočevvar, Katka Pucelj in Urška Papež so vadile do osem ur na dan, in sicer pod vodstvom domačih trenerjev in Ruže Kovačič ter Slavka Kavšiča. Novomeškeanke so v desetih dneh močno napredovale, saj so vadile skupaj s češko-slovaškimi telovadkami, ki se pripravljajo na bližnje evropsko gimnastično prvenstvo.

Izenačeno prvenstvo

Penko postal prvak – Komelj in Pucelj prvokategornika – Nemogoče razmere za vadbo

Minuli teden so novomeški šahisti z desetimi in enajstim kolom sklenili šahovsko prvenstvo Novega mesta, na katerem je nastopilo enajst igralcev. Kot je bilo pričakovati, je prvo mesto osvojil mojstrski kandidat Igor Penko, njegovih 6,5 točke pa je najboljši dokaz, da je bilo minulo najmočnejše mestno prvenstvo na Dolenjskem izredno izenačeno.

Tokrat so se izkazali predvsem mlajši igralci. Na nekaterih prejšnjih turnirjih so z dobrimi igrami napovedali osvojitve prve kategorije, vendar jim je uspel vedno za las ušel. Na minulem prvenstvu pa sta Komelj in Pucelj zanesljivo igrala od prvega do zadnjega kola, osvojila točko manj kot zmagovalc Penko in novomeški šahovski klub je dobil še dva prvokategornika. To kategorijo so potrdili še Milič, Istenič (začel je izredno dobro in kazalo je, da ima največ možnosti, za sicer

nekoliko presenetljivo, osvojitve prvenstva) in Poredoš, ki edini na turnirju ni doživel poraza. Da turnir ni bil samo izenačen, pač pa tudi močan, dokazuje lanski prvak Slavko Sitar, ki je zbral 3,5 točke. Novomeško prvenstvo je še enkrat dokazalo, da vadijo šahisti v nemogočih razmerah in da ravno

Igor Penko v zadnji igri s Petkovičem

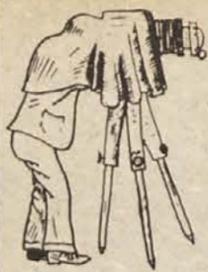
izredno slab prostor zavira razvoj te igre. Dokaj zanimivo prvenstvo si je namreč ogledalo malo ljudi (skoraj nič osnovnošolcev in srednješolcev), zakaj dostop v šahovski prostor je vse bolj nevaren. Deske na balkonu bodo vsak čas odpadle, nevarno stopnišče ni razsvetljeno, in če bodo šahisti še naprej delali v starem prostoru, se je bati za kvaliteto njihovega šaha in za prihodnost kluba.

Rezultati zadnjih dveh kol: Poredoš – Pucelj remi, Komelj – Petkovič 0:1, Penko – Sparar remi, Milič – Materni remi, Sitar – Istenič remi, prost je bil Polenek; 11. kolo: Polenek – Poredoš 0:1, Pucelj – Komelj 0:1, Petkovič – Penko 0:1, Sparar – Milič remi in Materni – Sitar remi.

Končni vrstni red: 1. Igor Penko 6,5 točke, 2. do 3. Ivica Milič in Ervin Poredoš 6, 3. do 5. Vinko Istenič, Janez Komelj in Jože Pucelj, 6. do 7. Tomo Petkovič in Tone Sparar 5, 8. do 9. Anton Materni in Slavko Sitar 3,5 in 10. Zvonko Polenek 3 točke

IZENAČENO IN KVALITETNO – Novomeško šahovsko prvenstvo se je odlikovalo po izenačenih in dobrih igrah, zmagal pa je mojstrski kandidat Penko, ki je tako še enkrat potrdil, da je ta čas še vedno najboljši novomeški šahist: (Foto: Janez Pezelj)

tisti hip

TAKA DIHURJA TOREJ! — Če ima Mojca Pungercarjeva še dosti takih fotografij v družinskem albumu, potem je njen album res pester in ga je veselje prelistati, kar sicer za družinske albume ne velja; preveč togih, neživljenjskih slik je v njih. Posnetek deklic, ki pijeta jajčka, je naredil njen oče pred več leti, vendar se Marija dogodka spominja, saj je sama ena od zalotnih „dihurčkov“. Fotografija ima precej tehničnih pomanjkljivosti, kar pa gre verjetno na račun takratnih razmer, ko dobrega fotografskega materiala ni bilo lahko dobiti in so bili fotoamaterji res veliko bolj vezani na svojo iznajdljivost in poznavanje fotografije. Za objavo smo fotografijo izbrali, ker je primer dobre fotografije za družinski album.

Dolenjski list pred 20 leti

Prej žlico kot kladivo

BREZ ZNANJA se ne bomo otesili zaostalosti. Ta pa je najbolj očitna na vasi, tako v pojmovanju kot v načinu pridobivanja dobrin. In značilno je, da sodobnejši, to je boljši način življenja, hitro prodira tudi v najbolj oddaljene vasi, sodobnejši način pridobivanja dobrin, katerih je treba za boljše življenje mnogo več, pa stalno zadeva ob razne ovire. Ena glavnih je neznanje, neprosvetljenost, kulturna zaostalost. Je pač tako v naravi človeka, da se prej nauči uporabljati žlico kot kladivo.

V ŽUŽEMBERŠKI občini so na skoraj vseh dosedanjih predvolilnih zborovanjih ugotovili, da so pozabili na vključevanje mladine v SZDL. Sploh se je odbor vprašanju razširitve članstva premalo posvetil; posledica — le 27 odstotkov volilnih upravičencev v občini je v vrstah SZDL. V vasi Reber so imeli pred leti nad 100 članov, danes le še 13.

STO LET je, odkar so pričeli v Kanižarici pri Črnomlju kopati rjavi premog. Čeprav izkoriščanje ni bilo obsežno, so se v teh sto letih zarili globoko pod zemljo. Plasti premoga segajo v globino in rudarji gredo za njimi. Pot v globine pa je naporna in utrudljiva, danes bolj kot prej, ker je daljša iz leta v leto. To pa pomeni, da je iz leta v leto več stopnic in klinov, po katerih lezejo rudarji, da pridejo do delovnega mesta in nazaj na površje.

VREME NAM JE temeljito zagodlo ob pripravah za veleslalom na Debencu. Snega ni več, po blatu pa ta reč ne gre! No, korajžni smučarji, pokal in lepa darila, ki ste jih gledali na Mimi v izložbi, pa vam ne bodo ušla. Upajmo, da bo še kak belega in taktat si jih boste razdelili po doseženem uspehu.

MODERNO LETALSTVO je doseglo nov uspeh, ki zveni kar neverjetno, kot jutrovska pravljica. Ameriško letalsko ministrstvo je namreč sporočilo, da je skupina treh leteljih trdnjav obletela svet v 45 urah.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 14. februarja 1957)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Red hočejo postaviti na glavo

(P o s e b n o) pa vam je treba paziti pri volitvah v petej kuriji, kjer volitve z delavci vred kmetje in meščani za vsko Kranjsko samo enega poslanca. Tukaj bodo prav posebno pritiskali tako zvanji socialni demokrati. To so ljudje, kateri hočejo vse današnji red postaviti na glavo ter osnovati popolnoma drugačno državo, v kateri bodo vsi ljudje enaki. Bogatim hočejo vzeti premoženje, kmetom posestva, obrtnikom zaslužek. Po njihovej želji bi moralo biti vse premoženje lastnina vseh, ali bolj prav, nobenega posameznega človeka — marveč vse naj ima država, v kateri morajo vsi enako delati in sicer brez boga, ker vere pravijo, ni treba — država pa zopet deli vsem po potrebi. Najbolj na poti so jim pri teh smešnih zahtevah svobodni kmetje in prosti rokodelci.

(V k o r o š k e m) deželnem zboru je predlagal poslanec Grafenauer, naj se stenografski zapisniki izdajajo tudi v slovenskem jeziku,

ku, ker dejanske potrebe to zahtevajo. Zanj je govoril tudi Einspiler. Predlog je bil seveda odklonjen: kdaj pa niso še odklonili nemški nacionalci kake pravične zahteve koroških Slovencev.

(K u g a.) Indija, dežela, katera je vedno slovela po svojem bogastvu, svoji rodovitnosti, „deveta dežela“, je sedaj strah celi Evropi, in to po vsej pravici. Več mesecev namreč razsaja tam uže strašna kuga, in nevarnost, da se ta bolezen zanese v Evropo je velika, ker je promet z Indijo jako živahen, osobito seveda se po ladijah lahko kuga prinese v naše kraje.

(Iz L e s k o v c a.) Nimamo denarja za najpotrebnejše reči: sol, obleko, obuvalo. Otroci morajo v šolo, če ne, plačaj ali denarno kazen, ali pa moraš sedeti primeren čas. Otrok mora v šolo, če so tudi starši goli.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 1. februarja 1897)

PO SVETU OKOLI

KONJICEK — Pred 20 leti je začel Redfield Finlay zbirati stare železniške vagoncove, danes pa je njegova zbirka najbogatejša in največja zasebna železniška kompozicija v ZDA. Vagone, med njimi so mnogi zelo razkošni, posoja filmskim družbam, včasih pa si privoščijo kar svojo vožnjo do Mehike in nazaj. Drage predmete njegove zbirateljske strasti vzdržuje več tapetnikov, mehanikov, ključavničarjev.

POTA PRAVICE — Neimenovana mati šestih otrok se mora pokoriti razsodbi najvišjega zahodnonemškega sodišča, ki je razveljavilo sodbe dveh nižjih. Neimenovana ne bo dobivala pokojnine po svojem možu, ker je moža spravila s poti kar sama, da bi zravnala pot pravici.

ŽIVALI LETE — Tudi živali imajo svojo potovalno agencijo. V Los Angelesu poseben urad skrbi za zračni prevoz mačk, psov, konj in vseh ostalih dlakavih, pernatih, repatih in štirinožnih bitij, katerim je vstop v potniška letala prepovedan. Agencija je prepeljala že veliko domačih ljubljencev; največ težav pa so imeli s prevozom vodnih konjev.

STRAHOSPOŠTOVANJE — V ameriškem mestu Clairsville dela red 35 let stara Kathy Crumbeley, ki je prva ženska, izvoljena za šerifa. Meščani imajo zaupanje vanjo, saj zelo spretno ravna z revolverjem, pa tudi njena postava je zavidanja vredna: visoka je 183 cm, težka pa celih 120 kilogramov.

PREVEČ VEREN — Christopher Rudd je pridno nosil domov križe, biblije in verske slike; to blago je nabiral v raznih cerkvah. Ko so ga končno le zasačili pri kraji, je svoje početje opravičeval z versko navdušenostjo. Preiskovalcem je zatrjeval, da je robo iz 90 cerkva znosil domov zato, da bi si ustvaril primerno okolje za versko meditacijo. Pa tudi drugače ni bil tako slab človek (tako meni sam o sebi), saj je ob vsakem vplomu vrgel v puščico nekaj denarja.

Popravili so napako narave

V Sovjetski zvezi so zaključili vrsto poskusov, s katerimi so dokazali, da lahko pri gojenju živine dosežajo boljše rezultate, če živino napajajo z vodo, ki je obogatena s kisikom. Raziskave so potekale v velikih razmerah, saj je zadnji poskus zajel nad 1500 glav živine.

Poskuse so začeli z namenom, da popravijo majhno „napako“ matere narave. Pljuča mlade živine namreč ne dajejo dovolj kisika perifernemu tkivu in želodcu. Želodec zaradi pomanjkanja kisika ne izloča dovolj želodčnega soka za temeljito in dobro prebavljanje. Tudi najboljše krma tu ne more pomagati; v zgodnji rasti mlada goved ne napreduje najbolje.

To dejstvo so strokovnjaki poznali že prej, vendar pa se niso domislili dokaj preproste rešitve. Potrebni kisik za dobro delovanje želodca lahko žival dobi tudi s pijalico. Že prva vrsta poskusov je pokazala, da se je prebavljanje močno izboljšalo, z boljšim prebavljanjem pa se je pospešila rast goveda. Tako so ob primerjanju živali, ki so pile navadno vodo, s tistimi, ki so pile s kisikom obogateno vodo, ugotovili precej večjo težo pri prvih. Zanimivo je, da porast teže ni šel na račun kvalitete mesa, saj so laboratorijske analize pokazale, da je meso hitreje vzrejenih živali tudi boljše.

Najboljše uspehe so že v poskusni vzreji dosegli pri prašičih. Prašiči, ki jih po posebnem urniku napajajo z vodo, v kateri je veliko kisika, v dveh mesecih za 20 — 40 odstotkov presežejo težo običajno pojene živali.

Tovrstno napajanje pa je primerno le v določeni dobi rasti.

Nepojasnjene skrivnosti

Velikonočni otok, najvzhodnejši otok Polinezije, ki pripada južnoameriški državi Čile, je znan po 600 velikanskih kipih, ki predstavljajo človeške obraze. Kipi niso nastali na mestu, kjer stoje, marveč so jih ljudje prestavili kilometre daleč. Tehtajo po več deset ton in arheologi se sprašujejo, kako so jih tedanji prebivalci sploh mogli prestaviti.

Stopnja tehničnega razvoja tiste dobe na Velikonočnem otoku je skoraj povsem neznan. Ali so tedaj morda že poznali valjar? Ker nobena sled tega ne potrjuje, je treba iskati drugo razlago.

Francoski raziskovalec Maziere domneva, da so se takratni prebivalci otoka posluževali pri prenašanju in postavljanju kipov gravitacije. Ko so kip izklesali in odločili od žive skale, je zdrknil po žlebu, izdolbenem v skalnem pobočju pod kipom. Vprašanje je seveda premalo pojasnjeno in vsebuje več neznank. Raziskovalec J. P. Adam predlaga bolj verjetno rešitev: kip so pomikali naprej tako, da so ga sukali okoli njegove osi. Ta domneva sicer ne temelji na dokazih, saj je ni potrdil noben dokument, vendar ji pritrjujejo tudi drugi raziskovalci.

Kaj pa vlečenje velikih kipov po tleh? Malo je verjetno, da bi takratni prebivalci Velikonočnega otoka to zmogli. Za vleko osemdeset ton težega kipa bi potrebovali 2.100 težakov, toda takratno število prebivalstva je skupno z otroki, starci in ženskami znašalo komaj nekaj več.

Lipovi bogovi

Cesarica na Dunaju je častila lipo in njeno senco nad kamnito mizo. Cesar, ki je vodil cesarstvo, je moral biti tiho, dokler se ni tako nakretilo, da sem to lipovo svetinjno posekal in otel cesarstvo.

Nam se zdi tako čaščenje jako čudno, pa vendar nisimo boljši od drugih, akoravno vidimo, da nekaj posameznikov odloča o usodi drugih.

Kar poglejte, kako so zasoljene cene za smučanje. Delavec mora ves mesec delati za par smuč, naslednji mesec za opravo in obutev, tretjega pa za vožnjo in pakete. Ako ima družino, pa v celem letu ne nabere dovolj novcev, ako se pri delu celo pretрга.

Če se kdo pritožuje, da je vse skupaj predrago, ker za delavce in njihove družine smučanja ni, se krčmarji in drugi mešetarji brž oglašijo, da kljub gneči delajo s čisto izgubo. Na, pa si naglej to čudo!

Kje so že tisti časi, ko so se Bločani bolj iz potrebe kot veselja spuščali na eni krivini v dolino in s palico

pod pazduho za krmilo.

Drugo razočaranje sem doživel oni dan v Ptuj, kjer so se zbrali naši najboljši vitezi in se pomerili v streljanju s puško. Zadevali so v črno, da je bilo veselje gledati te nekrvave boje. Vmes so bile tudi ženske, ki so prekosile marsikatero moškega. Do tu je bilo vse lepo in prav. Ko so začeli deliti nagrade, se je ustavilo. Moški so dobili priznanja, kolajne in nagrade, ženske pa nič, akoravno so plačale za udeležbo na viteškem turnirju in dosegle boljše rezultate kot marsikateri moški.

„Kaj si niso zaslužile plačila?“ sem vprašal voditelja, ki smo jih izbrali in jih zdaj častimo.

„Niso, zato ker jih je bilo premalo. Najmanj ducat bi jih moralo priti, pa bi dobile.“

Vidite, tako je kot na Dunaju, kjer je bilo več vredno ducat mehkužcev kot en Krpan, ki je premagal Brdava in dobil komaj imena vredno plačilo.

MARTIN KRPAN

Čas, hujs od stolet

Odkar je bil na vrhu pole v starih Atenah Partenon — stari mojstri postavili v 5. stoletju pred našim štetjem — je „odet“ v častje stoletij“ šel skozi čas. Preživel je osvajačske hode Rimljanov, ki so ga imeli javno hišo; kristjani kasneje naredili iz njega doksno cerkev; Turki so spremenili v mošejo in kasneje skladišče za municijo, ki je topovskim ognjem Benet leta 1687 eksplodiralo. Vsa stoletja minulih časov tako načela starodavnega lja, kakor ga je v zadnjih tih onesnaženi zrak grškega mesta.

Generalni direktor UNO umetnostni zgodovinar dou Mahtar M'Bow se

Popravilo kipa z Akropole. Izpušni plini in dim so resili čeli starogrško umetnine.

vzpel na Akropolo in po du izjavil: „2400 let je častni spomenik, v kateri Fidija in Ictinus vklesala svojega genija, kljuboval dom vremena in ljudi, mu grozi propad zaradi ki jo povzroča industrijska lizacija!“

Mestni promet in tovornjaki so v Atenah vzniknile po vojne, spuščajo v zrak dvokis, katerega delovanje marmor je uničujoče; po z atmosfersko vlago dobri topi kamenino. V zadnjih tih letih so se „stopili“ mor vrezani detajli na kariatidah, skoraj uničen tudi obraz konjenika na ni strani Partenona. Grozno tudi posledice nestrokovno popravila v predvojnih letih so v stebre vložili železne nike; ti so pod vplivom zraza zarjavili.

Partenon, Erekteum in ostanki Akropole zahtevajo no popravilo, če želimo menike davnih prednikov niti za potomce. UNESCO zbira potrebno vsoto za vilo: 15 milijonov dolarjev.

Miki Muster Janez Trnovc

Ko 'sta tako tih drevesnem deblu, da se v travi pri po koj je spoznal, žival. Samogibno je se pripravil na strel rana je z znakom naj se ne gane. Pre bliževalo.

AREŠ	POLT
LAVA	IVAR
ADEN	LETO
DIR	CINIK
BIJEDI	ČINAR
DIN	SET
JOŽE	ATLANT
ATENEJ	DIRKA
TAMARA	ZELNIK
AVALA	BOLANA
ALE	BOADON

Nego drevesa kaže njegov sad. Iz Sirahove knjige

O vsakem človeškem življenju je v bistvu mogoče napisati le dve, tri vrstice.

I. A. BUNIN

Upanje in čakanje sta pobila več ljudi kakor skrb in obup.

Š. J. AGNON

DL	STARA ZENSKA	VRSTA TOVORNEGA MOTORNEGA VOZILA	POSEBNOST KRAJEVNEGA GOVORA	ROMUN. DENAR	HOMERSKI JUNAK	DL	BERITE DL	ZIVLJENSKA POT	NAŠA NAJVIŠJA GORA
MIT. MORSKA POSAST						DL	KUTINA BAKHOVA PALICA		
M. IME							HIMALAJ. KOZA		
SEV. AM. ROPARSKA RIBA							REKA NA PELOPONEZU		
NEKOLIKO M. BAVILJE				STRIZENJE					
CLANSKI SANSAMER				TROPSKA ŽIVAL					
							DOMAČA ŽIVAL VNETI SARENICE		
DL	ZNANI NEM. PSIHULOG	PEVKA BAEZ LETOVISCE NA FLORIDI		ISKALNA BARVA				RADIJ	
EG. KRALJ BOGOV			ARAB. KNEZ REBRASNA TKANINA	PEVKA SEPE				KARTA PRI TARIKOU	
ZNANSTV. RAZPRAVA								SRODNIK FAZANA ŽENSKI LEDNIK	
NORV. ZIMSKI CENTER				TUR. SABLJA PIVO					NADAV KRAJ PRI ZADRU
AVSTRAL. NOJ		TLA			FIN. JEZERO				
NOVINARKA BACER		MAGON			ZLODEJ				

iz monografije dvanajste brigade brigada brani belo krajino piše: lado ambrožič-novljan

Da bi izvršil povelje glavnega komandanta polkovnika Nickla, je Hassler vendarle razdelil svojo skupino na dva dela in popoldne le z majhno skupino drznejših vojakov vpadel v Semič, a se ni resneje spopadel z nobeno partizansko enoto. To je storil že v mraku, nato pa se je hitro vrnil v Pribišje k Haggi, da bi v varstvu na hitro zgrajenih bunkerjev in položajev skupaj s Haagovimi četami prenočil. Ves dan je močno deževalo, vmes pa snežilo, da je na območju bojov zapadlo do 15 cm snega.

Treba je nekoliko opisati nezgode kočevske bojne skupine, ki je potovala vso noč na 14. november skozi kočevske gozdove v dveh kolonah. Koloni sta potovali sicer po cestah, vendar se je Schumacher, kot smo videli, kljub temu izgubil v meglenem in deževnem vremenu. Prispel je na maršruto 2. bataljona slovenskih domobrancev, ki je pod poveljstvom Vuka Rupnika pravilno ubiral pot proti cilju. Pri Miklarjih sta se koloni srečali in 4. bataljon se je, misleč da je naletel na partizansko zasedo, po starem in koristnem običaju predstavljal kot partizanska četa. Drugi bataljon je nemudoma udaril po „partizanih“. Boj je bil zagrizen in krvav in kmalu je bilo na obeh straneh nekoliko mrtvih in ranjenih. Drugi bataljon se je bolje znašel in je četrtega pošteno zdelal. Nato je Schumacher umaknil 4. bataljon iz boja in ga zamenjal s 1. iz Stične. Tudi tega so zmagoviti vojaki 2. bataljona poglavitni smoter, čete so zamudile, koordinacija je propadla in sovražnikovi poveljniki so vdrlji v Belo krajino le zato, da bi formalno izpolnili povelja in izpeljali načrt.

Štab XV. divizije je imel načrt za nadaljevanje boja proti Hasslerjevi bojni skupini. Sodil je, da je 12. brigada zaradi celonočnega boja utrujena, zato naj bi boj nadaljeval le njen 1. bataljon, ostala dva pa naj bi si privoščila krajši počitek. Na zahtevo komandanta brigade pa je štab divizije pristal na to, da vsi trije bataljoni Dvanajste nadaljujejo boj. Istočasno je XV. divizija poslala Gubčeva brigado v dolino. Povelje za pohod je Gubčeva prejela že ob 15. uri 14. novembra. Brigada je nato pohitela proti Pribišju, kamor je prispela zvečer in se vključila v boj, ki ga je proti Haagu vodila že 12. brigada. Gubčeva je z enim bataljonom zavarovala severno smer, z dvema pa je šla v napad. Dvanajsta se je postavila na zahodno in severno stran bojišča, da bi preprečila pohod sovražnika proti Novemu mestu. Sovražnik je za obrambo Pribišja 14. novembra zvečer uporabil najprej 38. in 40. četo slovenskih domobrancev, ki sta zasedli položaje izven vasi in se za silo utrdili. Toda partizani so tako močno napadali, da so se morali domobranci umakniti. Popustili so in začeli zapuščati položaje. V prvih bojih so imeli 3 mrtve in 2 ranjena. Sreča za Haaga, da se je tedaj začel vračati Hassler, ki je s svojimi vojaki hitro zamašil praznine na obrambni črti izven vasi. Sedaj je imel sovražnik več kot dvakratno premoč in je odbijal partizanske napade.

Proti jutru 15. novembra sta brigadi skoraj v celoti sklenili obroč okoli Hasslerja. Dvanajsta je še nadalje zapirala severozahodne in zahodne smeri, Gubčeva pa je obvladovala severne in vzhodne. Partizani so ponovno napadli. Sovražnikovi vojaki, od katerih se je za mnoge začel tretji bojni dan, so zaradi naporov izgubili prejšnji bojni elan, posebno še, ko so videli, da so obkoljeni. Med njimi se je pojavilo malodušje in znaki demoralizacije. Tu je treba povedati, da moralno stanje nemškega in domobranskega vojaka že prej ni bilo na višini. Razmere na bojiščih, zlasti jugoslovanskih, so razdejale njihov pogum in voljo do boja; izgubili so vero v zmago.

Major Hassler je 15. novembra zjutraj vendarle našel še toliko moči, da se je odločil za akcijo, s katero bi raztrgal obkolitveni obroč in prizadejal partizanom poraz. Poslati je nameraval Haagovo skupino v preboj; nato naj bi z mrtvimi in ranjenimi odšla v Novo mesto. Sam pa se je namenil usmeriti proti Podgradu, s čimer bi razbil čete Gubčeve in 12. brigade in jim zadal poraz. Popolnoma jasne podobe o razmerah, v katerih je bil, pa ni imel. Akcijo je hotel začeti ob 5. uri 15. novembra. Najprej se je začel prebijati iz obroča Haag. Partizani pa so začeli nanj tako odločen in silovit napad, da Haagova skupina ni vzdržala in je začela razpadati. Demoralizirani domobranci so se na vzklike partizanov – Juris, huraaa! popolnoma zmedli, da so začeli v neredu bežati in puščati ranjence na bojišču. Haag je polovil nekoliko nemških in tistih domobranskih vojakov, ki so bili še kolikor toliko prisebni, zlasti mu je pomagala skupina nadporočnika Pavliča, in posrečilo se mu je, pobrati nekoliko ranjenec in bežati proti Novemu mestu. Haagova skupina je bila popolnoma razbita in njen pohod se je spremenil v panično bežanje. Na povelje polkovnika Nickla so tedaj v Novem mestu s težavo zbrali še skupino 87 mož, ki je zasedla Ljuben, sprejela bežeče Haagove vojake in jih zavarovala. Haag je prišel v Novo mesto ob 16. uri. S seboj je pripeljal 2 mrtva in 10 ranjencev.

VAŠA ZGODBA

Vse udeležence natečaja VAŠA ZGODBA obveščamo, da bomo objavili rezultate natečaja prihodnji teden. Zaradi obilnega gradiva ima komisija, ki ocenjuje poslane prispevke, toliko dela, da ga ne more dokončati v predpisanem roku (8. februar). Še toliko težje je, ker člani komisije žele res objektivno oceniti vse prispevke, vključno tiste, ki so prispeli z zamudo, a so vseeno vredni enake pozornosti kot pravočasno prispeli spisi.

Prihodnji teden bomo objavili imena zmagovalcev in dobitnikov petih glavnih nagrad. Vse tedne naprej pa bodo na tej strani izhajale posamezne zgodbe.

Pošast iz ameriških gozdov

Človeku podobno živalsko bitje buri domišljijo Američanov že več kot stoletje – So sasquatcha res videli? – Kaj pušča velikanske sledove? – Članek iz leta 1884

Slavnemu in pri nas najbolj poznanemu čudovitemu bitju s snežnih himalajskih pogorij se je pred časom pridružilo še eno skrivnostno bitje – sasquatch, ki ima sicer za seboj že kar lepo tradicijo, a so o njem v Evropi manj govorili. Sasquatch je namreč ameriška inačica jetija. Z njim se Američani postavljajo v vrsto tistih narodov, ki premorejo skrivnostna bitja: Škotom in njihovi jezerski pošasti Nussy, Rusom s pred kratkim odkrito pošastjo Ajdakor, narodom na Himalaji ter drugim, ki v izročilu ali s še živimi pričami ohranjajo svet poln skrivnosti.

Sasquatcha imenujejo tudi Veliko stopalo. To ime se je bitja prijelo zaradi sledov, ki so hkrati tudi edini dokazi o njegovem obstoju. Odtisom v mehki zemlji ali na snegu so namerili od 40 do 55 centimetrov. Takim velikim stopalom gre seveda primerna telesna višina; sasquatch naj bi meril v višino tudi več kot 2 metra.

RAZISKOVALEC IN NENAVIDEN ULOV

Zgodbe o sasquatchu so se pred naselitvijo belcev krožile v indijanskih taboriščih, vendar so šele evropski naseljenci zapisali svoja srečanja s tem nenavadnim bitjem. Prvo poročilo o nenavadnih sledovih je napisal znani raziskovalec ameriških prostranstev David Thompson. Thompson je v snegu odkril sledove stopal s štirimi prsti, dolgi pa so bili 35 centimetrov. Sprva so menili, da je raziskovalec našel sledove ogromnega grizlija (medveda), vendar se je grizlija na more pustiti takih sledov, ker ima pet prstov in drugačno obliko stopala.

Thompson je sledove našel leta 1811.

Prvi dokument o bitju samem pa je časopisni članek, ki je leta 1884 izšel v listu Daily Colonist. Novinar piše v njem, da so v bližini mesta Yale v Britanski Columbiji ujeli nenavadno žival. Opisal jo je kot vrsto gorile, visoko meter in pol ter težko 50 kilogramov. Žival je imela vse telo pokrito z dlakami, roke precej daljše kot jih ima človek, bila je zelo močna. V mnogočem je bila podobna človeku.

Čeprav opis ustreza gorili, pa je le vprašanje, od kod v Britanski Columbiji ta tropska žival. Raziskovalci sasquatcha se nagibljejo k mnenju, da je novinar popisal sasquatcha. Nadaljnja usoda ulovljenega bitja ni znana.

SE JE OSTMAN ZLAGAL?

Zelo znana je pripoved Alberta Ostmana, ki opisuje srečanje s sasquatchem leta 1924. Gozdni delavec Ostman je tisto leto sklenil prežveti počitnice v

gozdovih Toba Inlet. Neko noč, ko je taboril ob izviru, je presenečen začutil, da ga nekaj s šotorom vred nosi. Izračunal je, da je tako „potoval“ kakih 20 kilometrov. Ko ga je neznanu bitje odložilo in je zlezal iz šotora, je ugotovil, da se nahaja v skalnati soteski med člani štiričlanske družine nenavadnih bitij: oče, 2 metra velik, mati poldrugi meter ter dva mladiča. Bitja so bila poznala nikakršnega orodja. Do slučajnega ujetnika (sasquatch je pokazal zanimanje za Ostanmanovo rezervo hrane) so se bitja vedla nenasilno. Po šestdnevem bivanju v soteski je gozdni delavec ušel.

O skrivnostnem dogodku dolgo ni spregovoril, ker se je bal posmehovanja. Sele ko je zvedel, da nekateri vprašanje skrivnostnega bitja v Ameriki resno obravnavajo, je dogodek opisal. Javnost je za srečanje zvedela šele 1957. leta.

ČE DRUGEGA NE VSAJ POSEL

To so najbolj zanimiva in še najbolj verodostojna pričevanja o sasquatchu. Število ljudi, ki so videli skrivnostno bitje, je precejšnje, saj so raziskovalci zabeležili več kot sto pričevanj. Prav tako ni malo poročil o najdbi sledov, pa tudi fotografij teh sledov ne manjka. Vse to navaja k misli, da mora v osnovi biti nekaj resnice, čeprav je veliko verjetnosti, da resnica ni tako zanimiva, kot bi mnogi želeli.

Nedolgo tega je neki biolog takole podal mnenje stroke, ki jo

zastopa: „V Severni Ameriki je nekaj, kar zahteva pojasnitev; vendar ne smemo pozabiti, da je človek že od nekdanj nagnjen k ustvarjanju legend in mitov.“

Drugače gledajo na sasquatcha trgovci. Zanimanje za ameriško pošast so znali kar spretno izkoristiti: v Willow Creeku so postavili lesen kip sasquatcha, po mestu je narisanih vse polno njegovih sledov, v trgovinah pa so v prodaji kipi, pepelniki in drugo v stilu skrivnostnega bitja. O sasquatchu so posneli že več filmov, vendar niso preveč uspeli.

Raziskovalec John Green meri skrivnostne sledove v kalifornijskih gorah.

ZA OČETOM

131

Prihajalo je naravnost proti njima, in nenkrat sta opazila v precejšnji bližini pred seboj nenavadno glavo z majhnimi ušesi in dolgim, ozkim gobcem. Dečka sta pridržala dih, da ju nenavadna žival ne bi opazila in ne bi pobegnila. Zoran je začuden ugibal, kaj bi to utegnilo biti. Bojan pa je v čudni prikazni takoj spoznal velikega mravljinčarja.

132

Kosmat in progast se je mravljinčar tako približal, da sta ga mogla dečka vsega videti, in zavil nato pod bližnje drevo, ob katerem se je dvigalo veliko mravljišče. Spravil se je nanj s svojimi okrempljenimi tacami, ga razkopal in iztegnil iz šilastega gobca biču podobni, lepljivi jezik ter nalepil nanj obilico mravelj. Dečka sta ga nepremično opazovala.

na prevrnjenem nenkrat opazil, tam okoli večja samokresu in naj bo tiho in trave se je pri-

Vsakemu dve leti strogega

Blizu 10.000 din v gotovini in cel kup oblačil, hrane in drugih predmetov je ob novembrskem vlamu zmanjkalo v žužemberški zadrugi trgovini

26-letni Edvard Veler iz Celja in 33-letni Anton Kveder iz Šentjurja sta postala prijatelja v mariborskih zaporih. Ko sta odsedela, sta se sešla in se dogovorila za skupen vlam v Žužemberku. Rečeno in 14. novembra lani storjeno, toda deset dni zatem sta bila že v zaporu.

Veler je svojčas bival v Žužemberku in je razmere tam dokaj dobro poznal, zato je tudi predlagal ta kraj za njun skupen podvig. Z avtobusom sta okrog 19. ure pripotovala v Žužemberk, šla najprej v kino, potem spat na kozolec. Okrog 2.30, ko so ugasile še zadnje luči po hišah, sta prišla iz skrivališča.

Na južni strani zadrugi trgovine je Kveder vrzel debelo poleno v okno v prvem nadstropju, prislomila sta leseno mrežo in Veler je po njej splezal do okna. Odstranil je steklo, odprl okno in pot v notranjost je bila prosta.

V trgovini sta ravnala kot prava in izkušena tatova. Sezula sta nogavice, jih nataknila na roke in tako prijemale predmete. Kveder je našel 200 din, Veler pa je nasilno odprl predal blagajniške mize in pobasal 9.660 dinarjev v gotovini.

Ker je bilo v trgovini vsega na pretek, sta se dobro založila še z oblačili: skoz okno sta zmetala kar 7 parov moških hlač, 2 obleki, 6 srajc in še vrsto drugih oblačil, pa tudi nekaj jestvin in pijače. Nameravala sta ob Krki zapustiti kraj, ampak sta zgrešila. Potem sta se v bližini spomenika na Cvibljju preoblekla v novo, nakradeno pa spravila na kup in ga pokrila s starimi oblekami. Napotila sta se peš do Dobrnica, od tam z avtostopom v Ljubljano in dalje z avtobusom v Celje. V avtobusu sta si razdelila denar.

Tak potek dogodkov je ugotovil senat novomeškega okrožnega sodišča, ki je pred kratkim sodil vlomilcema. Priznala sta vse, nista pa bila soglasna v tem,

kdo je dal pobudo za obisk Žužemberka.

Sodišče je ugotovilo, da je bil to Veler, pri njem so tudi našli nekaj ukradenih predmetov. Prisodili so vsakemu po 2 leti strogega zapora; pri tem so upoštevali obtežilne okoliščine, da sta bila oba že zaprta. Do pravomočnosti sodbe bosta ostala pod ključem.

Bila sta dva od „štirih rok“

Tatvine in izginitev po Beli krajini so pojasnjene in krivca sta bila pred sodiščem

Novomeško okrožno sodišče je pred kratkim sodilo 25-letnemu Marjanu Hudorovcu, brezdelnežu, in 22-letnemu Petru Hudorovcu, prav tako nezaposlenemu. Oba sta doma iz znanega taborišča „Pri štirih rokah“, uradno iz Coklovce.

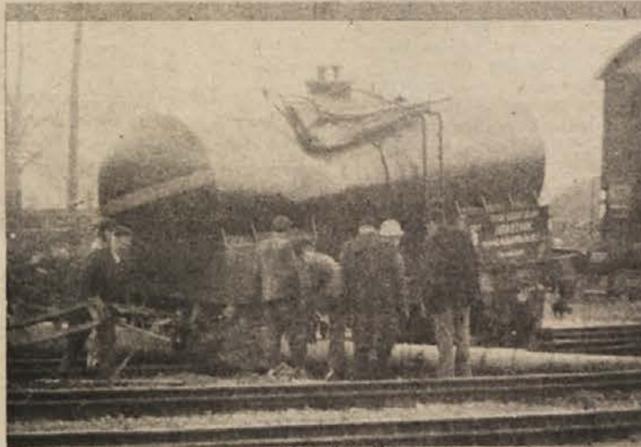
Marjan Hudorovac je bil obtožen več kaznivih dejanj, a se je izkazalo, da mu jih ni mogoče očitati, zato je tožilec za nekatera tožbo umaknil. Dokazali pa so mu, da je 8. novembra lani zvečer s parkirnega prostora pred semiškim hotelom Smuk ukradel moped Jožeta Malnarja. Z njim se je odpeljal v Srednjo vas malce na sprehod, potem pa domov v Coklovco, kjer je vozilo tudi pustil. Za ta prekršek nad tujo lastnino, ki ni bil prvi, so mu prisodili 5 mesecev zapora.

Peter Hudorovac pa je 10. novembra zvečer, prav tako pred Smukom, vlomil v avto Franca Mikežiča ter mu vzel magnetofon in siv suknjič ter ga oškodoval za 5.800 dinarjev. Še nekaj dni prej, 29. oktobra

lani, pa se je zvečer priplazil na hodnik stanovanjske hiše Franca Švajgerja na Ločki cesti in mu vzel lovsko puško, pas z naboji, šibre, daljnogled, kar vse je vredno 6.500 dinarjev.

ROKAV JE ZAGRABILO

31. januarja, malo pred koncem dopoldanske izmene v IMV, si je 19-letna Marija Pirc iz Gor. Mraševskega poškodovala roko. Pirčeva je delala v obratu mehanske obdelave. Rezala je navoje v matice, pri tem pa je vijak prijel za rokav, ki se je navijal na vrtilno glavo, nakar je potegnilo tudi njo. Poškodovanko so prepeljali v novomeško bolnišnico.

CISTERNA SE JE IZTIRILA – V nedeljo okoli devete ure se je na sevniški železniški postaji zgodila nesreča, ki pa na srečo ni terjala žrtev. Tovornemu vladu, ki je vozil iz Dobove proti Zidanemu mostu, se je iztiril vagon-cisterna, ki je poškodovano električno napeljavno ob progi tako, da je bila železniška postaja dalj časa brez električne energije.

Vzroke nesreče še raziskujejo, domnevajo pa, da je nesreči botrovala tehnična okvara na cisterni. Škodo cenijo kar na 200.000 din. (Foto: Železnik)

S SEKIRO V SEMENARNO – Novomeški miličniki so v petek, okoli 20. ure, prijeli Tiborja Perka iz Ozlja, ki se je menda hotel oskrbeti z zalogo semen za bližnjo pomlad. Perko je ob prvem mraku šel v hišo Janeza Berlana na Prešernovem trgu, vzel sekuro, in najprej vlomil v klet in popil nekaj vina. Od tam je šel v zgornje prostore in vplnil skozi vrata Semenarne, vendar so ga občani pravosno opazili in takoj obvestili milico. Preiskovalni sodnik je za Perka odredil pripor.

VINJEN RAZGRAJAL – „Može postaviti“ iz Sentjerneja so v petek prijeli Antona Krhina iz Mihovce, ki je vinjen razgrajal v Lampetovi gostilni v Sentjerneju. Sbororiteža bo kaznoval sodnik za prekrške.

BULDOZER BREZ ŽAROMETOV – Delavci Vodnega gospodarstva Novo mesto so v soboto presenečeno ugotavljali, da jim je nekdo z buldozerja, s katerim opravljajo dela na regulaciji Brunčnice, ukradel žaromet. Škodo je za okoli 500 din.

NOVI DOM JLA „KRŠČEN“ – V nedeljo so novomeški miličniki prijeli Stevana Bulajiča iz Novega mesta, ki je razgrajal v novem domu JLA, vzmerniral goste in razbijal steklenice.

OSTAL BREZ KOLES – Neznavec je v nedeljo izpred samostana na Strugi ukradel iz avtomobila Zastava 750 obe zadnji kolesi. Škodo je za približno 3.000 din.

BREZ STRAHU: NI BIL ROP!

Poročali smo, da je Anton Miklavčič z Drske prijavil, da so ga ponoči 29. januarja napadli trije moški in ga okradli ter mu sneli uro. Čez dva dni se je Miklavčič ponovno javil na milico in skesano povedal, da si je zgodbo o ropu izmislil. Denar je zapravlil, uro pa najbrž izgubil, ko je okajen kolovratil naokrog. Zaradi lažne ovadbe bo moral pred sodnike.

Niso vedeli, kaj delajo

Kot smo že obširno poročali, je bilo za celjske delavce UV lansko leto po številu odkritih in raziskanih kaznivih dejanj najbolj uspešnejši. Poglejmo si nekaj od njih, ki so jih hkrati kažejo tudi na upadajočo prestopništva na področju varovanja z ustavo določenega reda in na številne uspešne preventivne akcije celjskih miličnikov.

Tako so v lanskem letu obravnavali le 4 primere krivičnih z ustavo določenega reda, kar je za 9 manj kot v letu 1975. Pri tem naj omenimo, da ni bilo nobenega večjega izpada, le nekaj verbalnih namigovanj, ki pa niso bila v veliki večini izrečena v pravnosti.

Na področju javnega reda in miru ni bilo v lanskem letu nobenega hujšega primera, skupaj pa je bilo lažjih 4.424, kar je za 598 več kot v letu 1975. Največ kaljenja miru je bilo zaradi pijančevanja; še posebno je v tem prednjačil Rogatec, ki je celjskim miličnikom prizadejal malo dela.

Veliko uspeha so celjskim delavcem UVJ prinesle številne preventivne akcije v prometu. Na eni izmed takih, ko so kontrolirali pravilno opremljenost strokovnost vozil, ki prevajajo vnetljive snovi in razstreliva, so prišli do sila žalostnih rezultatov. Od 39 tovornjakov, kolikor so jih ta dan pregledali, jih je bilo kar 21 na poti bodisi brez ustrezne dokumentacije, bodisi brez strokovnega znanja sofarja. Sicer pa so lani na celjskem območju kaznovali 32.590 udeležencev v prometu, 38.950 pa jih je bilo opozorjenih. Odvzetih je bilo 1.260 prometnih in kar 4.622 vozniških dovoljenj. Skupno pa je bilo izrečenih za 1.896.220 din mandatnih kazni.

B. BUDIJA

Dežurni poročajo

SKOZ OKNO V HIŠO – 31. januarja je Ana Zupančič z Luže pri Trebnjem ugotovila, da je bil v stanovanju tat. Skoz okno je nekdo vdrl v hišo in ji ukradel 810 dinarjev.

CELA JATA UKRADENA – V noči na 31. januar je bilo vmlomjeno v kurnik Jožefe Klemenčič v Dol. Kamencah. Zmanjkalo je 14 kokoši. Ob 12 kur pa je bila tudi Marija Šuštaršič iz Skrjanč.

PRETEP NA CESTI – Metliški miličniki so 31. januarja popoldne pridržali Janeza Hudorovca iz Gradca in Tomaža Hudorovca iz Križevske vasi, ker sta se opta pretepala kar sredi ceste. Isti dan pa sta se na cesti v Bršlino obdelovala tudi Marko Stojanovič iz Češče vasi in Rajko Brajdič iz Račjega sela. Tudi ta dva sta morala na iztreznenje pod ključ.

VLOM V BARAKO – 31. januarja je nekdo vlomil v stanovanjsko barako SGP Grosuplje v Trebnjem. Neznavec je vdrl v pločevinasto omaro nekega delavca in mu odnesel nekaj garderobe, brivnik in potovalko. Škoda je za 3.500 dinarjev.

ŠE DVA PRIDRŽANA – 1. februarja zvečer so metliški miličniki odpeljali do iztreznitve 29-letnega Mehmeda Mekića iz Metlike, ker je razgrajal v gostišču Na Dragah. Isti večer so posredovali črnomaljski miličniki pri 53-letnem Antonu Šuteju v Ogulinu, ker je razgrajal v domači hiši, da je morala družina pobegniti.

IZGINIL IZ KOLESARNICE – Med 2. in 3. februarjem je nekdo odpeljal kolo z motorjem, last Franca Renuše iz rmošnjic. Kolo je bilo spravljeno v kolesarnici obrata Novoles na Trdinovi cesti.

V TRENUTKU IZGINIL – 3. februarja okrog poldneva je Jože Pintar iz Črešnjevka pustil prižgan avtomobil pred Zupančičevo gostilno v Dol. Nemški vasi. Med krajšo lastnikovo odsotnostjo se je nekdo usedel za volan in se odpeljal, vendar le do vogala gospodarskega poslopja. Preden se je lastnik vrnil, neznanca že ni bilo več.

V enem zadnjih sestavkov smo ugotovili vlogu žrtve – oškodovanca pri nastanku kaznivih dejanj, do katerega večkrat sploh ne bi prišlo, če teh pogojev ne bi bilo. Zato smo sestavek zaključili z znano ugotovitvijo, da predvsem priročnost napravi tatu. Opozarjanje na te

DA NE BO PREPOZNO!

Že nekaj let se nam ob vedno večjem številu motoriziranih „oklopnikov“ na naših cestah (lanski porast v celjski občini znesse kar 9,5 odstotka) postavlja vprašanje: „Koliko časa bo prometna infrastruktura še kos takšnemu napredku?“ Številni dotrajani objekti nam zagotavljajo, da ne več dolgo.

Most v Radečah (o novomeškem smo že tako dovolj pisali), ki pomeni najboljši in najhitrejšo povezavo med Krškimi in Celjem, je danes eden najočitnejših primerov. Nosilnost objekta je 10 ton, podatek, da čezeni vozijo tudi tovornjaki, ki tehtajo nemalokrat celo 40 ton, pa verjetno sam po sebi govori dovolj. V takšnem položaju ostaja nujnost tragedije neizbežna...

časno. Storilec izbere navadno najenostavnejši način vstopa v vozilo: s pritiskom odpre okence za ventilacijo, skozi odprtino pa z roko ali s primernim predmetom z notranje strani odpre vrata. Okence odpre s pomočjo izvijača ali drugega uporabnega sredstva ali razbije steklo ali pa

Dokajšen odstotek teh dejanj se konča s storištvom kaznivega dejanja ogrožanja javnega prometa, sicer pa ima storičeva nezadostna vozniška usposobljenost za posledico povečano nevarnost prometa.

Odvzem motornega vozila neredko olajša storitev drugih kaznivih dejanj ali vodi do njihove storitve. Navadno gre najprej za odvzem vozila zaradi razvedrila, prevoza razigrane družbe ali razposajenega posameznika; temu se navadno pridruži še tatvina predmetov iz vozila. Odvzeta vozila storilci pogosto uporabijo tudi za prevoz v kraj storitve drugega kaznivega dejanja. Odvzem motornega vozila je torej največkrat le prvi korak na kriminalni poti predvsem storičev premoženjskih deliktov.

Kaznivo dejanje odvzema motornega vozila je končno pomembno tudi zaradi poseganja v občanovo lastnino. Lastnik sicer ne izgubi za trajno svojega vozila, toda skoraj vedno mu je vrnjeno poškodovano, škoda pa je večših velika.

Iz vsega povedanega lahko ugotovimo, da je odvzem motornega vozila resen družbeno škodljiv pojav, ki zasluži vso pozornost in terja preventivne ukrepe, predvsem tudi od oškodovanca, lastnika motornega vozila. JANEZ KRAMARIČ

Odvzem motornega vozila

okoliščine, kakor tudi seznanjanje javnosti z načini storitev kaznivih dejanj imajo namen aktivirati javnost pri preprečevanju kaznivih dejanj in s tem koristiti sebi in zmanjševati družbeno negativne pojave.

Odvzem motornega vozila je dokaj pogosto storjeno kaznivo dejanje, ki se največkrat konča s poškodovanjem odvetnega vozila in velikokrat vodi k storitvi drugih kaznivih dejanj. To kaznivo dejanje (iz čl. 254 a KZ, za katero je predpisana kazen zapora najmanj treh mesecev ali strogi zapor do petih let) je storjeno, če storilec protipravno vzame tuje motorno vozilo, da ga uporabi za vožnjo, torej brez priložnega namena. Najpogosteje so ta dejanja storjena v prostih dneh (ob sobotah, nedeljah in praznikih), in sicer v večernem in nočnem času, ko je cestni promet manjši. Vozila so le izjemno odvzeta iz garaž, sicer pa z ulice ali dvorišča, kjer jih lastniki parkirajo, ker nimajo garaže ali pa jih tam parkirajo le

odpre okence na kak drug način. Zgodi se, čeprav redko, da najde storilec nezaklenjena vrata avtomobila. Motor spravi v pogon s pretiranjem kabla in s spojitvijo žic ali pa s primernim predmetom, ki ga vtakne v odprtino za kontaktni ključ, večkrat pa tudi s kosom žice. Storičici teh dejanj so najpogosteje v starosti med 18. in 21. letom, neredko pa tudi starejši mladoletniki, torej v starosti med 16. in 18. letom. To dejanje storita najpogosteje dva sotorilca ali pa tudi več sotorilcev. Združujejo se osebe, ki se že dalj časa poznajo, niso pa tudi redki primeri, ko se sotorilci prvič srečajo pri tem dejanju.

Odvzem motornega vozila je povezan s problemi varnosti cestnega prometa. Storičici največkrat niso po redni poti usposobljeni za upravljanje vozil. Vozila so pri odvzemu in uporabi pokvarjena in so z vožnjo s takimi vozili prekršeni predpisi o uporabi motornih vozil; pogosto jih vozijo alkoholizirani storičici.

Napačno planiranje škodi

Po dveletnih delovnih izkušnjah v novi organiziranosti so se razmere na področju zaposlovanja in usmerjanja v poklice na eni strani precej spremenile, po drugi pa se ponavlja škodljiva praksa, da delovne organizacije prikazujejo mnogo večje potrebe po delavcih, kot jih imajo v resnici. O teh stvareh je tekel pogovor z Ladom Sajetom, direktorjem strokovnih služb samoupravne skupnosti za zaposlovanje v Novem mestu:

— Na eni strani slišimo, da delovne organizacije iščejo ljudi, po drugi pa, da je precej nezaposlenih. Kakšno je dejansko stanje?

„Naša služba, ki dela za območje regije, v kateri so štiri dolenjske občine in Krško, dobi preko delovnih organizacij podatke o potrebah po kadrih. Iščejo predvsem kvalificirane delavce kovinske stroke, v gradbeništvu, administratorje, razne tehnične profile kadrov, posebno elektrotehniške za šibiki tok. Žal se dogaja, da mi te „velike“ potrebe skušamo zadovoljiti preko drugih občin in republik, ampak konec koncev nikdar ne zaposljujejo toliko ljudi, kolikor rečejo. Medtem na drugi strani obstaja spisek nezaposlenih v regiji, na katerem je 743 oseb. Med temi je 638 ne-kvalificiranih in 347 žensk ali 46,7 odstotkov vseh nezaposlenih. Ugotovljamo, da se nezaposlenost polagoma veča, posebno med žensko delovno silo.“

Ni dovolj, če je hrana dobra

Največ ljudi se hrani v tovarniških menzah, kjer pa po mnenju sanitarne inšpekcije ni vse v redu — Sindikat in samoupravna kontrola imata na tem področju široko delovno torišče

V minulem letu sta sanitarna in veterinarska inšpekcija opravila sistematične preglede v 36 obratih družbene prehrane na območju občine in ugotovila, da so skoro povsod potrebne pripombe. V IMV in tovarni Novoteksa so dali poročilo samoupravnim organom in predlagali kaznovanje, izrekli so 3 mandatne kazni in izdali 1 odločbo o odpravi pomanjkljivosti.

Inšpektorji so pri teh prvih sistematičnih pregledih povsod skušali z nasveti in opozorili delovni vzgojno in so ukrepali le, če so ugotovili hujske kršitve. Vsekakor pa je obveljalo misljenje, da so taki pregledi nujna preventivni smislu.

Spomniti se moramo, da so bili obrati družbene prehrane ustanovljeni pred leti bolj „ad hoc“, potem so jih razširjali,

BO PA V SOSESKI...

O gradnji in delovanju radijske postaje za Dolenjsko, se posebej pa za novomeško občino, je bilo v zadnjih letih prelitega morje črnila. Potem ko so padli načrti v vodo za eno radijsko postajo za štiri občine, smo si zamislili manjšo postajo za dve občini: Novo mesto in Trebnje. Nazadnje je ostalo samo pri novomeških načrtih. Kot kaže, pa bo radio zares in naprej začel delovati le v soseski „Majde Silc“. Če ne gre drugače, smo tudi z majhnim zadovoljni.

— Zakaj nezaposlenih ne zaposlite v tovarnah, kjer iščejo delovno silo?

„Med ljudmi, ki so na spisku nezaposlenih, je 209 teže zaposljivih oseb, kot jih strokovno imenujemo. To so alkoholiki, invalidi, starostniki, nekaj kroničnih bolnikov, nekaj posameznikov, ki nimajo delovnih navad in se težko prilagodijo okolju itd. Tako imamo na spisku nezaposlenih tudi štiri z visoko izobrazbo. Teže zaposljivih se povsod branijo, ostali pa nimajo ustrezne kvalifikacije.“

— Na katerem območju je nezaposlenost največja in ali predstavlja že problem?

„Če upoštevamo, da je v občini Črnomelj 80 nezaposlenih, v Metliki 55, v Novem mestu 273, v Trebnjem 71, potem je Krško z 264 nezaposlenimi vsekakor v najtežjem položaju. Nad polovico občanov krške občine, ki išče delo, pa so ženske. Zaenkrat nezaposlenost nisproblematična. Če je kdo izgubil službo svoje krivde, dobi nadomestilo. Tako imamo zdaj 34 ljudi, ki smo jim v decembru lani izplačali 93.545 din. V preteklem letu so se ti izdatki enkrat povečali in smo tokrat izjemoma dobili razliko iz solidarnostnih sredstev republike.“

— Zakaj nezaposlenih in ne-kvalificiranih ne priučite za poklice, ki so potrebni?

„Če že dobimo delovna mesta, za katera se zahteva priučitev, potem običajno ni denarja, da bi plačali priučevalno dobo. V ta namen je iz leta v leto manj sredstev.“

— Usmerjanje v poklice teče preko vaše službe. Je to usmerjanje doslej pokazalo zaželene rezultate?

„Usmerjanje v poklice se vedno uspešneje uveljavlja, posebno pa imajo naši strokovnjaki s tega področja veliko dela zadnje čase, ko sodelujejo s šolami v zvezi z uvedbo usmerjenega izobraževanja.“

R. B.

SOLA ZA POLITIČNO OBZORJE

V osnovnih organizacijah ZK v novomeški občini že zbirajo kandidate za nekajtedensko občinsko politično šolo, ki naj bi se kmalu začela v Novem mestu. Obiskovalo jo bo okoli 200 udeležencev, predavali pa bodo domači predavatelji. V šoli bodo obdelali takole snovi: osnove marksizma, družbeno samoupravljanje in ustavni razvoj, družbenoekonomski sistem SFRJ, odnosi med katoliško cerkvijo in državo, metode političnega dela ter SLO in družbeno samozasčita.

STOPIČE: PREDAVANJE O NOVINARSTVU

Center za obveščanje in propagando pri predsedstvu občinske konference ZSMS Novo mesto je do sedaj pripravil po krajevnih središčih za osnovne organizacije ZSMS predavanja o novinarstvu, osnovnih novinarskih vrstah in urejanju biltenov. V soboto bodo mladi informatorji pripravili predavanje v Stopičah in kot je že v navadi, po urah teorije izdali glasilo, v katerem bodo predstavili stopiško krajevno skupnost, uspehe in težave mladih itd.

NOVA POSLOVNA STAVBA — V Bršlinu je nasproti skladišča pri železniški postaji nastalo veliko gradbišče. DES, enota El.ktro Novo mesto, je začela graditi novo poslovno stavbo. (Foto: R. Ba. er)

POSLUH ZA 4,30 DINARJA

Neobvezno za kateregakoli trgovca na Slovenskem je zanimiva naslednja zgodba. Občan v Novem mestu za suh denar nikjer ni mogel kupiti grla za zarnico, ki je podobna svečki. Posebej se je moral odpraviti v belo Ljubljano, kjer se je, ker je pač blizu avtobusne postaje, oglasil v trgovini Elektrotehne na Titovi ulici. Prodajalka je preiskala vse pulte in še skladišče povrhu, grl je zmanjkalo. Vendar zaveda spretno prodajalko ni zmedla. Rekla je samo: „Počakajte, tovariš, bomo poslali šoferja v skladišče. Čez nekaj minut bo grlo tu.“ In res je bilo. Grlo št. 14 stane natančno 4,30 dinarja. Morda je kanček poslovnosti tudi v tem, da pošljejo šoferja v skladišče. Enostavno se ti dobro zdi.

Kam bo šel naš dinar za kulturo?

Obnova kulturnih domov na podeželju je zastavljena v srednjeročnem razvojnem načrtu — Dobro pretehtajmo osnutek, ki gre v javno razpravo

Samoupravni sporazum o temeljih plana kulturne skupnosti občine Novo mesto za obdobje 1976–1980 je eden dokumentov, ki naj bi ga v krajevnih skupnostih in v delovnih organizacijah obravnavali delovni ljudje.

Če vemo, da prispevamo del sredstev iz osebnih dohodkov za zadovoljevanje kulturnih potreb, potem bi morali tudi do dobra spoznati načrte, ki jih bomo s tem denarjem uresničevali. Kulturna skupnost bo po osnutku predloga v petletnem obdobju razpolagala s 67.767.000 dinarji, če bo obveljala poprečna prispevna stopnja iz kosmatega osebnega dohodka 0,98 odst.

Predvideno je, naj bi okrog 29 milijonov dinarjev porabili za dejavnost organizacij, ki se ukvarjajo s kulturno dejavnostjo v občini, prispevali bomo tretjino potrebnih sredstev za dejavnost Dolenjskega muzeja in študijske knjižnice (ostalo sofinancira Kulturna skupnost Slovenije), medtem ko je 3.326.000 dinarjev namenjenih obnovi in adaptaciji kulturnih domov.

Vemo, da pravzaprav nikjer nimamo dvorane, ki bi povsem ustrezala sodobnim potrebam za prireditve, na podeželju pa je

toliko slabše. Po samoupravnem sporazumu naj bi v naslednjih petih letih obnovili kulturne domove v Straži, Gabrju, Škocjanu, na Uršnih selih, v Šmarjeti, Podgradu, na Ajdovcu, v Orehoviči, Brusnicah in Žužemberku. Prvi trije so določeni za obnovo že v letu 1977, medtem ko bi v Gabrju in Škocjanu dela nadaljevali še prihodnje leto.

Dalje namerava kulturna skupnost do leta 1980 zagotoviti dobre 4 milijone dinarjev za vzdrževalna in obnovitvena nujna dela na gradu Hmeljnik, gradu Žužemberk, gradu Soteska, za Stare žage in Rog ter za cerkev v Pleterjah. Kulturna skupnost Slovenije pa bo k tej vsoti prispevala enak delež.

Za večje investicije je v srednjeročnem obdobju predvidenih 22.853.000 domačih dinarjev, pristihi pa moramo še blizu 11 milijonov dinarjev iz združe-

nih sredstev republiške kulturne skupnosti.

S tem denarjem bi gradili paviljon NOB v Dolenjskem muzeju, prenovili študijsko knjižnico, preuredili Dom kulture v Novem mestu in zgradili novi Dom kulture v Šentjernejju.

Omeniti pa je treba, da so gradnje računane in planirane (kot v vsej Sloveniji) po cenah iz leta 1975 in da bo ta sporazum veljaven, ko ga bo podpisalo tri četrt upravičenih udeležencev.

Največ uspeha je dal izvoz

Plan sicer ni bil dosežen v celoti, pač pa je gospodarstvo v občini Novo mesto preteklo leto ustvarilo za 13 odst. več kot leta 1975

Gospodarsko leto 1976 v novomeški občini (pa tudi drugod) ni dalo pričakovanih rezultatov, če upoštevamo plan. Vrednost celotne proizvodnje je bila ob koncu leta za 11 odstotkov pod pričakovanji, po drugi strani pa je bila za dobrih 13 odst. večja kot v letu 1975. Celotni dohodek je znaša nekaj več kot 48,5 milijona dinarjev, medtem ko največji porast proizvodnje izkazuje tovarna Krka z 32,2 odst., sledi Novoles s 24,5 odst. porasta, Labod — TOZD Novo mesto s 16,7 odst. in drugi.

Pri podatkih o rezultatih posameznih delovnih organizacij velja posebej omeniti Iskre (Bršlin, Žužemberk, Šentjernej in Elo), ki so lani dosegle za 2,2 odst. večjo proizvodnjo kot leto dni prej, po drugi strani pa Novoteks, kjer izkazujejo za 20 odst. slabši poslovni uspeh.

stotek do uresničitve, vendar je bil za 27,4 odst. večji v primeri z letom 1975. Naše delovne organizacije so izvozile na tuja tržišča za preko 65 milijonov USA dolarjev blaga. Nad četrtino te vsote je prispeval IMV z izvozom blizu 24 milijonov dolarjev, kar je hkrati za 18,4

odst. več kot leto dni prej. Kar za 43,2 odst. je narasel izvoz v tovarni Novoles, izkazale so se Iskre s 40-odst. porastom, Labod z nad polovico večjim izvozom, Krka z blizu 17 milijoni USA dolarjev izvoza, pa tudi Novoteks je bil na tem področju uspešen: na tuje je prodal za 24 odst. več blaga kot v letu 1975.

Podatki o produktivnosti in ostali, ki kažejo uspeh, še niso obdelani. Vsekakor bo potrebno predvsem glede produktivnosti v letošnjem letu več narediti.

Izvoz je bil uspešnejši. Glede na plan mu sicer manjka 1 odst.

Suhokrajinski drobiž

V PODGOZDU NA DVORU bodo letos dobili nov električni daljnovod in transformatorsko postajo. Tako so povedali odgovorni pri Elektru Ljubljana — okolica. Razen tega bo novo naselje na Dvoru letos lahko elektrificirano, če bodo graditelji pripravljene dati svojo udeležbo. Krajevna skupnost se razen tega zavzema za rekonstrukcijo električnega omrežja v Velikem Lipovcu in na Selih pri Ajdovcu, ter za napeljavo elektrike v naselje Boršt pri Ajdovcu, ki še nima elektrike.

ŽUŽEMBERŠKA ZADRUGA je v lanskem oktobru nabavila 57 ton koruze za kmetovalce — kooperante. Nabavo je KZ iz svojih sredstev regresirala. S koruzo je kooperantom uspelo izboljšati krmljenje živine in zadržati stalež govedu, ki je bil zaradi lanske slabe letine sena ogrožen.

KRAJANI IZ AJDOVCA se že več let zavzemajo za napeljavo telefona v Ajdovec, saj jim je le-ta zaradi odmaknenosti nujno potreben. Telefonska napeljava bi lahko šla prek Mačkoveca in Sadinje vasi, kjer se prav tako zavzemajo za telefonsko povezavo.

M. S.

Novomeška kronika

PUST PRED VRATI! — Bodoče maskare, nekateri pa kar tako iz radovednosti, si ogledujejo precejšnjo izbiro pustnih rekvizitov v Mladinski knjigi. Med maskami, ki so letos naprodaj, je nekaj novih obrazov.

MESTO SNEŽAKOV — Prejšnji teden je zapadlo nekaj snega, vendar ne dovolj, da bi se otročad zadnje dni zimskih počitnic lahko izdivjala na snegu. Veliko se jih je odločilo za izdelavo sneženega moža. Nekdo je ob tej otroški igri predlagal: povsod, kjer ob hišah stoji kupi snega, naj bi otroci naredili snežaka. Bilo bi lepše, sneg bi zavzel manj prostora in postali bi zimska posebnost.

PRVI DVOJČKI — Minuli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Vida Lesjak iz Segove 67 — Boruta; Hazima Me.ić z Glavnega trga 8 — Emirino in Emila; Kristina Javoršek s Ceste herojev 21 — dečka; Milica Korošec iz Muzejske 13 — Suzano in Zvonka Babnik iz Ragovske 10 a — Urško.

VEČ SEJMA KOT ŽIVIL — Zadnje čase je novomeški trg sicer očičen prodajalcev kipev, verižic in podobnih predmetov, je pa vedno več konfektoriarjev, prodajalcev usnjene galanterije in copatarjev.

Celo krzno in kučme ter lisice je dobiti po zelo ugodni ceni, kot zagotavlja prodajalka. Sicer pa je bilo na tržnici dobiti jabolka po 9 do 10 din kilogram, hruške po 20,30 din, pomaranče po 10 din, limone po 14 din, grozdje po 12,75 do 14 din, banane po 10,75 din, rdeči radič po 30 din in solato po 24,40 dinarjev.

Ena gospa je rekla, da so sodčki pred novomeško Kavarno dobra propaganda, da pa bi poleg njih postavila še — profesorja. Strežnemu osebju se namreč ne zdi vredno, da bi iz kvartirnice pregnalo vsaj — osnovnošolce...

VEČER Z LADKOM KOROŠCEM

Novomeško hortikulturno društvo obvešča vse pristaje operne glasbe, da priredi v torek, 15. februarja, ob 17. uri zanimiv večer s priljubljenim pevcom Ladkom Korošcem. Gost bo spregovoril tudi o svojih številnih potovanjih, ob koncu pa zapel nekaj najbolj priljubljenih arij. S to prireditvijo, ki bo v dvorani sindikalnega doma, želi društvo dati svoj delež k praznovanju slovenskega kulturnega praznika.

UPOKOJENCI V ITALIJO

Društvo novomeških upokojencev pripravlja od 15. do 19. marca 4-dnevni izlet v Orvieto, Rim in Firence. Cena potovanja bo 1.450 din, prijave pa sprejema organizator do 21. februarja v pisarni DU Novo mesto.

Z znanjem so se postavili

Brežiška mladina se uspešno vključuje v politično šolo „Borbe“ — Po uspehu med najboljšimi

Četrty ciklus mladinske politične šole pod nazivom „Tito, partija, revolucija“ je posvečen dvojnemu jubileju predsednika Tita, 85-letnici rojstva in štiridesetletnici njegovega prihoda na čelo jugoslovanske komunistične partije. Program četrtega ciklusa je svet šole sprejel na svoji januarski seji in je že natisnjen. Te dni ga bodo prejela občinska vodstva Zveze komunistov, SZDL, Zveze socialistične mladine, Zveze sindikatov in Zveze borcev.

Občinska konferenca Zveze socialistične mladine v Brežicah je do sedaj organizirala za svoje članstvo vse tri cikluse mladinske politične šole po programu „Borbe“. Vsebovali so razlago delegatskega sistema, združenega dela in nevrščeniosti.

Slušatelji so marljivo proučevali gradivo in na zaključnih izpitih pokazali izredno dobro obvladavanje predelanih tem. S svojim znanjem so se uvrstili med najboljše oddelke Borbine politične šole v Jugoslaviji. Za sluge za uspeh imajo sekretar občinske konference Zveze

mladine Milan Lokar, predstojnica šole za blagovni promet Božena Ostrovršnik, direktor Šolskega centra prof. Senica, predstojnik gimnazije prof. Antolovič ter profesorja Kavdek in Avščeva kot mentorja.

Program četrtega ciklusa mladinske politične šole je pripravil Inštitut za sodobno zgodovino v Beogradu, ki ga vodi dr. Pero Damjanović. Ciklus obsega 106 tem in predelani naj bi ga v šestih mesecih: polovico

spomladi, drugo polovico v jeseni.

Moji ljudje bodo tako spoznali revolucionarno pot partije od prihoda tovariša Tita na njeno čelo do danes in se pri tem seznanili z najpomembnejšimi dogodki v tem obdobju ter Titovim doprinosom za nadaljnje razvijanje marksistične miselnosti. Gradivo bo vsebovalo Titov boj za revolucionarno partijo in njeno usposabljanje za avantgardno vlogo v revoluciji, obdobje oboroženega boja, ustvarjanje temeljev socialističnega družbenega reda, uveljavljanje samoupravljanja in boj za samoupravno organizacijo socialistične družbe do danes.

DUŠKO MARAŠ

Zadržati dober glas

KS Brežice si prizadeva za urejenost mesta — Na ulicah spet več asfalta — Prispevajo občani

Krajevna skupnost Brežice šteje 3254 prebivalcev in 1278 gospodinjstev. Do pred kratkim so za mesto vse urejali organi občinske skupščine, zato se krajin počasneje in teže navajajo na KS kot na podeželju, kjer so bili že ves čas zelo aktivni. Ta mesec je v javni razpravi osnutek programa krajevne skupnosti Brežice. Prejeli so ga hišni sveti, gospodinjstva, družbenopolitične in delovne

organizacije, interesne skupnosti in društva.

Pripombe že prihajajo, vendar le od hišnih svetov in posameznikov, medtem ko delovne organizacije niso prav ničesar poslale. To vzbuja vtis, da niso zaželele s krajevno skupnostjo, da ni zaželenega sodelovanja niti pri načrtovanju niti pri obravnavanju skupnih problemov. Hišni sveti so zainteresirani predvsem za urejanje okolja. Pri tem opozarjajo, da bo krajevna skupnost morala ukrepati, če bo hotela ohraniti urejenost mesta na lanski ravni, ko so bile Brežice proglašene za najlepše urejeno mesto v Sloveniji. Morali bi med drugim zagotoviti vzdrževanje obstoječih zelenih površin in jih razširiti še z novimi.

Tu bodo verjetno težave, ker so prispevki delovnih organizacij za potrebe krajevne skupnosti v celoti namenjeni modernizaciji občinskih cest. V ta okvir sodi tudi asfaltiranje mestnih ulic in urejanje pločnikov, za kar so občani zelo zainteresirani. Letos je za asfalt na ulicah namenjen nekaj nad dva milijona dinarjev, od tega iz samoprisp evka občanov 1.586.000 dinarjev. Krajevna skupnost bo prispevala 320 tisočakov, ostanek pa bodo zbrali iz nekaterih drugih virov.

Program krajevne skupnosti vsebuje razen komunalnih načrtov še družbenopolitično dejavnost, sodelovanje z društvi in SIS ter splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito. Mladini bo krajevna skupnost pomagala pri ustanovitvi mladinskega kluba in podprla njene akcije. Mladi so si zaslužili to naklonjenost in pomoč z odzivom pri urejanju mesta v minulem letu. Osnovnošolska in druga mladina je opravila 5712 prostovoljnih delovnih ur. Tudi letos bo KS pritegnila mladino k spomladanski akciji za čiščenje mesta.

Odločneje kot do sedaj se bo KS v načrtovanje in graditev komunalnih objektov, med katerimi je mlaiška vežica na prvem mestu. Pri investicijskih naložbah do 1980. leta bo sodelovala tudi z vsemi interesnimi skupnostmi. Pričakuje pa boljši odziv delovnih organizacij, saj te dostikrat ne vidijo dlje od svojega praga.

J. T.

SAMA. Batičeva Suzana pred brežiško gimnazijo je štirinajst dni samevala. V ponedeljek se je spet začel pouk in prostor ob šoli je ponovno oživel. (Foto: J. Teppey)

SAMO 30 KILOMETROV NA URO. Cesta skozi Staro vas je izredno ozka, pa vendar zelo prometna, zlasti, odkar gradijo jedrsko elektrarno. Samo z omejitvijo hitrosti se vozniki lahko izognejo morebitni nesreči. (Foto: J. Teppey)

Kmalu zagon nove tovarne

Posluš delovnih organizacij in krajanov za načrte krajevne skupnosti Senovo — dajo za ceste in izglasovali so samoprispevek za družbeni center

Minulo leto je „prineslo“ senovski krajevni skupnosti marsikaj novega, hkrati pa so pričeli snovati že nekaj pomembnih načrtov, ki bodo slej ko prej prinesli kraju še bolj živahen življenjski „utrip“.

Če bi poskušali danes zapisati, na kaj so bili občani najbolj ponosni v 1976. letu, potem bi se verjetno tudi sami odločili za izredno uspešno zaključeno glasovanje, s katerim so se izrekli za samoprispevek v pomoč gradnji družbenega centra. Zanj ta čas „gradijo finančno zgradbo“, izbirajo pa tudi med nekaj idejnimi načrti, da bi se med njimi lahko odločili za takega, ki bo poceni in dober hkrati.

Medtem ko pričetek gradnje tega pomembnega večnamenskega poslojpa obetajo za bližnjo prihodnost, pa govorijo na Senovem tudi o tem, da bi morala že marca pričeti s proizvodnjo v prvem delu nove tovarne za embalažo. Ta bo že tretji industrijski objekt v kraju, tako da bo prav ta dejavnost postala kmalu prevladujoča.

In ko tako Senovo postaja vse bolj industrijski kraj, je povsem razumljivo, da to prinaša vrsto novosti tudi njegovi okolici. V minulem letu so tja usmerili okoli pet kilometrov novega asfalta, za katerega so prebivalci prispevali 320.000 dinarjev v gotovini oziroma še več, če k

SE NI KRI... Če primerjamo fin... krške skupne komisije... mouppravne sporazuma... diranju učencev in študentov... tistimi, s katerimi se ubadajo v... sednjih občinih, brežiški in severni... potem moramo zapisati, da... „prevelike“. Njihov primanjkljaj... namreč najmanjši, saj morajo... lansko leto poravnati „samo 8“... nekaj več kot 220.000 dinarjev... veznosti. Sicer pa so zagotavljali... minulem šolsko-studijskem letu... denarnih podpor, tokrat pa jih... deljujejo, tudi zaradi ostrejših... zanje, 462 proslcem. Med njimi... dobiva največ štipendije za sred... (213) in za poklicne (155) šole... študij na višjih in visokih šolah... vsega skupaj 94.

Predstavniki študentov so... sijo seveda opozorili na „zaostaj... izplačil“ pa tudi na to, da v obč... še vedno nimajo zahtevane... kadrovske politike, oziroma... nimajo podrobne analize dejavn... kadrovskega stanja. Brez tega... ustreznega strokovnjaka pri... člinski skupščini nikakor ne bo... goče pravilno pretehtati, komu... štipendijo, za katero je poslej... izmed meril tudi „deficitarnost... kadra.

tej vsoti prištetemo še vredn... njihovega prostovoljnega... Tudi v tem letu nameravajo... „cestni program“ nadaljevati... posodobiti še okoli štiri kilometre cest, hkrati pa imajo načrto posodobitev dveh vodovodov, za Gorenji Leskovec in Reštanj-Belo.

Senovska krajevna skupnost je pri svojih akcijah vedno... čakovala pomoč krajanov... predvsem pa delovnih organizacij: rudnika, Lisce in Metelje. Niti prvi niti drugi se doslej... pričakovanim niso izvele... zato računajo, da bodo z njimi... vo pomočjo tudi letos naredili... vse, kar so si zahtevali, morali... še kaj več mimo programa.

Z. SEBER

ZADOVOLJNI. Z nedavne... skušnje cvička in bizeljčana... razstavi v Kostanjevici. (Foto: J. Teppey)

Krške novice

FRANC POPIT DANES V KRŠKEM

Popoldne ob 16. uri bo v prostorih jedrske elektrarne za hotelom Sremič medobčinski posvet o delovanju komunistov v družbenopolitičnih organizacijah s poudarkom na delu v Socialistični zvezi. Udeležili se ga bodo predstavniki CK ZKS Franc Popit, sekretar IK predsedstva CK ZKS Franc Šetinc in član IK predsedstva CK ZKS Franc Šali. Vabljeni so tudi Mitja Ribičič, Milan Kučan, Janez Barborič, predsedniki medobčinskih organov DPO v Posavju, sekretarji komitejev ZK in predsedniki vseh treh posavskih občinskih skupščin.

NASLOV NEZNAN — Vse kaže tako, da si bodo morali krški občani še nekaj časa „iskati srečo“ drugod. V mestu namreč ne prodajajo več loterijskih srečk niti ne morejo po... tešiti znane strasti igralcev športne napovedi. Včasih, ko je oboje še bilo, je telesna kultura iz teh virov dobila nekaj denarja, sedaj pa ga ima tako „preveč“. Sicer pa z novim medmestnim avtobusnim prometom do Brežic ni daleč!

DELEŽ MLADIH — OK ZSMS je že sklenila tudi svoje člane vključiti v pomoč nekaterim stvarim, ki so predvidene za proslavo 500-letnice krških mestnih pravic. Njihova pomoč naj bi bilo predvsem prostovoljno delo pri urejanju nekaterih razglednih točk. Medtem ko je bila tista na starem gradu znana in cenjena že pred zadnjo vojno, pa zahteva hitra mestna teritorialna rast po njej še vrsto novih na obeh rečnih bregovih.

V PRID IDEJNOSTI — Sklep zadnje seje komisije za idejnopoli... tična vprašanja je predlagati komiteju OK ZKS, da bi v občini ustanovili 23 marksističnih knjižic, za katere je komitej že nakupil 25 kompletov ustrezne nove literature. Le-to naj bi seveda sproti dopolnjevali, po krajevnih skupnostih ponovno z denarno pomočjo komiteja, po delovnih organizacijah pa kar sami.

Drugo desetletje krške galerije

Vodstvo krške Galerije, ki deluje v okviru Valvasorjeve knjižnice in čitalnice, se ta čas pripravljata na enajsto sezono. Ker se bo z njo vključila v prireditve v počastitev 500-letnice krških mestnih pravic, je tokratni program tak, da bo pravzaprav v celoti posvečena temu visokemu jubileju.

Za uvod so napovedali za 29. april otvoritev razstave del akademskega slikarja Jožeta Ciuhe, umetnika, ki si v zadnjem času ustvarja v domovini, predvsem pa v nekaterih državah zahodne Evrope pomembno ime. Ciuha, krški rojak, se je v krški Galeriji doslej svojim nekdanjim sodelavcem že obširneje predstavil, tokrat pa bo verjetno srečanje z umetnostjo tega vsestranskega in plodovitega likovnika in pisatelja še bolj zanimivo.

Do konca sezone bodo odprli vrata še očetu Vladimiru in hčerki Vladimirji Štoviček, obema za obsežno posamično predstavitev, pokojnemu Franju Stiplovšku, katerega dela tako pogosto obravnavajo prav krške motive, v načrtu pa imajo še skupinsko razstavo likovnikov, katerih življenje ali delo je bilo s Krškim v neposredni zvezi v preteklosti ali pa je še dandanes.

Ce k tem razstavam dodamo še tisto, ki jo bo z naslovom „Naši kraji v podobah“ pripravila ljubljanska Narodna galerija, potem se bo število likovnih prireditev do konca enajste sezone povečalo že na 63.

KAKO ŽIVIMO NA GRADBIŠČU

Na gradbišču jedrske elektrarne v Krškem je občinski svet Zveze sindikatov sklical v ponedeljek, 7. februarja, razgovor o problemih življenjskega standarda delavcev, ki gradijo ta veliki industrijski objekt. Razgovoru so prisostvovali predstavniki občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij, zdravstvenega doma, kulturne ter telesnokulturne skupnosti iz Krškega. Razen teh so povabili predstavnika republiškega sindikata gradbenih delavcev, da so laže oblikovali predloge za ureditev nekaterih vprašanj, povezanih z družbenim standardom zaposlenih.

STOLPNICE. Kmalu bodo sprejele pod streho nove stanovalce. Razen tega je zraslo v Zakutu novo veliko gradbišče. Ta stanovanja bodo končana do 1980. leta. (Foto: M. Jaranovič)

Novo v Brežicah

INFORMACIJSKI CENTER BO. Inicijativni odbor za ustanovitev informacijsko dokumentacijskega centra (INDOK) v Brežicah je sprejel osnutek družbenega dogovora o njegovi ustanovitvi in ga posredoval vsem podpisnikom. To so družbenopolitične organizacije, krajevne skupnosti, interesne skupnosti in delovne organizacije.

mudo, vendar je kljub kratkemu trajanju prinesel smučarjem prijetno spremembo za konec počitnic. V nedeljo so imeli v programu tekmovalje, vendar so ga morali odpovedati, ker je od juga pobralla ves sneg.

CESTE V LETU 1977. Ta teden je izvršni svet občinske skupščine obravnaval informacijo o letošnjem programu modernizacije občinskih cest ter informacijo o investicijah, ki jih za letos predvidevajo delovne organizacije.

TAKO NE BO ŠLO VEČ. V brežiški občini je sedem skupnosti kmetov, ki pošiljajo delegate na seje občinske skupščine. Pokazalo se je, da je organiziranost delegatov za kmetijsko dejavnost nevdzdržna. Tako je na primer ena delegacija za Pišece in Bizeljško, druga za Brežice-Sentlenart in Catež, to pa so take razdalje, da ni mogoče pričakovati zadovoljive udeležbe pri sestajanju delegatov. Razumljivo je, da se bo kmet s Pišečkega zvečer težko odločil za obisk sestanka na Bizeljškem, saj mora navadno na pot peš. Organiziranost teh delegacij so v občini sklenili proučiti, da bi do prihodnjih volitev v letu 1978 pripravili ustrežnejše predloge. O tem je tekla beseda tudi na nedavnem sestanku vodij delegacij in predsednikov konferenc delegacij za občinsko skupščino.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

Kadrovske štipendije še nezasedene

Združeno delo ne more in ne more dobiti strokovnjakov

Redkokdaj je na kakšnem političnem shodu toliko ljudi, kot jih je bilo na četrtkovem zboru štipendistov sevniške občine. Na povabilo občinske konference Zveze socialistične mladine in občinske konference SZDL jih je prišlo 250! Gasilski dom ima 260 sedežev, vendar je moralo večurno razpravo precej štipendistov spremljati kar stoje.

To samo po sebi dokazuje, kako aktualno je vprašanje štipendiranja v naši državi. Uvodoma je dijake, učence v gospodarstvu in vajence seznanil z gospodarskim in družbenim razvojem ter načrti sevniške občine. Predsednik izvršnega sveta Mihael Lenič. Predsednica občinske skupnosti o štipendiranju Hermina Androjna je navzoče seznanila s prizadevanji te komisije, ki se je prizadevno vključila v reševanje tega za mnoge mlade ljudi življenjskega vprašanja. Po sprejetju nepriljubljenih novembrih sklepov republiške komisije se je nemudoma sestala in se izrekla proti prvima dvema sklepoma o neoprednostnih poklicih kot boleči odločitvi med šolanjem in dvojnemu cenozasu. Ker zbere v občini za izplačevanje štipendij komaj dobro tretjino denarja, je vezana na solidarnostna sredstva, zato se je hoče nočeš morala podrediti trenutno veljavnim pravilom.

Nekateri predstavniki kadrovske službe delovnih organizacij so spregovorili o možnostih podeljevanja kakšnih štipendij. Lisa ima 21 tanih štipendistov; na leto razpiše po navadi po 10 novih štipendij. Odkar je v veljavni sedanja politika štipendiranja, so stalne težave, ker na razpisu ni odziva. Šele kritični položaj v

štipendiranju konec minulega leta je pripeljal nekatere na vrata te delovne organizacije. V tovarni ugotavljajo, da smo s tako imenovanimi socialnimi štipendijami, ki ne vežejo štipendistov tesneje na združeno delo, v glavnem štipendirali strokovnjake za bolj razvite občine.

Jutranjka ima 27 štipendistov; ravno tako je bilo precej razpisanih štipendij že nekaj let nezasedenih.

Kopitarna je v zadnjih desetih letih štipendirala okrog 50 strokovnjakov, a jih je v podjetju ostalo le kakšnih pet. Lani sta ostali dve štipendiji nepodeljeni: za lesnega tehnika in inženirja. Kadrovske štipendije so nezasedene tudi v ostalih večjih delovnih organizacijah v občini. Navzoči štipendisti so bili seznanjeni s prizadevanji družbenopolitičnih organizacij v občini, da se uredijo razmere v štipendiranju. Lahko so se prepričali, da so jim te lahko največji zaveznik. Pri tem lahko storijo največ tudi z lastno družbenopolitično aktivnostjo, posebno v mladinski organizaciji.

ALFRED ŽELEZNIK

Konji še niso preteklost

Na Lukovcu hranje rodovniškega žrebca

Anton Androjna iz Lukovca 20 je ljubitelj konj že od mladih nog. Lani septembra je dobil rodovniškega žrebca noriške pasme. Kupil ga je s pomočjo kmetijske zemljiške skupnosti.

Anton ima sicer tudi traktor, vendar mu dostikrat pride prav tudi konj. Največkrat je nepogrešljiv, ko bi se traktorska koleca vrtela v prazno na razmočeni njivi ali gozdu. Če pa je žival še tako mirne narave kot Androjnov Serif, je pri vrsti del sploh nepogrešljiv. „Preden sem ga prevzel, me je bilo kar malo strah, saj taki žrebci radi udarjajo z nogo ali so drugače nestrpni. Telega konja brez težav napaja in krmi desetletni sin,“ hvali svojega varovanca. Na

tehnični potegne 550 kg, opraviti ga je treba s 24-colskim komatom.

Androjna je predlani posodobil hlev. Ob hlevu je zgradil 80.000-litrsko jamo za gnojevko. Hlev je prilejen za 13 stojišč govedu in 8 do 10 telet. Tone ga v glavnem napolnjuje z biki za pitanje; redijo pa tudi svinje. Delo na zemlji usklajuje s turnusno zaposlitvijo na železnici.

V jeseni rejci kobil še niso vedeli za novost v Androjnovem hlevu. Sedaj je prilika, da ujamemo februarški in marčevski rok. Čene konj so visoke, zato se tudi konjereja izplača. Konji so znova cenjeni zaradi naših obrambnih priprav.

Vse več bralcev

Nova knjižnica v Zabukovju je zaživela

Tako imenovani šefi krajevnih uradov na sedežih krajevnih skupnosti ponavadi poleg upravnih nalog skrbijo tudi za tajniško poslovanje krajevnih skupnosti. V Zabukovju je to Marija Špan. Od 5. decembra skrbi Marija še za novo knjižnico v tem kraju.

Minuli teden je ta podeželska knjižnica imela 650 knjig. Vztrajno raste število bralcev in število izposojenih knjig. „Od 5. decembra pa do konca meseca je bilo izposojenih 86 knjig; dobili smo prvih 14 rednih bralcev. Januarja se je število rednih bralcev dvignilo na 20; izposodili so si še 63 knjig. Prve dni februarja so si ljudje izposodili spet 15 knjig,“ je zapisala Marija Špan v poročilu na matično knjižnico v Sevnici.

Knjiga, izposojena iz knjižnice, ponavadi ne ostane le v rokah izposojevalca, marveč vzbudi zanimanje med vsemi člani družine. Posebno pozornost vzbujajo knjižne novosti. Ko so pred nedavnim pripeljali knjige Svet v vojni, so jih bralci drugi dan že odnesli na svoje domove. Med najbolj vnetimi bralci je zabukovska zlatoporočenka Helena Špan. Do prvega februarja si je sama izposodila in prebrala že 29 knjig.

Marija Špan: „V naši knjižnici imamo že pridne bralce.“

STROGA KOMISIJA

V nedeljo so opravljali izpite člani prostovoljnih gasilskih društev v sevniški občini, ki so obiskovali tečaj za strojnike. Izpitna komisija je na prvi mah ugodno ocenila 19 kandidatov, ostali imajo ponovno možnost v ponedeljek, 21. februarja. Tudi po več kandidatih je poslala večina društev v občini. Društvi iz Bučke in Pokleka ter industrijska gasilska desetina iz Jutranjke niso poslali nikogar, kar je nedvomno škoda, saj lahko občinska gasilska zveza prireja take tečaje le v daljših časovnih obdobjih, več usposobljenih strojev pa pomeni lahko le prednost za društvo in vso skupnost.

MALO VESELJA NA SNEGU – Letošnja zima med šolskimi počitnicami spet ni ustregla šolarjem. Šole zaradi pomanjkanja snega tudi niso mogle izpeljati predvidenih smučarskih tečajev. Minuli teden je nasulo snega vsaj za veselje na gričih okrog hiš. Na sliki: zadovoljneži v novem naselju na Pavlinovem hribu v Trebnjem.

Kmetom dohodek zadruga ni uganka

Priprave na zbere članov KZ Trebnje – Marca o lanskem poslovanju in letošnjih načrtih – Veliko zanimanja za izobraževanje kmetovalcev

Te dni zaključeni seminarji za kmečke žene v organizaciji trebanjske Kmetijske zadruge so bili nad vse lepo obiskani. Pred tem so ravno tako uspešno izvedli seminarje za gospodarje. Uvodna predavanja so bila veseposod namenjena tudi obravnavi zakona o združenem delu, ravno tako so govorili o najnovejšem dokumentu republiške konference SZDL o hitrejšem razvoju kmetijstva in uveljavljanju novih odnosov na vasi v tem srednjeročnem obdobju.

Ta vprašanja in značilnosti razvoja kmetijstva v trebanjski občini je na seminarjih razlagal direktor trebanjske Kmetijske zadruge inž. Slavko Nemanič. „Največ zanimanja vzbujajo dohodkovni odnosi, ki jih predvideva zakon o združenem delu, pri čemer je tudi še dosti norečenege. Ljudi na vasi zanima

zlasti, ali nova organiziranost ne bo povzročala večjih stroškov. Večkrat je bilo izraženo mnenje, da bi se moral pri ustanavljanju tako imenovanih reprodukcijskih celot v sodelovanju predelovalne industrije in trgovine slišati tudi glas kmetov. Zavzemajo se za čiste odnose pri delitvi skupno ustvarjenega dohodka. Kar se tiče temeljnih združnih enot, se kmetje nagibajo k temu, naj bi bila pri teh enotah tudi stroškovna mesta tako za tiste, ki se ukvarjajo z mlekom, pitanjem, krompirjem, povrtninami ali drugim, in ne pri vsakem kmetu.“

VSE BOLJ PIČEL DENAR ZA TELESNO KULTURO

Ob vse večjih potrebah tudi razvijanje telesne kulture v manj razviti občini ni lahka naloga, ugotavljajo pri občinski telesnokulturni skupnosti v Trebnjem ob zmanjševanju denarja za te namene. V zadnjih dveh letih je bila stopnja za zbiranje prispevkov zmanjšana že kar štirikrat. Od 0,49 prvotno je letos padla že na 0,33.

Šolstvo del združenega dela

Uspehi: šole v naravi, brezplačni učbeniki

Zadnja razprava o učno-vzgojnih dosežkih v trebanjski občini med delegati občinske skupščine na skupnem zasedanju z delegati izobraževalne skupnosti in otroškega varstva je bila bolj živahna kot ponavadi.

Kot je uvodoma poudaril svetovalec novomeške enote Zavoda za šolstvo prof. Jože Škufca, smo se v preteklosti dosti prehitro zadovoljevali z dosežki, izraženimi v teh poročilih. V vzgoji in izobraževanju kot sestavnemu delu združenega dela je treba še mnogo hitreje naprej. Prof. Jože Zupan iz Šentruperta je opozarjal na samo delo, ki se ne odraža zgolj v statističnih podatkih. Pri šolskem delu pogreša sodelovanje socialnih služb. Razen v Mokronogu nikjer drugje ne vidi možnosti za celodnevno šolo v prihodnjih desetih letih. Tudi izobraževalna skupnost se zaveda svojih nalog. Predsednik izobraževalne skupnosti Janez Gartnar je bodočo usmerjenost te skup-

nosti strnil v štiri vprašanja. Predvsem celodnevna šola ni le stvar prosvetnih delavcev. V povsem določenih prizadevanjih je bilo mogoče čuti celo odpore. Tu se bo v izpeljavo vključeval tudi izvršilni odbor skupnosti. Z integracijo šolstva v občini so bili doslej neuspešni. Ne smejo se zadovoljiti s stopnjo idejnosti pouka. Glede tega bo izobraževalna skupnost morala sprejeti program idejnega usposabljanja učiteljev. Ob vrsti težav so očitni veliki uspehi pri razvijanju šole v naravi in organizaciji zagotavljanja brezplačnih učbenikov za učence. Opozorjeno je bilo tudi na izobraževanje staršev, kjer so včasih že več storili.

A. Ž.

Iz kraja v kraj

NIČ BREZ LISTKA – Pri Rdečem križu v Trebnjem ugotavljajo, da trkajo na vrata ponavadi vedno eni in isti Romi, med njimi so le redkokdaj resnično potrebni. Oblačil sedaj praviloma sploh ne izdajajo več brez priporočila socialne službe. Še vedno je neuresničena sestava odbora iz vrst Romov na Hudejahl, ki naj bi skrbel za to, da bi prišli do pomoči res najbolj potrebni.

POLOVIČARSTVO – Na starem mirenškem kamenitem mostu so sicer lani vili v obok na obeh straneh nekaj betona, očitno pa ga je zmanjkalo še nekaj, drugače ne bi sedaj zevale luknje na površini vozičca.

PRILIKA ZA TRAKTORISTE – Kmetijska zadruga bo v kratkem pripravila traktorske tečaje. Prirediti

manič iz te razprave, si na vasi želijo le poglobljenega delovanja na tej ravni. Prihodnji mesec bodo sklicani zbori članov zadruga. Obravnavali bodo poslovanje v minulemu letu, sprejemali planske naloge za leto, skleпали pa bodo tudi o organiziranosti zadruga. Naloga posebnih komisij bo nato izdelava statuta in samoupravnega spoznoma. Vse te dokumente naj bi člani zadruga obravnavali v jeseni. Ob koncu leta naj bi se o celotni organiziranosti izrekli z referendumom.

A. ŽELEZNIK

NAJBOLJŠI PRIDELOVALCI KORUZE

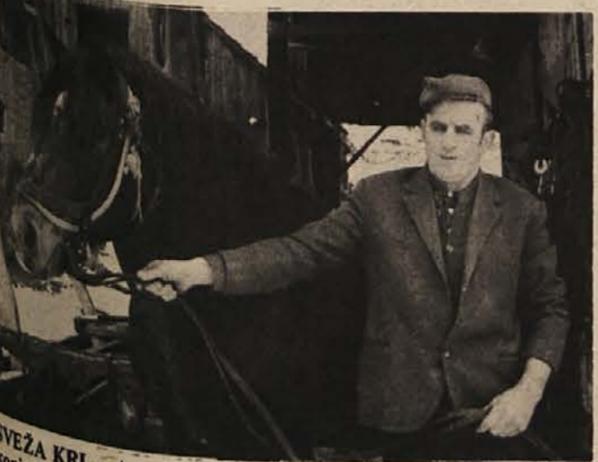
Tudi lani je pospeševalna služba pri trebanjski Kmetijski zadrugi izvedla tekmovanje pridelovalcev koruze v okoliših Sela–Šumberk in Trebelno. V Dobrnju je bilo predvideno tekmovanje pridelovalcev krompirja, vendar je prizadevanje onemogočila toča. Na območju Sel–Šumberka je v pridelovanju koruze tekmovalo osem pridelovalcev. Največ koruze je pridelal Anton Kastelic iz Podšumberka (61 centov na hektar), Janez Kastelic iz Loga (58), Ignac Trunkelj (54), Franc Koželj iz Orlake (53), itd. V okolišu Trebelno je pridelal največ mladi kmetovalec Jože Škrjanc iz Čužne vasi – kar 81 centov na hektar. Sledi mu sovačan Drago Sinur (59), Jože Miklič iz Ormuške vasi (57), Anton Grabnar iz Malin (54), Alojz Zore iz Čužne vasi (50), itd. Kot lep pridelek se šteje donos okrog 80 centov.

KRATKI STIKI

Kljub pomanjkanju zdravnikov v občini – zdravstvena služba jih je prisiljena „uvažati“ iz sosednjih republik, zdravstvena skupnost pa v svojem srednjeročnem razvoju predvideva precej novih kadrov, študent tretjega letnika medicine iz Sevnice ne more dobiti kadrovske štipendije...

V sklepih republiške komisije je navedeno, da se jezikoslovci lahko uvrste med tiste, ki jih je dosti, zato naj ne bi dobivali štipendije. Razmere v sevniški občini so takšne, da šole potrebujejo slaviste...

K razpravi se je prizadeto ogledal tudi študent, ki je upravičen do štipendije, je pa vseeno ni dobil. Predložil je vsa potrebna dokazila, vendar se v tej papirnati vojni ne znajde več. Očitno se zatika tudi pri skupnosti za zaposlovanje, ki naj bi skrbelo za administrativno plat izplačevanja štipendij...

ŠVEŽA KRI – Anton Androjna v kljub traktorju redi še po enega konja. Od lanske jeseni je to rodovniški žrebec, ki naj bi pomagal ovesčiti konjerejo v občini.

Sevniški paberki

MANJ NAPOVEDI – Pri davčni upravi so do roka prejeli le 370 hodka napovedi iz skupnega dohodka občanov, kar je več kot polovica manj od lani. Najvišji dohodek v občini znaša 190.000 dinarjev. Očitno je novi cenaz, „odrejan“ marsikoga, da mu ni bilo treba plačati prijave, olajšave za družinske člane pa bodo še marsikoga rešile obdavčitev.

SOCIALA IN STANOVANJA – Sevniško društvo invalidov je na nedavnem občnem zboru izvolilo več stalnih komisij. Ustanovili so tudi komisijo za socialno skrbstvo in stalno komisijo za politiko. Komisijo sestavljajo Franči Zvegljič, Lojze Musar, Ivan Svagan in Jože Železnik. Društvo se je dogovorilo tudi s pravniškimi komisijami za pravno pomoč članom. Poklicali ga bodo v svojo pisarno, brž ko se bo nabralo dovolj

vprašanj. Vabijo člane, naj se obračajo na društvo s pisnimi ali ustnimi vprašanji.

USTREGLI SMUČARJEM – Smučarski učitelji Planinskega društva Lisa so med šolskimi počitnicami kljub težavam s snegom v glavnem uspešno izvedli usposabljanje na snegu. Prva izmena je do kraja izkoristila sneg na Lisci takoj prve dni počitnic. Na kraju so tudi skupino morali popeljati na Pohorje. Z drugo skupino so morali iti na Pohorje dvakrat. Pred koncem tedna je v Sevnici zapadlo le za vzorec snega, ki pa ga je brž pobralo. V Zabukovju pa ga je bilo kar okrog 15 cm.

TUDI PRI ČEVLIH JE ODJUGA – V prodajalni obutve Trgovskega podjetja in Borovo so že razpisali znižanje cen nekaterim vrstam obutve.

SEVNŠKI VESTNIK

Št. 6 (1437) – 10. februarja 1977

TREBANJSKE NOVICE

Zamuda pri vrtanju vodnjaka

Če se bo zavleklo izčrpavanje vode iz jame, sanacija kanižarskega rudnika ne bo končana v predvidenem roku — Izguba opekarne

V prvi fazi sanacije rudnika Kanižarica prihaja do zamude, ki bo gotovo povzročila, da se bo zakasnila tudi celotna sanacija. Že v začetku januarja bi morali delavci Geološkega zavoda iz Ljubljane začeti vrtati tako imenovani vodnjak, skozi katerega bo črpanje vode iz zalite jame potekalo veliko hitreje, vendar teh del še sedaj niso začeli.

„Resno dvomimo, da bodo zamujeno lahko nadoknadili in v dogovorjenem roku dela končali,“ pravi tehnični vodja jame Vinko Babič. Konec tega mese-

ca bodo iz Nemčije dobili potopno črpalko, vendar je malo verjetno, da bo vodnjak nared do sredine marca, kot je bilo dogovorjeno.

PO NAPORNEM DELU — Kljub utrujenosti po napornem delu v jami, ko čistijo zruške in jih na novo podpirajo, so rudarji zadovoljni, da so se lahko spet zaposlili v rudniku. Vsi želijo, da bi normalno delo steklo v začetku julija, kot je predvideno.

Voda je sedaj izčrpana do kote minus 30, črpajo pa jo samo skozi glavni izvozni vpadnik s črpalkami manjših kapacitet. Sedaj izčrpajo 1.000 do 1.500 litrov vode na minuto, medtem ko bo potopna črpalka, ki jo bodo spustili na dno okoli 300 metrov globokega vodnjaka, izčrpala pet kubikov vode na minuto. Računajo, da je za vrtanje vodnjaka potrebno okoli dva meseca dela. „Mi smo naredili vse, kar smo mogli: pripravili teren, zgradili cesto, zabetonirali ustje vodnjaka; tudi s črpanjem skozi glavni vpadnik ne kasnimo, vendar je glavna teža tega dela sanacije na črpanju skozi vodnjak,“ pravi Babič.

Po višini je voda sedaj izčrpana do polovice jame, po količini pa komaj četrtnina. Na prvem obzorju na koti plus 52 so najnujnejša vzdrževalna dela končana, na drugem na koti minus 10 pa še potekajo. V jami sedaj dela 40 rudarjev, delo pa je precej naporno, saj so naleteli na nekaj zruškov, ki jih je potrebno očistiti in na novo podpreti; v manjših količinah se je pojavil tudi plin, vendar ni nevarnosti, ker prepračevanje jame dobro deluje. Delo v jami teče v treh izmenah, delajo pa v glavnem tisti rudarji, ki so bili začasno zaposleni pri izvajanju komunalnih del v občini.

Za potek sanacije rudnika se zelo zanimajo tudi kanižarski rudarji, ki sedaj delajo v velenjskem rudniku. „Vsak dan sprašujejo, kako napredujejo dela in zagotavljajo, da bi se radi čim prej vrnili v Kanižarico,“ je povedal Babič.

Precej skrbi povzročata kanižarskemu rudniku njihova opekarna. Veliko izgubo imajo pri proizvodnji opečnih izdelkov. Zaradi majhne storilnosti in zastarele tehnologije so stroški proizvodnje večji kot je izkupiček od prodaje. Izgubo bi imeli tudi, če bi prodali vso proizvodnjo opečnih izdelkov, pri proizvodnji betonskih izdelkov in peskokopu pa je položaj boljši. Kaže, da bodo morali poiskati možnost za izdelovanje bolj donosnih artiklov, saj izgube ne bodo mogli dolgo pokrivati.

A. BARTELO

ŽELJA KRAJANOV — ODPRT URAD

Krajevni urad v Adlešičih bi nujno potreboval delavca, zaposlenega polni delovni čas, ki bi opravljal delo tudi za druge družbenopolitične organizacije v krajevni skupnosti. Sedanjí je zaposlen samo polovico delovnega časa, tudi ob uradnih dnevih pa je zaradi narave dela večkrat v Črnomlju in krajevni urad je zaprt. Vsi ostali krajevni uradi v občini imajo stalno zaposlenega delavca s polnim delovnim časom, zato je želja krajanov KS Adlešiči popolnoma upravičena, vedno več pa je tudi dela v organizacijah in društvih v krajevni skupnosti.

O KMETIJSTVU V OBČINI

Danes ob 16. uri bo 14. seja občinske konference ZKS Črnomelj, na kateri bodo ocenili uresničevanje sklepov konference Zveze kmetijstov o kmetijstvu in določili nadaljnje naloge. Člani konference bodo obravnavali poročilo o idejnopoličnem izobraževanju in usposabljanju komunistov v obdobju 1975/76, govor pa bo tudi o programu za letošnje leto. Na dnevnem redu je še sprejem zaključnega računa za lansko leto in finančnega načrta za 1977 ter kadrovska vprašanja.

AKTIVNOST V PREDVOLILNEM LETU

V sredo, 2. februarja, je bila skupna seja volilne komisije pri OK SZDL Črnomelj in koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja. Sprejeli so program dela v predvolilnem letu na področju evidentiranja delegatov. Oživit bo potrebno delo koordinacijskih odborov za volitve v delovnih organizacijah v krajevni skupnosti, sproti bodo spremljali potek evidentiranja in predvolilno aktivnost ter ocenjevali delo posameznih funkcionarjev in organizacij.

POSTAJA NA GLAVNI CESTI — V Metliki že dalj časa ugotavljajo, da bi nujno potrebovali urejeno avtobusno postajo; sedaj, ko avtobusi ustavljajo kar ob glavni cesti, potniki, med katerimi je tudi precej solarjev, nimajo niti toplega kotička.

Poslanstvo brez prave pomoči

Metliške delovne organizacije bi morale bolj sodelovati v boju proti alkoholizmu — Kljub brez svojih prostorov

Šele po letu 1974, ko so v Metliki ustanovili klub zdravljenih alkoholikov, se je v občini začelo organizirano prizadevanje za preprečevanje oziroma omejevanje alkoholizma. Seveda v tem sorazmerno kratkem času vsaj navzven ni videti kakšnih posebnih uspehov, prav gotovo pa je to velik korak pri zatiranju tega družbenega zla, ki ljudem, ki se v metliški občini ukvarjajo z alkoholizmom, povzroča precej težav.

„Mi, ki delamo v klubu zdravljenih alkoholikov, smo veseli že, če pomagamo do ozdravitve enemu alkoholiku, saj s tem ponavadi rešimo zla celo družino,“ pravi Milica Janžekovič, socialna delavka pri samoupravni interesni skupnosti socialnega skrbstva, članica terapevtske skupine pri klubu in koordinacijskega odbora za boj proti alkoholizmu pri SZDL.

„Na seje koordinacijskega odbora redno vabimo tudi predstavnike delovnih organizacij,

vendar je, žal, odziv pri njih zelo slab; na zadnjo sejo ni prišel niti eden,“ se je pritožila Janžekovičeva.

Milica Janžekovič: „V delovnih organizacijah je premalo zanimanja za boj proti alkoholizmu.“

Ceprav bi se morale v boju proti alkoholizmu še posebno zavestno vključiti ravno delovne organizacije, kaže, da je tam najmanj zanimanja za to. „O teh problemih smo se pogovarjali v Beti in TGP, obljubili so, da se bodo bolj zavzeli, mesec je naokoli, rezultatov pa nobenih. Še vedno se srečujemo z miselnostjo, da alkoholik ni bolnik, ki mu mora družba pomagati, ampak kvečjemu, da je to nekaj sramotnega in zaničevanja vrednega.“

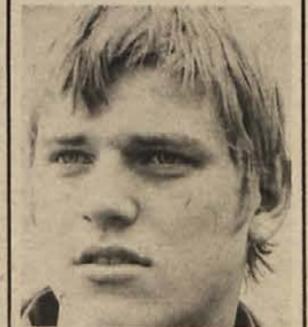
Socialna služba obravnava predvsem take primere, zaradi katerih trpi tudi družina, vendar je to število veliko manjše od resničnega števila alkoholikov v občini. „Prav zato bi še posebno potrebovali pomoč delovnih organizacij, saj bi tam lahko bolj pritisnili na alkoholike in zahtevali, naj se zdravijo; kmeta ne more nihče prisiliti, če se sam ne odloči za zdravlje-“

SPREHOD PO METLIKI

ČETRTOVE TELEVIZIJSKE ODDAJE v živo „Znanje za delo“ se je udeležila tudi Dragica Nenadič, vodja temeljne organizacije Zdravnega dela Izobraževalni center Beti. Oddaja, ki jo je vodil Emil Rojč, je vzbudila med krajanji veliko zanimanja, nekaj tudi po zaslugi tovarišice Nenadičeve, ki skrbi že vrsto let za izobraževanje v Beti.

MESTNA GODBA je imela te dni občni zbor, na katerem so pregleдали uspehe in težave v preteklih dveh letih, sprejeli delovni načrt za leto 1977, izvolili nov izvršni in nadzorni odbor ter se odločno zavzeli za ustanovitev pihalnega oddelka pri glasbeni šoli. Občnega zbora so se udeležili predstavniki gospodarstva, občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij ter domala vsi godbeniki, kar kaže, da ima ta vrsta amaterskega izživljanja vsestransko podporo.

AMATERSKO GLEDALIŠČE iz Novega mesta je s „Komedijo ljubezni“ rešilo zagato ob letošnjem kulturnem prazniku, kajti nihče v občini ni pomislil, da bi se bilo do-

da si bomo prizadevali, da bo Gradac dobil urejeno smetišče ali da bo preskrbljen odvoz smeti in odpadkov. Z veseljem bi mladi pomagali pri obnovi dvoranice za kulturne prireditve, seveda pa vsega dela ne zmoremo sami.“

A. B.

OCENA DELOVANJA SIS

V sredo, 9. februarja, je bila seja občinske konference ZKS, na kateri so ocenili delovanje samoupravne interesne skupnosti, uresničevanje 5. seje CK ZKS v občini, sprejeli pa so tudi zaključni račun, delovni program in finančni načrt za leto 1977.

SEMINAR ZAKLJUČEN

Prejšnji petek je bil zaključen tridnevni seminar za novopristopne člane ZK, ki se ga je udeležilo okoli trideset slušateljev, sprejetih v vrste ZK v 1976. letu. Seminar je organizirala občinska konferenca ZK, delali pa so naslednje teme: osnove marksizma, zgodovino mednarodnega delavskega gibanja, program in statut ZK, evropsko konferenco komunističnih partij, aktualna vprašanja boja ZK. Po oceni slušateljev je seminar lepo uspel, bil je dobro pravljen, mladi člani pa so si pridobili veliko prepotrebne znanja.

nje. Če bi v vsaki DO izvajali program koordinacijskega odbora, sem prepričana, da bi dosegli lepe uspehe,“ trdi Janžekovičeva.

Metliški klub šteje povprečno 15 do 18 ljudi, sestajajo pa se vsak ponedeljek. Terapevtska skupino sestavljajo zdravniki, medicinska sestra in socialna delavka. „Seveda imamo pri delu tudi nekaj težav. Trenutno nas najbolj tare vprašanje prostorov za sestajanje. Do sedaj smo imeli prostor v zdravstvenem domu, sedaj pa nam je kmetijska zadruga odstopila svojo sobo. Ker opravlja klub pomembno poslanstvo, bi nam morala priskočiti na pomoč širša družbena skupnost. Kljub temu so tudi finančne težave; imamo od načrtovanih 14 tisočakov dobili le tri. Sedaj kaže, da bo to urejeno enotno za vse Slovenijo v okviru zdravstvenih skupnosti.“

A. BARTELO

PRIPRAVE NA KVIZ TEKMOVANJE

V okviru proslav 40-letnice ustanovitve Komunistične partije Slovenije in prihoda tovariša Tita na čelo jugoslovanske Partije bo OK SZDL Metlika pripravil občinsko kvizno tekmovanje na to temo. V tem tekmovanju naj bi sodelovalo vseh osnovnih organizacij, razdeljenih v šest skupin. Računajo, da se bo tekmovanje začelo marca, zaključeno prireditev pa bo maja.

NOVA ODBORA RDEČEGA KRIZA

Pred kratkim sta bila v metliški občini ustanovljena dva nova odbora Rdečega križa; ustanovili so ju v krajevni skupnosti Rosalnice in Grabovec. Tako sedaj v vseh krajevni skupnosti v občini delujejo tudi odbori Rdečega križa.

HONORARNA KNJIŽNICA

KA Lejca Grabrijan je lastnoročno napisala mini plakate, in jih je obesila po izložbah in v delovnih organizacijah. Z njimi obvešča občane o željni občinstvo, da je v gradu odprta vsako nedeljo od vete do dvanajste ure. Upamo lahko, da bodo mini plakati zagotovo našli „maxi“ udeležbo.

MATURANTJE SREDNJE ŠOLE iz Ljubljane so priredili v semiškem hotelu Srednje maturantski ples, na katerega so bili s plakati, izobešenimi po krajevni skupnosti, obveščeni krajevni skupnosti, da bodo maturanti, kdaj dobri strokovnjaki s svojimi dročja, gotovo pa je to, da mnoga jezika ne poznajo najbolje, da je bilo na plakatih zapisano, da bo ples popestren „Z Srečelovom“.

Pred praznikom občine

Vrsta otvoritev pomembnih objektov

Priprave na praznovanje občinskega praznika 19. februarja se bližajo koncu. Kot je že v navadi, bo program za slavnostno akademijo na predvečer praznika pripravila pobratena občina Duga Resa.

V okviru praznovanja bo več otvoritev objektov, pomembnih za vso občino. Tako bodo v Beltu odprli težko progno, Belsad bo dobil nove skladiščne in proizvodne prostore za predelavo vrtnin; slovesno bodo odprli novi črnomaljski zdravstveni dom in otroški vrtec v Loki; na programu prazničnih prireditev je tudi otvoritev odcepa „partizanske magistrale“ od Ručetne vasi do Semiča.

V počastitev praznika bo občinska strelska zveza priredila strelsko tekmovanje, ki se ga bodo udeležili tekmovalci iz občin Duga Resa, Metlika, Novo mesto, Trebnje, Krško in Črnomelj; Zveza rezervnih vojaških starešin bo razvila svoj prapor. Na slovesnosti bodo okoli 60 novim članom Zveze komunistov podelili članske izkaznice.

Za občinski praznik se bo začela tudi jugoslovanska akcija „zeleni planet“, katere pobudnik in organizator je klub OZN z Vinice, njen namen pa je boj za varstvo človekovega okolja. V praznovanje občinskega praznika se bodo vključili tudi najmlajši: na razstavi „Otrok ustvarja“ se bodo predstavili s svojimi izdelki, obiskovalci pa se bodo lahko seznanili tudi z delom vzgojiteljic.

Na sam dan praznika bo svečana seja skupščine občine, izvršilnih organov družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih interesnih skupnosti.

Črnomaljski drobir

KJE JE DENAR? — Že 1974 je bilo odobrenih 400 tisočakov za ureditev tolikokrat omenjenega (z grdimi besedami in jezo) klanca pri Razvajih. Kljub temu ta klanec še dandanašnji povzroča hudi kri. Krajevno skupnost Vinica, na katere območju je ta klanec, zanima, če imajo tisti denar še v dobrem ali je že zapadel.

KONEC POČITNIC — Zimske počitnice so se iztekle, začel se je drugi semester šolskega leta. Tako kot že nekaj let tudi letos učenci in dijaki niso imeli sreče, da bi se med počitnicami naužili zimskih radosti. Snega skorajda ni bilo, še tisti, ki je padel prejšnji teden, je kmalu skopnel. Na najboljšem so bili tisti, ki imajo strice in tete na Gorenjskem.

NEVAREN MOST — Most čez Kolpo pri Zuničih je že dalj časa zaprt, vendar ljudje prepovedi ne upoštevajo in ga kljub nevarnosti uporabljajo. Ker prepoved sama očitno ne zaleže in zato nesreča visi v zraku, bo potrebno promet preprečiti na bolj učinkovit način. Najbolje pa bi bilo, ko bi čim prej zgradili novega.

GROŽNJA — Zaposleni v zdravstveni postaji v Semiču so zagrozili, da si bodo poiskali službo drugje, ker so delovni pogoji v sedanji stavbi nemogoči. Zdravstveno osebje je toliko bolj nestrpno, ker se začetek gradnje toliko obljubljenega nove zdravstvene postaje vleče že toliko časa.

Črnomaljski poročevalec

metliški tednik

Letos spet ceste in vodovodi

Staro šolo bodo preuredili v stanovanjsko-poslovno stavbo — Nova šola bo montažna — Veliki načrti krajevne skupnosti Osilnica

Krajevna skupnost Osilnica bo imela letos okoli 525.000 din dohodkov. V tem znesku je vračunan le lanski ostanek in predvidena letošnja dotacija občinske skupščine, komunalnega sklada in dotok prispevkov po sporazumu.

Po sedanjem programu pa naj bi letos izvedli razna dela, vredna skupaj 1.320.000 din. Ta dela so: dokončanje začelih del na cestah oziroma poteh v dolžini 6 km, kar bo veljalo 400.000 din; izgradnja vodovoda v Osilnici z zajetjem v Križmanih (3 km) — 600.000 din; izdelava načrtov za gradnjo vodovodov v vaseh na območju KS — 120.000 din ter izdelava načrtov za preureditev stare šole in načrtov za postavitev nove šole (200.000 din). Za vsa ta dela manjka torej blizu 800.000 din.

Staro osnovno šolo (sedanja) nameravajo preurediti in dozidati. V njej bi nato dobili prostore mešana trgovina z gradbenim materialom, mesnica, razen tega bodo v njej še stanovanja in pisarna. Načrt za postavitev nove šole bo pripravil Marles, kar pomeni, da bi bila po sedanjih predlogih šola montažna. Preurejanje stare šole in gradnjo nove bodo seveda financirale predvsem delovne organizacije in SIS, ki bodo

imele tu prostore za svoje obrate, poslovalnice oziroma ustanove.

Krajevna skupnost ima v načrtu za letos še več drugih del: izgradnjo industrijskega obrata za zaposlitev moških, dokončanje del iz lanskega programa (uređitev nekaterih vaških pokopališč, mostov, hudournikov in raznih drugih komunalnih del), izgradnjo orodjarne za gasilce, postavitev televizijskega pretvornika in financiranje kulturne dejavnosti. Tudi za nekatera ta dela bo treba denar še zagotoviti. J. P.

NOVIM ZAPOSILITEV — Krajevna skupnost Osilnica sodi med tiste redke, kjer razmeroma uspešno rešujejo zaposlovanje občanov. Letos so v obratu Tekstilane zaposlili novih 20 žensk. (Foto: Primc)

Nekaj mladinskih

SPET DELAJO — Pred kratkim je spet začela delati osnovna organizacija ZSM Zidar Kočevje, ki je dve leti spala. Za novega predsednika so izvolili Miloša Dočiča. Organizacija ima 120 članov. Vanjo so vključeni predvsem mladi iz drugih republik, ki so se združili v enotno mladinsko organizacijo, da bodo lažje delovali na družbenopolitičnem, kulturnem in športnem področju.

STUDENTI IN ZSM — Z osnovno organizacijo ZSM Kočevje tesno sodelujejo tudi študentje iz kočevske in ribniške občine, ki so združeni v študentskem klubu. Žal pa večina študentov ni zainteresirana za delo v klubu. Vseeno pa klub dela. Pred kratkim so študentje imeli informativni razgovor z dijaki 4. letnika kočevske gimnazije, na katerem so bodoče študente seznanili z razmerami pri študiju v Ljubljani. V načrtu imajo tudi izdajo brošure o pogojih in načinu študiranja na fakultetah in o življenju v Ljubljani. Spomladi bodo v sodelovanju s SSD Gimnazija organizirali tekmovanje v športnih disciplinah, sodelovali pa bodo tudi pri reševanju vprašanj s področja štipendiranja. JUP

Uspela razstava CPŠ

Učenci in učitelji Centra poklicnih šol so letos prvič pokazali svoje delo v Likovnem salonu

Med šolskimi počitnicami je bila v Likovnem salonu v Kočevju razstava izdelkov učencev Centra poklicnih šol Kočevje. Pokroviteljica razstave je bila občinska konferenca ZKS.

Razstava je bila razdeljena v dva dela, in sicer prikaz šolskih in izvenšolskih dejavnosti. Pri izvenšolski dejavnosti so prikazali delo šolskega športnega društva, marksističnega krožka, kluba OZN, literarnega, likovnega in dramsko-recitacijskega krožka ter osnovne organizacije ZSM, ki dela zelo uspešno.

Glavni del razstave pa je posvečen nalogam oziroma izdelkom, ki so jih učenci Centra poklicnih šol izdelali pod vodstvom svojih učiteljev. Razstava je zelo uspela. Škoda je, da so bile v preteklih letih te razstave samo v šoli in tako širša javnost niti ni vedela zanje. Učenci in učitelji Centra poklicnih šol so namreč pogosto iskali in tudi našli razne izboljšave, ki jih je nato uvedla v svoj program proizvodnja.

V okviru Centra poklicnih šol delujejo poklicna kovinarska in oblačilna šola ter šola za konfekcijske delavce in kovinarska šola po prirejenem predmetniku. Skupno obiskuje šole 249 učencev.

Poklicna kovinarska šola traja tri leta. Učenci se tu izuče za ključavničarje, strojne ključavničarje, rezkalce, strugarje, orodjarje, varilce itd. Šolarji so štipendisti delovnih organizacij iz kočevske in ribniške občine.

Poklicna oblačilna šola vzgaja učenke za šivilje ženskih oblek in krojačice za moške obleke. Šola ima celoleten pouk. Absolventke šole se zaposle pri ustreznih delovnih organizacijah, po dveh letih dela pa lahko odpro tudi svojo obrtno delavnico.

V šolo za konfekcijske delavce in kovinarsko šolo po prirejenem predmetniku se vključuje mladina iz posebne osnovne šole, lahko pa tudi ostali mladinci in mladinke, ki so že stari 16 let in imajo najmanj 6 razredov redne osnovne šole. Po dokončani šoli si učenci pridobijo ožek profil kvalifikacije oziroma izobrazbe v svoji stroki.

O Centru poklicnih šol, ki zelo uspešno opravlja svoje poslanstvo, redko pišemo, zato smo mu tokrat posvetili veliko več prostora. Ob zaključku naj povemo, da so učenci in učitelji Likovni salon za razstavo zelo lepo uredili. Za pripravo in uspešno izvedbo razstave so bili nekateri učenci posebej pohvaljeni. Pohvalo pa zaslužijo tudi posebno prizadevni učitelji pri izobraževalnih centrih Itas, Riko in Inkop ter ključavničarske, šiviljske in strojne delavnice, pa tudi mentor mladinske organizacije Anton Andoljšek in ravnateljica centra Ksenija Vidoševič. J. P.

GIBANJE PREBIVALSTVA

Na območju matičnega urada Kočevje smo januarja letos imeli štiri poroke in nič rojstev. Umrli so: Jože Levstek, upokojenec iz Gornjih Ložin 4, star 75 let; Jože Koncilja, upokojenec iz Slovenske vasi 37, star 65 let; Katarina Gorše, družinska upokojenka iz Črnega potoka pri Kočevju 2, stara 72 let; Angel Babič, upokojeni rudar iz Salke vasi 86, star 55 let, in Ana Nared, gospodinja iz Koblarjev 4, stara 85 let.

SKUPNI NASTOP — Dijaki kočevske gimnazije in nonet „Vitra“ so 29. januarja presenetili Ribničane z uspešnim nastopom v domu JLA. (Foto: J. Podržaj)

NARODNA PESEM — Moški pevski zbor „Lončar“ iz Dolenje vasi se je na koncertu v Ribnici predstavil s slovenskimi narodnimi pesmimi v raznih priredbah, razen tega je zapel nekatere pesmi drugih narodov. (Foto: Primc)

Narodna pesem in ples

Dolenjevaški pevci in plesalci v Ribnici

Pred kratkim so v Ribnici člani dolenjevaške folklorne skupine priredili „Večer slovenskih ljudskih plesov in pesmi“. Nastopila sta tudi moški pevski zbor iz Dolenje vasi in trio Cveta Križa iz Kočevja.

Nastopajoči so v pesmi, glasbi in plesu prikazali običaje naših prednikov iz vseh krajev Slovenije. Nekateri izmed njih je odkril mentor folklorne skupine Cveto Križ in jih je ta skupina prvič prikazala na odru.

Gledalcem oziroma poslušalcem se je predstavilo 8 plesnih parov, ki so skupaj zaplesali 24 plesov, in pevski zbor Lončar, ki šteje že 18 pevcev in je zapel 12 pesmi. Nastop pevcev in folklorne skupine se je lepo dopolnjeval, vendar je bil nekoliko predolg. Velika (kino) dvorana doma JLA je bila le napol zasedena. Vendar je to za tako prireditev kar dober obisk. Posebno je bilo razveseljivo, da je bila med gledalci večina mladih, čeprav tudi starejših ni manjkalo, saj so prav njim narodne pesmi in plesi segli najbolj do srca, ker so jih spominjali na mladost. Nastopajoči so imeli kljub vsemu hvaležno publiko.

Kmalu zasedanje

V kratkem bo seja zborov občinske skupščine Ribnica, na kateri bodo razpravljali in sklepali o programu družbenega razvoja občine Ribnica letos, o odloku o povišanju stanarin letos, o spremembi odloka o delni nadomestitvi stanarine in drugih družbenih pomoči v stanovanjskem gospodarstvu, o zakloniščih, o organizaciji in delovanju predstava občinske skupščine, IS in občinskih upravnih organov v vojni, o poročilu družbenega pravobranilca samoupravljanja za leto 1976, o poročilu o vzgojno-izobraževalnih rezultatih osnovnih šol v občini za šolsko leto 1975/76 in poročilu o vzgojno-ustrejni dejavnosti za predšolske otroke, o povprečni gradbeni ceni in povprečnih stroških komunalnega urejanja zemljišč, o dogovoru o usklajevanju davčne politike letos, o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov, o spremembi dogovorjenih sredstev za zdravstveno varstvo Regionalne zdravstvene skupnosti Ljubljana za lani in o porabi presežka posojila za ceste. Na dnevnem redu bodo še vprašanja delegatov in odgovorni nanje.

JUTRI SEMINAR

Jutri in pojutrišnjem, 11. in 12. februarja, bo v Ribnici seminar o družbeni samozaščiti in ljudski obrambi. Udeleženci iz vse občine, ki so še posebno zadolženi za izvajanje nalog na tem področju, se bodo seznanili z novostmi in nalogami na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Uspeh naših gimnazijcev

Minulo soboto je komisija za kulturo pri občinski konferenci ZSM Kočevje v sodelovanju z osnovno organizacijo ZSM gimnazija Kočevje pripravila občanom Ribnice pester kulturno-zabavni program. Namen te prireditve pa ni bil samo zabavati gledalce, temveč vsem večnim nezaplijivcem pokazati, kako smo mladi živalni, domiselni in predvsem delavni.

Gledalce so najbolj navdušili gimnazijski orkester sila nenavadnega sestava (pod vodstvom Adija Skorjanca) in izredno kvalitetno izvajanje solistov-harmonikarjev Bojana Kovača, Bojana Oražma in Marka Malnarja. Slednji se je predstavil tudi kot pozavnist v komični glasbeni točki. Številno občinstvo pa je pritegnilo tudi ubrano petje dekleškega noneta „Vitra“ iz Ribnice pod vodstvom Bernarde Kogovšek.

Za domiselni vezni tekst in zabavne zgodbe iz razgibanega dijaškega življenja je poskrbela četrtosolka Darja Skorjanec. K uspehu celotne prireditve so veliko pripomogle tudi napovedovalka Viktorija Skrabec, mlada pesnica Lela Mujkić in recitatorji Lučka Drobnič in Majda Zagari.

To je bil torej nadvse izviran in sočen program, ki dokazuje, da smo mladi prizadevni in da tudi gimnazijci, kljub zahtevnosti študija, najdemo čas za kulturno delo.

J. PODRŽAJ

NESKLEPNA SEJA KONFERENCE ZK

Na nedavni seji občinske konference ZK Ribnica, ki je bila 4. februarja, so razpravljali o organizacijski, kadrovski in idejni krepitvi ZK in o doslej opravljenih nalogah v zvezi s praznovanjem 40-letnice ustanovitve KPS. Sprejeli so še finančni načrt komiteja ZK za letos ter razpravljali še o nekaterih drugih vprašanjih. Podrobneje o seji bomo še poročali. Tokrat naj povemo le, da seja ni bila sklepna, ker se je je udeležilo od 35 članov le 16.

J. PRIMC

STOL POLKA — Za zaključek nastopa so folkloristi iz Dolenje vasi prikazali v Ribnici tudi enega najlepših narodnih plesov, in sicer „Stol polko“ iz Tršča. (Foto: Primc)

SODRAŠKA MREŽA

HVALIJO TRGOVINO — Sodražani in okoličani so zelo veseli nove trgovine. Mnogi priznajo, da so prijetno presenečeni, ker niso verjeli, da bo Sodražica v doglednem času lahko dobila res kaj takega. Zadovoljni so tudi z izbiro v njej, saj dobe tu celo sadje, zelenjavo in meso. Vsem, ki so pripomogli h gradnji, so zelo hvaležni. Edina pripomba, ki jo imajo nekateri posamezniki, pa je, da v sklopu nove poslovne stavbe ni nikjer poskrbljeno za družbeno prehrano. V Sodražici je namreč vedno več takih družin, kjer sta oba zakonca zaposlena, nikjer pa ne morejo dobiti tople hrane po primerni ceni.

SLABA CESTA — Proti Žimercam so pripravili in nasuli cesto, ki so jo nameravali asfaltirati. Potem pa so se dela zavlekla, da so na cesti velike luknje, luže in da je ta odsek zdaj komaj še prevozen. Tudi cesta proti Loškemu potoku je luknjasta, ker je cestar v bolniški. Občani težko čakajo, kdaj bosta dobili ti cesti asfalt.

POVSOD KOLINE — V okolici Sodražice, na primer na Gori in drugod, je bilo pretekle tedne kar vse-

lo. Povsod so imeli domači praznik — koline.

NOVO NASELJE — Nad vasjo Kračali na Gori raste novo naselje, in sicer vikend hišice. Zdjaj si je tu zagotovilo parcele 10 „vikendarjev“, ki so sem že napeljali vodovod in elektriko. Glavno gradbeno delo se bo začelo spomladi. Le eden izmed njih pa je izkoristil razmeroma lepo vreme in v januarju začel delati. V vaseh na Gori hiše izumirajo, raste pa novo vikend naselje.

občan vprašuje

medved odgovarja

— Od kdaj sekretar organizacije ZK v Žičnici ne prihaja na noben sestanek?

— Odkar je končal srednjo politično šolo.

SOLARJI RAZSTAVLJALI — Učenci Centra poklicnih šol Kočevje so na razstavi med počitnicami uspešno predstavili svoje delo. Na fotografiji: Iz koticika izobraževalnega centra Itas. (Foto: Primc)

Drobne iz Kočevja

ZAČELO SE JE — Izpiti za pridobitev potrdila o znanju prometnih predpisov za voznike koles s pomožnim motorjem (mopedov) so se pričeli. Tečaj je organiziralo Avto-moto društvo Kočevje. Za izpite je bilo prijavljenih 74 kandidatov, uspešno pa ga je opravilo samo 24. Vzrok za slab uspeh je tudi, da je bilo med kandidati večina že precej v letih.

ZAMENJAVA DOVOLJENJ — Odelek za notranje zadeve občinske skupščine že zamenjuje stara

občan vprašuje

medved odgovarja

— Najprej smo imeli led, drsališča pa ne, zdaj imamo drsališče, pa ledu ni...

... ko bomo imeli drsališče in led, bomo pa čepeli na sestankih, razpravljali, se dogovarjali in sporazumevali o zimskih športih.

KOČEVJSKE NOVICE

Sl. 6 (1437) — 10. februarja 1977

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Krško (v nadaljevanju: stanovanjska skupnost) v skladu z Zakonom o programiranju in financiranju graditve stanovanj in Pravilnikom o kreditiranju stanovanjske graditve razpisuje:

NATEČAJ

- I. za posojilo organizacijam združenega dela za nakup ali zidavo najemnih stanovanj din 7.000.000,00
 - II. za posojila delavcem za nakup stanovanj v etažni lastnini ter posojila delavcem za gradnjo zasebnih stanovanjskih hiš din 3.000.000,00
 - III. za adaptacijo stanovanjskih hiš mesta Krško din 1.000.000,00
- Skupaj din 11.000.000,00

I. Posojila za nakup ali gradnjo najemnih stanovanj za delavce, ki nimajo stanovanj ali imajo premajhna oz. neustrezna stanovanja, lahko najamejo temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne in družbenopolitične skupnosti, društva in državni organi (v nadaljevanju: organizacije), ki združujejo sredstva za stanovanjsko graditev pri podružnici Ljubljanske banke, Krško iz sredstev, namenjenih za posojila organizacijam združenega dela.

V natečaju za posojilo in nakup ali graditev najemnih stanovanj lahko sodelujejo organizacije, ki bodo pridobile ali zgradile stanovanje v okviru občinskega programa stanovanjske graditve in stanovanjskega standarda.

Cena za m² neto stanovanjske površine ne sme presegati družbeno dogovorjene cene v objektih, ki se gradijo na gradbiščih, določenih za usmerjeno stanovanjsko graditev.

Vlogi na natečaj za najem posojila za nakup ali graditev najemnih stanovanj je potrebno priložiti:

- izjavo o izločanju sredstev za stanovanjsko graditev in izjavo o združevanju sredstev pri banki,
- srednjeročni program za reševanje stanovanjskih problemov svojih delavcev za čas od 1976 do 1980,
- izjavo, koliko najemnih stanovanj želi kupiti s posojilom, izračun povprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v organizaciji za leto 1975,
- sklep samoupravnega organa, s katerim se dovoljuje najem posojila za nakup ali gradnjo najemnih stanovanj (z opisom stanovanj) in se zagotavlja sredstva za plačilo lastne udeležbe in za odplačevanje posojila. Sredstva se morajo navesti zneskovno,
- kupoprodajno pogodbo, predpogodbo ali potrdilo o zagotovitvi nakupa najemnih stanovanj pri proizvajalcu z navedbo števila in vrste stanovanj, ki jih kupuje,
- ceno za posamezno stanovanje z navedbo neto stanovanjske površine in skupno predvideno ceno za kupljena stanovanja ali gradbeno dovoljenje z investicijsko tehnično dokumentacijo in predračun, če organizacija sama gradi.

Višina lastne udeležbe se izračuna v odstotku glede na kupoprodajno vrednost stanovanj ali na predračunsko vrednost, če organizacija sama gradi po sledečem ključu:

- pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku na zaposlenega v organizaciji do 2.800,00 din – najmanj 20 odstotkov,
- pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku na zaposlenega od 2.801,00 do 3.500,00 din najmanj 25 odstotkov,
- pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku na zaposlenega od 3.501,00 do 4.000,00 din – najmanj 30 odstotkov,
- pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku na zaposlenega nad 4.001,00 din najmanj 35 odstotkov.

Organizacija lahko ponudi tudi višji odstotek lastne udeležbe kot je zahtevano v natečajnih pogojih.

Za lastno udeležbo šteje tudi posojilo, ki ga dobi organizacija pri poslovnih banki na podlagi vezave sredstev, s katerimi samostojno razpolaga.

Prednost pri natečaju bodo imele organizacije, ki hkrati kupujejo ali gradijo več stanovanj in tako rešujejo hkrati več stanovanjskih problemov svojih zaposlenih, in tiste organizacije z nižjimi povprečnimi osebnimi dohodki delavcev.

Odplačilna doba, t. j. rok vračanja posojila, se bo določala po kreditni sposobnosti oziroma višini povprečnega mesečnega osebnega dohodka prosilca za posojilo, vendar ne more biti v nobenem primeru daljša od 25 let.

Obrestna mera je 4-odstotna. Po preteku 10 let od začetka vračanja posojila se obrestna mera za še neplačani del posojila poviša na 6 odstotkov letno. Posojilo se vrača v polletnih anuitetah.

Začetek vračanja posojila je takoj po porabi, vendar najkasneje po preteku 12 mesecev od sklenitve posojilne pogodbe.

Natečaj traja 15 dni po objavi. Po tem datumu sprejete prošnje se ne bodo upoštevale.

II. Posojilo za nakup standardnega stanovanja v etažni lastnini lahko dobi delavec, ki združuje svoje delo pri organizaciji, ki združuje svoja sredstva v banki po določenih družbenega dogovora, ki nima lastnega stanovanja ali ima premajhno stanovanje in kupuje stanovanje v okviru občinskega programa stanovanjske graditve in stanovanjskega standarda.

Cena za m² neto stanovanjske površine ne sme presegati družbeno dogovorjene cene za m² stanovanjske površine za usmerjeno in organizirano stanovanjsko graditev.

Vlogi na natečaj za najem posojila za nakup stanovanja v etažni lastnini delavec priloži:

- izjavo svoje delovne organizacije, da le-ta združuje svoja sredstva pri banki in soglasje organa upravljanja, da prosilec lahko najame posojilo iz združenih sredstev,
- izjavo svoje delovne organizacije o njegovih stanovanjskih razmerah,
- potrdilo o delavčevem povprečnem mesečnem osebnem dohodku za zadnje trimesečje,
- potrdilo o prosilčevih dolgoročnih in kratkoročnih obveznostih iz osebnega dohodka (z navedbo stanja posojil) in enaka potrdila delovne organizacije, v kateri je zaposlen prosilček zakonec,
- izjavo delavca o številu članov njegove družine in izjavo, koliko družinskih članov se bo vselilo v kupljeno stanovanje,
- kupoprodajno pogodbo, predpogodbo ali potrdilo o zagotovitvi nakupa stanovanja v etažni lastnini z navedbo objekta, v katerem kupuje stanovanje, neto stanovanjsko površino, ceno za m² neto stanovanjske površine in predvideni rok dograditve oziroma vselitve.

Posojila se bodo obravnavala do določene neto stanovanjske površine:

- za družine do 4 članov največ do 70m²
- za petčlanske družine največ do 77 m²
- za šestčlanske in številnejše družine največ do 86 m²

Razliko v ceni med dogovorjeno in prekomerno stanovanjsko površino plača prosilec iz lastnih sredstev sam.

Višja lastna udeležba pri nakupu stanovanja v etažni lastnini se računa v odstotku glede na kupoprodajno vrednost standardnega stanovanja, in sicer:

- pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku do 1.400,00 din na člana družine pripada posojilo do 35 odstotkov od cene standardnega stanovanja,
- pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku na člana družine od 1.401,00 do 2.100,00 din dobi največ do 25 odstotkov posojila na ceno standardnega stanovanja,
- pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku na družinskega člana od 2.101,00 do 2.800,00 din znaša posojilo največ do 20 odstotkov od cene standardnega stanovanja,
- pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku na družinskega člana od 2.801,00 do 3.300,00 din znaša posojilo največ 15 odstotkov od cene standardnega stanovanja,
- pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku na družinskega člana nad 3.301,00 din znaša posojilo največ do 10 odstotkov od cene standardnega stanovanja.

Prosilec lahko ponudi tudi višji odstotek lastne udeležbe kot je zahteven v tem natečaju.

Prednost pri natečaju imajo delavci z nižjimi povprečnimi osebnimi dohodki na družinskega člana.

Za lastno udeležbo se šteje tudi namensko varčevani denar in posojilo, ki ga dobi delavec v banki na podlagi namenskega varčevanja.

Organizacija lahko da iz sredstev za stanovanjsko graditev, s katerimi sama razpolaga, posojilo delavcu, ki sodeluje na natečaju za nakup standardnega stanovanja v etažni lastnini, vendar se to posojilo ne more upoštevati v lastno udeležbo.

Ob enakih pogojih imajo prednost pri dodeljevanju posojila delavci, ki kupujejo etažna stanovanja po nižji ceni za m² neto stanovanjske površine.

Obrestna mera za posojilo je 4-odstotna. Po preteku 10 let od začetka odplačevanja posojila se obrestna mera zviša na 6 odstotkov.

Posojilojemalec začne vračati posojilo takoj po porabi, vendar najkasneje po 6 mesecih od sklenitve posojilne pogodbe, in sicer v mesečnih obrokih, ki znašajo šestino polletne anuitete.

Odplačilno dobo za posojila bo določil samoupravni organ stanovanjske skupnosti.

Ta natečaj traja 15 dni po objavi in se ponudbe oz. prošnje, dosepele po tem roku, ne bodo upoštevale.

III.

Posojilo za gradnjo in adaptacijo individualne stanovanjske hiše dobi delavec, ki združuje svoje delo pri organizaciji, ki združuje svoja sredstva pri podružnici Ljubljanske banke Krško po določbah družbenega dogovora, ki nima lastnega stanovanja in gradi stanovanjsko hišo v standardni velikosti, ali namerava v svojem lastnem stanovanju izboljšati stanovanjski standard.

Prednost za dodeljevanje posojila imajo delavci z nižjimi povprečnimi osebnimi dohodki na družinskega člana, in ki gradijo v organizirani stanovanjski graditvi.

- izjavo svoje organizacije, da le-ta združuje sredstva za kreditiranje graditve in soglasje organa samoupravljanja, da delavec lahko najame posojilo iz združenih sredstev,
- izjavo delovne organizacije o stanovanjskih razmerah delavca, potrdilo o povprečnem mesečnem osebnem dohodku v zadnjem trimesečju,
- izjavo o prosilčevih dolgoročnih in kratkoročnih obveznostih, navedbo stanja posojila in enako izjavo delovne organizacije, pri kateri je zaposlen prosilček zakonec,
- izjavo delavca o članih njegove družine in koliko članov družine se bo vselilo v novozgrajeno stanovanjsko hišo,
- fotokopijo varčevalne pogodbe, če delavec ali člani njegove družine namensko varčujejo v banki in še niso dobili stanovanjskega posojila,
- fotokopijo posojilnih pogodb za posojila, za katera delavec ali člani njegove družine še nimajo upravno izpolnjenih prepovedi na osebne dohodke,
- fotokopijo ali overjeni prepis gradbenega dovoljenja za gradnjo stanovanjske hiše,
- izračun stroškov in vire sredstev za gradnjo individualne stanovanjske hiše ter opis še nedovršenih del.

Pri gradnji mora delavec – posojilojemalec sodelovati v lastno udeležbo v odstotku od predvidene končne vrednosti stanovanjske hiše, ki znaša najmanj:

- 30 odstotkov pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku od 1.401,00 do 2.100,00 din na člana družine s tem, da lahko dobi največ do 25 odstotkov posojila od vrednosti standardne družinske stanovanjske hiše,
- 40 odstotkov pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku od 2.101,00 do 2.800,00 din na člana družine s tem, da lahko dobi največ do 20 odstotkov posojila od vrednosti standardne družinske stanovanjske hiše,
- 45 odstotkov pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku od 2.801,00 do 3.300,00 din na člana družine s tem, da lahko dobi največ do 15 odstotkov posojila od vrednosti standardne družinske stanovanjske hiše,
- 50 odstotkov pri povprečnem mesečnem osebnem dohodku nad 3.301,00 din na člana družine s tem, da lahko dobi največ do 10 odstotkov od vrednosti standardne stanovanjske hiše.

Delavec lahko ponudi tudi višji odstotek lastne udeležbe kot je zahtevano v natečajnih pogojih.

Namensko privarčevana sredstva v banki in posojila namensko privarčevana sredstva, ki jih je ali jih namerava delavec vložiti v gradnjo stanovanjske hiše, se smatrajo kot lastna udeležba.

Ne šteje pa se za lastno udeležbo posojilo, ki ga je delavec dobil ali ga bo prejel od svoje delovne organizacije iz sredstev za stanovanjsko graditev, s katerimi delovna organizacija sama razpolaga.

Prednost pri dodeljevanju posojila imajo delavci z nižjimi povprečnimi osebnimi dohodki na družinskega člana.

Pri odobravanju vrstnega reda posojila bo stanovanjska skupnost upoštevala gradbeno fazo individualne stanovanjske hiše in število družinskih članov, ki se bodo vselili v novozgrajeno hišo ter njeno stanovanjsko površino, kakor tudi druge pogoje, ki so navedeni v pravilniku za kreditiranje stanovanjske gradnje.

Obrestna mera za posojilo je 4-odstotna. Po preteku 10 let od začetka odplačevanja posojila se za neplačani del posojila zviša obrestna mera na 6 odstotkov.

Posojilojemalec začne posojilo vračati takoj po porabi, vendar najkasneje v 6 mesecih po sklenitvi posojilne pogodbe.

Delavec odplačuje posojilo v mesečnih obrokih, ki znašajo šestino polletne anuitete.

Odplačilno dobo za posojilo bo določil samoupravni organ stanovanjske skupnosti.

Ta natečaj traja 15 dni po objavi. Po tem roku dosepele ponudbe oz. prošnje se ne bodo upoštevale.

SPLOŠNI POGOJI

Vloge na natečaj sprejema Samoupravna stanovanjska skupnost, kjer udeleženci natečaja lahko dobijo podrobnejša pojasnila.

Vse odobrene vloge za dodelitev kredita prosilcev so veljavni 6 mesecev; v kolikor prosilci ne podpišejo posojilnih pogodb, odobreni krediti zapadejo.

Vloge za posojila bo pregledala posebna komisija stanovanjske skupnosti in pripravila predlog za odobritev ali zavrnitev vlog.

Končni sklep o odobritvi ali zavrnitvi vlog za najem posojil bo sprejemal in potrdil svet samoupravne enote za komunalno urejanje zemljišč ter usmerjeno izgradnjo stanovanj pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Krško.

Vse končne in ostale posle bo opravljala podružnica Ljubljanske banke Krško.

Predsednik sveta samoupravne enote za komunalno urejanje stavbnih zemljišč ter usmerjeno gradnjo stanovanj

Emil Žvegljič, l. r.

**MICHELUS
MARINO**
IMPORT EXPORT

GORICA, UL. DON BOSCO 104 – tel. 819-41

Nudi po najkonkurenčnejših cenah:

- motorne žage JOBU,
- molzne stroje,
- stroje za obračanje in nakladanje sena ter še druge velike in male kmetijske stroje.

Prodajamo tudi rabljene traktorje po zelo ugodnih cenah in s 6-mesečno garancijo.

PUSNAR ENZO

Import-Export
FARRA D'ISONZO

Gorica (Italija)
Tel. 888-025

Zastopstva podjetij
MAB "AGRIFULL"
in drugih

- Motokultivatorji od 5 – 18 KS
- Traktorji in goseničarji od 21 – 90 KS
- Preše za seno in grozdje
- Mreže proti toči
- Gume „GOODYEAR“ za traktorje in avtomobile

REZERVNI DELI
SERVISNA SLUŽBA
UGODNE CENE

DOLENJSKI LIST –

vsak četrtek 150.000 bralcev!

Cenjene stranke obveščamo, da bo steklarski obrat od 1. 3. 1977 dalje opravljaj vse steklarske usluge v prostorih

„SOP“ KRŠKO, Gasilska 3.

„SOP“ KRŠKO, TOZD STORITVE, Gasilska 3

Osnovna šola
„Baza 20“,
Dol. Toplice,

razpisuje prosto delovno mesto

UČITELJA
RAZREDNEGA POUKA,
za določen čas, od 1. II. do
30. VI. 1977.

PROSTO DELOVNO MESTO!

KOMUNALNO STANOVANJSKO PODJETJE
„KOSTAK“ KRŠKO

razpisuje na podlagi 50. člena statuta podjetja naslednje prosto vodilno delovno mesto:

VODJA FINANČNO RAČUNSKE SLUŽBE
(REELEKCIJA)

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
- da imajo visoko ali višjo šolsko izobrazbo ekonomske, pravne ali komercialne smeri in vsaj 3 leta delovnih izkušenj v finančnem poslovanju,
- da imajo srednjo šolsko izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri in vsaj 5 let delovnih izkušenj na odgovornih mestih vodenja finančnih služb.
Ponudbe pošljite razpisni komisiji podjetja do 20. 2. 1977 oziroma 10 dni po objavi razpisa.

PROSTO DELOVNO MESTO

Razpisna komisija „NOVOTEHNE“
trg podjetja na debelo in drobno,
Novo mesto, Glavni trg 11,

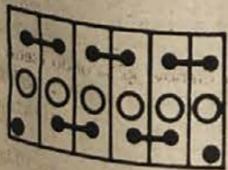
ponovno razpisuje
prosto vodilno delovno mesto

VODJE SPLOŠNEGA SEKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba pravne, upravne ali organizacijsko-kadrovske smeri s 3 oziroma 5 leti delovnih izkušenj na podobnih vodstvenih delovnih mestih,
- moralno-politična neoporečnost in strokovne ter organizacijske sposobnosti, Poskusnega člena ni. Stanovanja ni.
Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev morajo kandidati poslati razpisni komisiji v 10 dneh po objavi razpisa na naslov podjetja.

VESNA SERVIS

Akumulatorska
delavnica
TASEV BLAŽO
NOVO MESTO
Partizanska 11

telefon: 23-826

Polnjenje vseh vrst akumulatorjev
in formiranje ter kontrola.
12 mesecev garancije
za obnovljene akumulatorje.
Izdelujem tudi ježke za ikebane.

DOLENJSKI LIST

NOVO MESTO

Odbor za medsebojna razmerja v ČZP Dolenjski list Novo mesto

ponovno razpisuje delovno mesto

tajnice ali tajnika
podjetja
za nedoločen čas.

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
1. da ima upravno-administrativno srednjo šolo ali ekonomsko srednjo šolo,
2. da ima ob ustreznih šolskih izobrazbi vsaj leto dni prakse.

Poskusno delo 3 mesece. Prednost imajo kandidati z izkušnjami pri delu samoupravnih organov v podjetju ali ustanovi.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Kandidati naj pošljejo prijave v zaprti ovojnici na naslov: Odboru za MR pri ČZP Dolenjski list, Novo mesto, p.p. 33.

LEKARNA NOVO MESTO

sprejme v redno delovno razmerje za nedoločen čas
s poskusno dobo tri mesece:

- 1 RAČUNOVODSKEGA DELAVCA za delovno mesto s polnim delovnim časom. Pogoj je končana srednja strokovna šola in nekaj let prakse v knjigovodstvu.
- 1 SNAŽILKO za lekarniško enoto v Ločni za 4 ure dnevno. Pogoj je končana osemletka.

Prošnjo pošljite na Lekarno Novo mesto — odbor za medsebojna razmerja, Novo mesto, v 15 dneh po dnevu objave.

DELOVNA SKUPNOST GOZDNEGA GOSPODARSTVA NOVO MESTO

razpisuje
v skladu z 19. členom samoupravnega sporazuma
naslednja delovna mesta:

1. VODJA FINANČNE OPERATIVE
2. FINANČNI KNJIGOVODJA

Pogoji:

pod 1.:

višja ekonomska komercialna šola z najmanj 3 leti prakse v finančni stroki;

pod 2.:

srednja ekonomska šola z najmanj enim letom prakse v knjigovodstvu.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Rok za zbiranje ponudb 10 dni od objave.

Ponudbe pošljite na naslov: Gozdno gospodarstvo Novo mesto, Gubčeva 15.

DOLENJSKI LIST

NAROČNIKI OGLASOV!

DELOVNE ORGANIZACIJE

IN DRUGE NAROČNIKE OGLASOV

OBVEŠČAMO,

da je redni rok za oddajo oglasov, razpisov in drugih naročenih objav do vključno petka, zadnji rok pa v ponedeljek do 14. ure.

Prosimo, da upoštevate to obvestilo in dostavljate gradivo za objavo pravočasno. Naročila, ki bodo prispela kasneje, bomo objavili šele v naslednjem tednu.

Priporočamo vam tudi, da tekste in naročilnice za oglase in druge objave pošiljate priporočeno ali jih dostavite osebno oglasni službi Dolenjskega lista — Novo mesto, Glavni trg 3.

V SPOMIN

Minilo je leto dni, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustila
naša dobra žena, mama in stara mama

MARIJA KORELC

iz Dolenje vasi pri Čatežu

Draga mama, tiho in boleče ste odšli od nas, toda ostali ste v naših srcih. Tudi tokrat bomo obiskovali vaš grob in ga okrasili s cvetjem, kajti za vso dobroto, ljubezen in skrb vam bomo hvaležni do konca življenja.

Mož Leopold, sinovi Leo, Stane in Tone z družinami ter hčerke Ivanka, Majda, Milka in Branka z družinami

Dolenja vas, Ljubljana, Trebnje, Gabrovka,
9. februarja 1977

ZAHVALA

Vsem, ki ste našo sestro in teto

MARIJO KLANČAR

iz Rodin pri Trebnjem

spremili na zadnji poti in sočustvovali z nami ob tragični izgubi, se najpriskrčnejše zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni dekani iz Trebnjega za poslovljeni govor in lepo opravljeni obred, pevcem za zapete žalostinke, darovalcem vencev in cvetja, sosedom za nesebično pomoč ter vsem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali.

Žalujoci: brata Vinko in Jože, sestri Ani in Malka, nečaki in nečakinje z družinami in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob bridki izgubi ljubega moža, očeta in starega očeta

FRANCA PIRCA

iz Kočevja, Kajuhova 12

se toplo zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih dneh stali ob strani in nam kakorkoli pomagali. Prav tako se zahvaljujemo dr. Klunu in osebju zdravstvenega doma Kočevje za hitro pomoč, zdravniškemu osebju Kliničnega centra Ljubljana, tov. Obrču za tako prisrčne poslovilne besede, župniku za opravljeni obred, pevcem in delavski godbi iz Kočevja. Posebna zahvala naj velja vsem, ki ste z nami sočustvovali, podarili pokojnemu toliko cvetja in ga v tolikšnem številu spremili na zadnji poti.

Žena Marija v imenu vsega sorodstva

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega dragega moža

PAVLETA POGAČARJA

iz Vrhpeči 16, Mirna peč
upokojenca Litostroja, Ljubljana

se iskreno zahvaljujem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so mi izrekli sožalje, darovali cvetje pokojniku in ga v tako velikem številu spremili do njegovega zadnjega doma. Zahvaljujem se dr. Vilfanovi in sestri Mariji iz Zdravstvenega doma Trebnje, Titovim zavodom Litostroj — TOZD proizvodnja finalnih izdelkov, Ljubljana, župniku Francu Novaku z Zal, župniku Lojzu Grebencu za poslovilne besede, Čufarjevimi, Žagarjevimi ter Matohovim. Vaščanom, ki so pomagali, hvala za pomoč. Vsem skupaj še enkrat lepa hvala!

Žalujoca: žena Ljudmila

ZAHVALA

Ob boleči in prezgodnji izgubi naše ljubljene žene, sestre, tete,
snahe in svakinje

BERTE KURE

iz Svibnika 10 pri Črnomlju

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ji poklonili cvetje in jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se medicinskemu osebju nevrološkega oddelka splošne bolnišnice Novo mesto za nego v bolezni. Posebno se zahvaljujemo p. Gvardjanu in župniku za izraze tolažbe, lepo opravljeni obred in ganljive poslovilne besede. Prisrčna hvala pevcem za izredno lepo petje, sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste nam izrekli sožalje, nas tolažili in bili v pomoč v teh najtežjih dneh. Vsem, ki ste na kakršenkoli način počastili njen spomin, še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: mož Bine, sestre, bratje, nečaki, nečakinje, tast, svaki in svakinje ter drugo sorodstvo

Črnomelj, Zagreb, Ljubljana,
Nova Gorica, Novo mesto

V SPOMIN

28. januarja je minilo žalostno leto dni, odkar nas je za vedno zapustil naš ljubi mož, ata in stari ata

VINKO LEKŠE

iz Senuš 38 pri Leskovcu

Ostal je tvoj dom, ki si ga tako ljubil, ostali smo mi, tvoji dragi. Tvoj duh živi v naših srcih; bolečina, žalost in samota — to so priče, tebe pa ni. Črna zemlja, sveče in naše solze pokrivajo zdaj tvoj poslednji dom. Vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov grob, prisrčna hvala.

Žalujoci: žena Anica, sin Slavko, hčerka Marjetka,
hčerka Anica z družino in drugo sorodstvo

DOLENJSKI LIST

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 10. februarja - Dušana Petek, 11. februarja - Marička Sobota, 12. februarja - Damijan Nedelja, 13. februarja - Katra Ponedeljek, 14. februarja - Valentin Torek, 15. februarja - Jovita Sreda, 16. februarja - Julka Četrtek, 17. februarja - Konstanca

LUNINE MENE

11. februarja ob 05.07 - zadnji krajec

KINIO

CRNOMELJ: 13. 2. italijanski barvni film Tudi angeli streljajo z

desnico. 14., 15. in 16. 2. ameriški film za šole Lesi se vrača domov. 15. 2. ameriški barvni film Zapeljivec. 17. 2. ameriški barvni film Sedmerica jezdi. KRŠKO: 12. in 13. 2. jugoslovanski film Kmečki punt. 16. 2. angleški film Strah je ključ. NOVO MESTO, KINO KRKA: Od 11. do 13. 2. ameriški barvni film Nashville. V času od 14. do 21. bo teden slovenskega filma po posebnem razporedu. RIBNICA: 12. in 13. 2. ameriški barvni film Getovay-Bijeg. SEVNICA: 12. in 13. 2. italijansko francoski film Amazonke. TREBNJE: 12. in 13. 2. domači barvni zgodovinski film Matija Gubec - kmečka vstaja. 16. 2. italijanski barvni pustolovski film Tedeum.

RAZNO

POROČNI PRSTANI! - Tudi pri nakitu se moda spreminja: iz starega vam naredi nov prstan Otmar Zidarič, zlatar v Ljubljani, Gospoška 5. - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega ata, starega ata

FRANCA GABRIČA iz Reštanja 79

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjene vence in cvetje in izrečeno sožalje, pevcem, godbi, govornikom, tov. Breznikarju in župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: otroci z družinami

CESTITKE

LJUBIMA atiju in mami JANEZU in TEREZIJU PIRNAR iz Zbur 10, Šmarješke Toplice, za 25 let skupnega življenja želimo, da bi bila zdrava in srečna v krogu domačih. Hvalne hčerke Danica, Marinka in Milena z družino. Mala Renatka pa jima pošilja 25 poljubčkov.

DRAGIMA TONETU in **MARIJI FINK** iz Podhoste pri Dol. Toplicah čestitajo za 30-letnico skupnega življenja in želijo še mnogo srečnih in zdravih let hvaležni otroci: Tone, Marjana, Mihaela z družinami ter Stanko in Bernardka.

16. FEBRUARJA bo praznovala god ljuba mama, stara mama **JULIJANA FABJANČIČ** z Dobrave 10 pri Senovem. Vse najboljše za vaš praznik in veliko toplino vam želimo in se vam hkrati zahvaljujemo za ves trud, ki ste ga podarili svojim devetim otrokom. Želimo, da bi bili še vrsto let med nami veseli in nasmejani. Vaši otroci: Marija, Mojca, Stanka, Anica, Hermina, Lojze, Tone, Franci in Tine. Čestitki se pridružujejo zet Franci Kink, Ivan Brili, Janez Unk, Branko Abram, snaha Olga Fabjančič, Mari Fabjančič, Vida Fabjančič, 21 vnučkov, posebno pa zet Erih iz Novega mesta.

PREKLIC

FRANC ŠTEFANIČ, Bušinja vas 26, Suhor, opozarjam vse, naj me prenehajo nazivati Povsnik. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

MIHA ŽUPANČIČ, Rakovnik 2, Šentrupert, prepovedujem pašo kokoši po mojem vrtu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

IŠČEM ŽENSKO za varstvo in pomoč pri oskrbi 47-letne lažje invalidke. Zagotovljena opremljena soba v ogrevanem stanovanju, hrana in nagrada. Interesentke naj se zglasijo v soboto (12. 2. 1977) popoldne pri Beletu v Novem mestu, Nad mlini 27/pritličje.

SLUŽBO IŠČE

V **VARSTVO** vzamem dojenčka. Naslov v upravi lista (372/77).

STANOVANJA

IŠČEM enosobno stanovanje ali garsonjero v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (406/77).

MLAD ZAKONSKI par brez otrok išče v najem za dve leti dvosobno stanovanje ali hišo v Sevnici ali bližnji okolici. Šifra „DOBRA PLACNIKA“.

Motorna vozila

PRODAM zastavo 750, letnik 1973. Naslov v upravi lista (389/77).

PRODAM avto NSU pretis 1200, letnik 1971, registriran do konca leta. Milka Zore, Bogniča vas 18, Trebelno.

FIAT 500 Topolino, registriran do julija 1977, poceni prodam. Udovič, Vel. Bučna vas 35, Novo mesto.

PRODAM traktor Porše (37 KM) s kosilnico, Ignac Krhin, Gor. Gradšče 7, Sentjernej.

UGODNO prodam zastavo 750 (1969), karambolirano, z IR motorjem pod garancijo. Telefon 23-470.

PRODAM TOMOS APM 4. Zdravko Bučar, Vrh 15, Sentjernej.

PRODAM traktor Kornik (18 KM) s hidravliko, koso in plugom. Milan Rožman, Arnovo selo 24, Artiče.

PRODAM traktor Kramer Doj (25 KS), kosa in hidravlika. Pinterič, Arnovo selo, Artiče pri Brežicah.

PRODAM traktor Pasquali s plugom. Avguštin Uršič, Skrijevo 5, p. Šentrupert.

PRODAM spačka, letnik 1974 (november) in škodo, letnik 1971. Informacije po telefonu (068) 85-310.

PRODAM

TV MINIRAMA, kompresor (prenosni) z enoletno garancijo in prenosni električni brusilni strojek poceni prodam. Naslov v upravi lista (385/77).

PRODAM štiri leta staro brejo kravo, 5 let stara konja ter 5-letno plemensko kobilu. Milan Drenik, Bršljin 29, Novo mesto.

POCENI prodam malo rabljene lončene peči in 200-litrsko pločevinaste sode. Prisojna pot 8, Novo mesto.

POCENI prodam razne dele za NSU 1200 C. Peter Langer, Krško, C. 4. julija 52, telefon (068) 71-503 popoldne.

PRODAM nov Fergusonov IMT plug. Ivan Ambrožič, Sentjošt 14, Stopiče.

PRODAM avtomatski stroj za izdelavo strešne opeke in stroj za ročno izdelavo strešne opeke. France Klemenčič, Sadijva vas 19, p. Dobrunje pri Ljubljani.

PRODAM 4000 kg sena. Cena po dogovoru. Ivan Jevnikar, Otočec ob Krki 21.

PRODAM plinsko peč. Kristanova 7, Novo mesto.

PRODAM suha bukova drva in obračalnik Sonce (italijanski). Janez Kobe, Dol. Straža 57.

PRODAM novo kosilnico BSC z obračalnikom. Oglasite se pri Resnik - Bračun, Stolovnik 53.

PRODAM podpornike. Potov vrh 2, Novo mesto.

PRODAM 4 obroče (feltne) in 2 novi gumi Semperit 165 x 13 za vozila Ford. Naslov v upravi lista (367/77).

PRODAM kozolec dvojnik. Ogljed v nedeljo, 13. februarja, dopoldne. Nagelj, Beli grič 3 pri Mokronogu.

PRODAM psa volčjaka, starega pet mesecev. Vel. Bučna vas 1, Novo mesto.

PRODAM turškega petelinčka in jarko ter borove in hrastove plohe. Frančiška Žibert, Zagrebška 23, Novo mesto.

PRODAM motokultivator Ferari (13 KS) s priključki, frezo, plug in osipalnik. Naslov v upravi lista (377/77).

UGODNO prodam raztegljiv kavč. Alojz Pirnar, Ragovska 7, Novo mesto.

PRODAM kombiniran štedilnik (plin-elektrika), živalni stroj Singer in moško kolo. Interesenti se lahko ogledajo na naslov: Vrtna pot 3, Brežice ali po telefonu (068) 72-460.

PRODAM tridelno omaro in komodo z ogledalom. Tomažin, Volčičeva 38, Novo mesto.

UGODNO prodam traktorjski kultivator. Zdravko Gregorič, Družinska vas 28, Šmarješke Toplice.

KUPIM

KUPIM rabljen traktor od letnika 1970 dalje; zaželen zetor 35, fiat, deutz in ursus. Naslov v upravi lista (387/77).

KUPIM zastavo 750, do dve leti staro, ali vrstni red. Dobava: februar. Točen opis in ceno na pošto ležeče 58, 68212 Vel. Loka.

KUPIM vprežne grablje in kosilnico. Alojz Frančič, Cadrže 14, Šmarješke Toplice.

KUPIM enosobno stanovanje s centralnim ogrevanjem v Novem mestu. Plačam takoj v gotovini. Naslov v upravi lista (416/77).

POSEST

PRODAM hišo z vrtom. Volčičeva 14, Novo mesto.

PRODAM sadovnjak in stavbišče za vikend (kjer je že stala hiša) v Sromljah. Oglasite se lahko pri Jožefi Blažič, Sela 118, 68257 Dobova.

PRODAM približno 10 arov vinograda (okoli 1000 ali več trt) v Ljubnem, breskve in češnje. Zelo sončna lega, dovoz z gornjega pota z osebnim avtom ali traktorjem. Tončka Gazvoda, Birčna vas 9, Novo mesto.

PRODAM ali zamenjam vseljivo hišo pri Raki. Martin Bizjak, Ravno 1, Raka pri Krškem. Po 15. februarju 1977 so možne informacije pri Martinu Bizjaku, 43 Essen, Rockhammerweg 98, Deutschland.

PRODAM novo stanovanjsko hišo, primerno za upokojenca, v Anžah pri Brestanici. Dohod možen po asfaltirani cesti do hiše. Ogljed možen v popoldanskem času vsak dan. Naslov: Stane Resnik, Stolnik 53, p. Brestanica.

PRODAM dvostanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem in vrtom. Livold 39, Kočevje.

PRODAM zrigolano parcelo za vinograd na Trški gori (lepa sončna lega). Alojz Petrič, Prečna 23.

ZAHVALA

Po dolgi boleznini nas je za vedno zapustila žena, mama in stara mama

MARIJA LJUBI

Iskrena hvala vsem, ki ste jo tako številno obiskovali v zadnjih dneh bivanja pod domačo streho ter ji prinesli vence in cvetja. Prav iskrena hvala Pepci Kocjanovi za nesebično pomoč v težkih trenutkih. Hvala tudi vsem vaščanom za stopenja dela v času, ko domači tega nismo mogli. Iskreno se zahvaljujemo tudi kolektivni žel. postaje Ivančna gorica in sind. podr. Trebnje za podarjene vence. Hvala vsem, ki ste jo spremlili na njeni zadnji poti in okrasili s cvetjem njen poslednji dom.

Žalujoci: mož, sin Lojze z družino, hčerka Marija, bratranci Janez, Jože, Tone in drugi

ZAHVALA

V 37. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga hčerka, sestra in teta

TONČKA FLAJNIK

iz Pustega gradca 5

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih izrekli sožalje, darovali vence in cvetje. Posebna zahvala sosedom Lončaričevim in Klepčevim, Štefaničevim za delo ter uslugo, pevcem in župniku za obred in poslovitve besede. Najlepša hvala zdravstvenemu osebju iz Ljubljane in sodelavcem sekretariata IS za potrpane zadeve za ganljiv govor in vsem, ki ste jo spremlili k večnemu počitku: Še enkrat lepa hvala!

Vsi njeni!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

JOŽETA ROŽIČA

iz Dolnje Pake 4

se iskreno zahvaljujemo za darovane vence in cvetje, izrečeno sožalje, prav tako tudi sosedom, sorodnikom in znancem za pomoč, GD Talčji vrh, govorniku, ter župniku za opravljeni obred. Hvala tudi vsem, ki so ga pospremili k zadnjemu počitku.

Vsi njegovi

V SPOMIN

8. februarja je minilo leto, odkar nas je zapustila draga žena, mama, stara mama, sestra in tašča

ALOJZIJA VIDIC

iz Prečne 26

V domu je ostala praznina, v naših srcih nepozabna bolečina. Radi prihajamo k tvojemu grobu, ti poklanjamo cvetje in prižigamo lučke.

Še vedno žalujoci vsi njeni

V SPOMIN

13. februarja bo minilo leto, odkar tragično preminil naš ljubi oče, mož in brat

ANTON REŽEK

iz Dolenje vasi pri Mirni peči

Dnevi in meseci minevajo, mi pa se še vedno ne moremo spriznati s tem, da ga ni več med nami. Žalost in bolečina sta postali naša večni spremljevalci. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki obiskujete njegov tihi dom, mu prižigate svečke in prinašate cvetje.

Žalujoci: žena Ani, sin Tone, družini Režek in Jarc

V SPOMIN

11. februarja bo minilo prežalostno in obupa polno leto, odkar se je tragično ponorečila ter nas mnogo prežalo zapustila naša ljuba žena in mamica

FRANČIŠKA ČEŠEK

iz Narplja 26 pri Krškem

Odšla si od doma z veseljem kakor vedno, ter nisi slutila ti, mi, da se ne boš več vrnila domov zdrava in nasmejana. Kruta smrt te je iztrgala iz naše sredine, ostali smo sami, tihi in žalostni. Naš z bolečo resnico, da te ni in te ne bo nikoli več med nami. Naš dom je brez tebe pust in prazen. Vedno si v naših mislih in v naših srcih in spominu dobra in pridna. Vse si dala od sebe za nas, toda malo si zahtevala zase. Ne bomo te pozabili, objubljam, da dokler bomo živeli mi, boš v naših srcih živela tudi ti. Tvoj grob ne bo nikoli pozabljen, vedno ga bomo krasili in prižigali sveče za njem.

Neutolajljivi: mož Franci, sin Franci, hčerka Vida ter drugi sorodniki

ZAHVALA

Ob nepričakovani smrti moža, očeta, sina, starega očeta in brata

JANEZA STRAJNARJA

iz Ledče vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sosedom, posebno Lenartovi, kaplanu in vsem, ki ste ga spremlili na zadnji poti in mu darovali cvetje. Obenem se zahvaljujemo kolektivom Iskra in Podgorje Sentjernej ter „Eli“ iz Novega mesta.

Žalujoci: žena, hčerke Pepca in Ema z družinama ter Marjeta, mama, brata in sestre

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Slavko Lubšina.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ivan Zoran (namestnik glavnega in odgovornega urednika), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Milan Markelj, Janez Pezelj, Jože Primc, Jožica Teppey in Alfred Zelencnik. Oblikovalec Priloge Peter Simič.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 5 din - Letna naročnina 169 dinarjev, polletna naročnina 84,50 din, plačljiva vnaprej - Za inozemstvo 340 din ali 20 ameriških dolarjev oz. 49 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun: 52100-620-107-32000-009-8-9

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 89 din, 1 cm na določeni strani 119 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 178 din. Vsak mali oglas do 10 besed 39 din, vsaka nadaljnja beseda 3 din. Vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 8 od 15. 10. 1976. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje temenjak davek od prometa proizvedov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-601-10558 - Naslov uredništva: 68001 Novo mesto, Ulica talcev 2, p.p. 33, telefon: (068) 23-606 - Naslov uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3, p.p. 33, telefon (068) 23-611. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavki: filmi in prelom: ČZP Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 1.00, 2.00, 3.00, 4.00, 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00, 22.00, 23.00 in 24.00. Nočni program od 0.05 do 5.00 (razen ob nedeljah); pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

CETRTEK, 10. FEBRUARJA: 8.00 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo: Nastanek jazz in blues. 9.35 Zborovska glasba pretekle dobe. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Uganite, pa vam zaigramo po želji. 12.10 Zvoki znanih melodij. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Mirko Leskošek. 12.40 Oskrbovanje z gnojili. 12.40 Od vasi do vasi. 14.05 Kaj radi poslušajo. 14.40 Enajsta šola. 15.45 Jezikovni pogovori. 16.00 "Vrtljak". 18.05 Iz domačega opernega arhiva. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ljubljanskim jazz ansamblom. 20.00 Četrtekove domače pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer. 21.40 Lepe melodije. 22.20 Naši umetniki izvajajo skladbe Georga Friedericha Handla. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

PETEK, 11. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Živalski karneval. 9.30 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Po Talijanih poteh. 12.10 Kmetijski nasveti - Martin Mencej: Spomladansko dodajanje krme sodelnim družinam. 12.40 Pihalne godbe vam igrajo. 14.05 Glasbena priprilica. 15.45 Naš gost. 16.00 "Vrtljak". 18.05 "Mesta prijatelji". 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ansamblom Dobri znanci. 20.00 Stop pops 20. 21.15 Oddaja o meju in pomorščakih. 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Jazz pred polnočjo.

SOBOTA, 12. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Poročni tehnik. 9.35 Mladina poje. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Sedem dni na Kmetijski nasveti - Vrtnarstvo. 12.40 Veseli domači napevi. 14.05 Knjižnega trga. 16.00 "Vrtljak". 18.05 Gremo v kino. 18.45 Zabaval Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ansamblom Tone Janša. 20.00 Radijski radar. 21.00 Za prijetno razvedrilno. 21.30 Oddaja za naše razseljene. 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

NEDELJA, 13. FEBRUARJA: 8.07 Radijska igra za otroke. 8.51 Skladbe za mladino. 9.05 S

pomnite, tovariši... 10.05 Prvi aplavz. 11.00 Pogovor s poslušalci. 11.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 14.05 Nedeljsko popoldne. 17.50 Zabavna radijska igra. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Glasbene razglednice. 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Skupni program JRT. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Plesna glasba za vas.

PONEDELJEK, 14. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.20 Pet minut za novo pesmico in pozdravi za mlade risarje. 9.40 Vedre melodije. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Za vsakogar nekaj. 12.10 Veliki revijski orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti dr. Franc Cerne: Vpliv prehrane na plodnost svinj. 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru. 14.05 Pojo amaterski zbori. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Kulturna kronika. 16.00 "Vrtljak". 18.05 Iz tuje glasbene folklorne. 18.25 Zvočni signali. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ansamblom Borisa Franka. 20.00 Kulturni globus. 20.10 Operne aktualnosti. 22.20 Popevke iz jugoslovanskih studiev. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Za ljubitelje jaza.

TOREK, 15. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Promenadni koncert.

12.10 Danes smo izbrali. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Jurij Mamilovič: Zimsko in predspomladansko škropljenje v nasadih. 12.40 Po domače. 14.05 V korak z mladimi. 15.45 Narava in človek. 16.00 "Vrtljak". 18.05 Obisk naših solistov. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ansamblom Jožeta Kampača. 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 20.30 Od premiere do premiere. 21.30 Zvočne kaskade. 22.20 Pota jugoslovanske glasbe. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Popevke se vrstijo.

SREDA, 16. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.05 Nenavadni pogovori. 9.25 Zapojimo pesem. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Po svetu glasbe. 12.10 Lahka glasba za popoldne. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Anton Simonič: Usklajevanje gozdnega in lovne gospodarstva. 12.40 Pihalne godbe. 14.05 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Spomini in pisma. 16.00 "Loto vrtljak". 18.05 Odskočna deska. 18.30 Domače in tuje zborovske izvedbe. 19.35 Lahko noč, otroci! 19.45 Minute z ansamblom Atija Sossa. 20.00 Koncert iz našega studia. 21.00 Glasbena kultura panoarja. 21.15 "Govori mi o ljubezni". 22.20 S festivalov jaza. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe.

TELEVIZIJSKI SPORED

CETRTEK, 10. FEBRUARJA: 8.00 TV v šoli: Amerika, Čedo Prica, Sodobna elektronika (Zg) - 9.00 TV v šoli: Francoščina (Sk) - 9.30 TV v šoli: Portret znanstvenika (Sa) - 10.00 TV v šoli: Reportaža, Risanka (do 10.35) (Bg) - 14.00 TV v šoli - ponovitev (do 15.00) (Zg) - 17.10 Mala čebelica - barvna oddaja (Lj) - 17.2 Obzornik (Lj) - 17.40 Kako zakuriti ogenj - barvni film (Lj) - 18.30 Mozaik (Lj) - 18.35 E. Rostand: Cyrano de Bergerac, nadaljevanje in konec (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Humoristična serija (Lj) - 20.30 Pogovor o... (Gospodarstvo leta 1977) (Lj) - 21.20 Miniature: A. Vivaldi: Štire letni časi, Jesen, barvna oddaja (Lj)

- 9.10 H. Fallada: Kmetije, bombe in oblast, barvna nadaljevanje (Lj) - 10.35 Veliki raziskovalci, barvna oddaja (Lj) - 11.25 Mozaik (Lj) - 11.30 Ljudje in zemlja (Lj) - 12.30 Poročila (Lj) - Nedeljsko popoldne: Križem kražem (Lj) - Morda vas zanima: Ansambla Prah in Predmestje (Lj) - Veseli tabogani: Črnomelj (Lj) - Okrogli svet (Lj) - Znanje imanje - barvna oddaja TV Sarajevo (Bg) - 16.40 Košarka Partizan: Bosna, prenos, (Bg) - v odmoru Propagandna oddaja (Lj) - 18.00 Poročila (Lj) - 18.05 Vročinski val - barvni film (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski gospodarski komentar (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja, (Lj) - 20.00 A. Marodič: Marija, barvna nadaljevanje TV Zagreb (Lj) - 21.15 Celina nasprotij - dokumentarna oddaja (Lj) - 21.50 Športni pregled (Bg) - 22.20 TV dnevnik (Lj)

PETEK, 11. FEBRUARJA: 8.10 TV v šoli: Geometrija, Celinski gozd, Makedonščina, Ruščina, TV Vrtec, Dnevnik 10 (Zg) - 10.00 TV v šoli: Angleščina, Risanka, Umetnostna zgodovina (Do 11.05) (Bg) - 14.10 TV v šoli - Ponovitev (do 15.45) (Zg) - 17.10 Križem kražem (Lj) - 17.20 Morda vas zanima: Ansambla Prah in Predmestje (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Tuja folklor, barvna oddaja (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Movrovo - barvna oddaja iz cikla Narovni parki (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Tedenski notranjepolitični komentar (Lj) - 20.00 Propagandna oddaja (Lj) - 20.05 J. Brozkiewicz: Kopernik, barvna nadaljevanje (Lj) - 20.55 Propagandna oddaja (Lj) - 21.00 Razgledi: Dežela brez primere, I. del barvne oddaje o Siciliji (Lj) - 21.45 Ulice San Francisca, serijski barvni film (Lj) - 22.35 TV dnevnik (Lj)

PONEDELJEK, 14. FEBRUARJA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 9.30 TV v šoli (Sa) - 14.10 TV v šoli (Zg) - 16.20 Kmetijska oddaja TV Novi Sad - posnetek (Lj) - 17.05 Glasbeni cimbani: Pustni terek (Lj) - 17.15 Japonska priroda, poljudno znanstveni film (Lj) - 17.40 Obzornik (Lj) - 17.55 Prvih 365 dni v otrokovem življenju, barvna oddaja (Lj) - 18.25 Mozaik (Lj) - 18.30 Dogovorili smo se (Lj) - 18.45 Mladi zamlade (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Hagerfors: Živeti svoje življenje, barvna TV drama (Lj) - 21.50 Propagandna oddaja (Lj) - 21.55 Kulturne diagonale (Lj) - 22.35 TV dnevnik (Lj)

SOBOTA, 12. FEBRUARJA: 8.00 Mala čebelica, barvna oddaja (Lj) - 8.15 Vrtec na obisku: Skrivnostna vrečka (Lj) - /30 Jole, Jole, barvna nadaljevanje TV Titograd (Lj) - 9.00 Grdina pod kamnom, barvna oddaja iz cikla Zverinice iz Rezije (Lj) - 9.20 Skrivnosti morskih globin, barvni film (Lj) - 9.45 Prirohologije dela: Srečanje inženirja in psihologa (Lj) - 10.05 Dokumentarna oddaja (Lj) - 10.45 J. Brozkiewicz: Kopernik, ponovitev barvne nadaljevanke (Lj) - TV drama (Lj) - 17.25 Mozaik (Lj) - 17.30 Obzornik (Lj) - 17.45 Sirotica - barvni film (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Zunanepolitična tema tedna (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Mož na položaju - barvni film (Lj) - 21.30 TV dnevnik (Lj) - 21.45 625 (Lj) - 22.25 Jazz: Seing Machine (Lj)

TOREK, 15. FEBRUARJA: 8.00 TV v šoli (Zg) - 10.00 TV v šoli (Bg) - 14.00 TV v šoli (Zg) - 16.05 Solska TV: Onesnaževanje zraka, barvna oddaja (do 16.25) (Lj) - 17.15 Psi, mačke in miši - barvna oddaja iz cikla Zverinice iz Rezije (Lj) - 17.30 Pika Nogavička - serijski barvni film (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Dober večer, Sanja, barvna odd. TV Beograd (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Čas, ki živi: Kajuhovo sporočilo, barvna oddaja (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Barvna propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Diagonale (Lj) - 20.30 Barvna propagandna oddaja (Lj) - 20.35 A. J. Cronin: Zvezde gladajo z neba, barvna nadaljevanje (Lj) - 21.25 Charpentier: Tedeum, barvna oddaja (Lj) - 21.55 TV dnevnik (Lj)

NEDELJA, 13. FEBRUARJA: 7.55 Poročila (Lj) - 8.00 Za nedeljsko dobro jutro: Revija mladinskih pevskih zborov, III. del barvne oddaje (Lj) - 8.30 625 (Lj)

SREDA, 16. FEBRUARJA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 9.00 TV v šoli (Bg) - 14.10 TV v šoli (Zg) - 17.15 Narodna: Desetnica (Lj) - 17.30 Monet - barvni dokumentarni film (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.00 Ne prezrite (Lj) - 18.40 Mozaik (Lj) - 18.45 Od vsakega jutra raste dan: Ilirska Bistrica, barvna oddaja (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik

(Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Film tedna: Cezar in Rozalija (Lj) - 21.50 Propagandna oddaja (Lj) - 21.55 Neverjetni stroj, barvna oddaja iz cikla Včeraj, danes, jutri (Lj) - ... TV dnevnik (Lj)

CETRTEK, 17. FEBRUARJA: 8.00 TV v šoli (Zg) - 9.00 TV v šoli (Sk) - 9.30 TV v šoli (Sa) - 10.00 TV v šoli (Bg) - 14.00 TV v šoli (Zg) - 15.00 Solska TV: Onesnaževanje zraka, ponovitev barvne odd. (15.20) (Lj) - 17.00 Otvoritev nove ekonomske fakultete - prenos (Lj) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Mozaik (Lj) - 18.20 Risanka (Lj) - 18.25 Mala čebelica, barvna oddaja (Lj) - 18.40 P. Zidar: Utonilo je sonce, I. del: Kukavičji Mihec, barvna oddaja (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 Ronnie prihaja - barvna humoristična oddaja (Lj) - 20.25 Po poti združevanja dela sredstev in zemlje (Lj) - 21.15 Gorita nebo in zemlja, barvna odd. TV Novi Sad (Lj) - 21.40 Miniature: John Lewis s plesnim orkestrom RTV Zg (Lj) - 21.50 TV dnevnik (Lj)

IZ NOVOMESKE PORODNIŠNICE

V času od 27. januarja do 2. februarja 1977 so v novomeski porodnišnici rodile: Jožica Stefančič iz Gornje Dobrave - Mojca, Anica Vrana iz Pečice - Sonjo, Alojzija Jan iz Krškega - Srečka, Ana Družmerič iz Tribuč - Damjana in Borisa, Majda Koščak iz Roj - Andrejo, Anica Cesar iz Muharberja - Katjo, Marija Gregorčič iz Brezovice - Marto, Nada Simonič iz Loke - Bojana, Nada Salomon iz Krškega - Romano, Anica Milič iz Adlešičev - Simona, Jožica Senica iz Meniške vasi - Sabino, Anica Pugelj iz Bele cerkve - Primoža, Jožefa Štimpfelj iz Velike Strmice - Marjeto, Marjana Božič iz Dolnjega Suhadola - Marjeto, Dragica Barondič iz Trebnjega - Klavdijo, Ivanka Miller iz Črnomlja - Andreja, Valerija Prznik iz Velikega Gabra - Tomaža, Marija Jamnik iz Stajngroba - Boštjana, Anica Fabjan iz Dolenskih Toplic - Jerneja, Julijana Jamšek iz Malkovca - Petra, Branka Per iz Metlike - Jernejo, Milena Semenič z Dolnjih Kamenc - Barbaro, Ana Okoren z Mosta - Roberta, Biserka Kranj iz Gabrijel - Gorazda, Anica Vrščaj z Otočca - Bojana, Frančiška Marinič z Otočca - Natašo, Vanja Milovič iz Črnomlja - Nino, Ivanka Zunič iz Krivoglavic - Andreja, Milka Pavlakovič iz Zaloke - Danijela, Marija Kužnik iz Vrbovca - Darjo, Marjeta Primc z Gornjih Kamenc - Nino, Marija Rupnik z Malega Kala - dečka, Marjeta Repše iz Birne vasi - deklico, Marija Kukman iz Dolnjega Kamenja - dečka, Elizabeta Komljanec iz Malega Mraševca - dečka, Marija Avsec iz Zabeje vasi - dečka, Anica Travnik iz Sel-Sumberka - dečka, Kristina Dolmovič iz Brezovske gore - dečka, Danica Rebolj z Migolske gore - deklico, Jožica Strajnar iz Drganjih sel - deklico in Antonija Stipančič iz Gradca - dečka. - ČESTITAMO!

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

1. februarja so darovali kri na novomeskem transfuzijskem oddelku: Anton Junc, Slavko Dravinec, Martina Koračin, Ivanka Šmalc, Milka Gril, Anica Ban, Drago Zupančič, Anton Špelko, Zdenko Okleščič, Vili Vrščaj in Franc Nadu, člani Novoteksa, Novo mesto; Terezija Učan, Alojz Jamšek, Slavka Bratkovič, Franc Udovč, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Jože Cimprič, Janez Kopina, Janez Gazvoda, Kristina Matko, Branko Turk, Jože Kastrevc, Mihael Zupan, Viktor Brulc, Slavko Novak, Jože Fink in Lucijan Rojc, člani IMV Novo mesto; Anton Vidic, Ivan Gorenc, Franc Krhin, Janez Pavlič, Alojz Kraševc, Anton Makovec, Alojz Kotnik in Ivan Matjašič, člani Elektra, Novo mesto; Jože Cesar, član Javnih skladišč, Novo mesto; Ana Pirnar, članica osnovne šole Katje Rupena, Novo mesto; Jože Pungercar, član osnovne šole Mirna peč; Ilija Budisavljevič, član Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Jože Rapuš, Silvester Turk, člana Pionirja, Novo mesto; Mara Drobnič, Majda Žvan, Stane Senica, Anica Fabjan in Anica Rajk, člani osnovne šole Dolenjske Toplice; Frančiška Vidmar, gospodinja iz Gumberka; Danijel Šlak, član Elektra, Novo mesto; Alojz Novak in Jožica Smrekar, člana osnovne šole Grm; Ciril Bukovec, Ivan Serčelj, Karel Stopar, Franc Jaklič, Jože Bradac, Peter Martinčič in Dane Gešperšič, člani Novolesa, Straža; Janez Salehar, upokojenec iz Dolenjskih Toplic; Jože Senica, član Zdravstvenega doma, Novo mesto; Franc Avsec, član Novomontaže, Novo mesto; Irena Paskvalis, članica Iskre, Mokronog; Alojz Golobič, član Pionirja, Novo mesto; Ivan Padovan, član Gozdnega gospodarstva, Novo mesto; Tone Pekolj, član Laboda, Novo mesto

Josip Jurčič med dvema stoloma

„Vi niste nobene sestre imeli?“ vpraša ona potem, ko stopata vstric naprej navzgor. „Nobene.“ „In brata ne?“ „Tudi ne.“ „Jaz pač, ali pomrli so mi.“ Zdaj mu začne ona pripovedovati svoje življenje. „Ginljivo družinsko sliko mu je narisala iz otroštva, kako ljubo je zivala z njimi tako dolgo, kolikor je zaporedoma smrt pokosila in je ona, Kraljevi, zavetja iskati.“ „Nikolaj je naenkrat spoznal tu veliko srce, zanimalo ga je njeno pripovedovanje in podajal ga je s tem, da jo je izpraševal o tem in o tem, da je bila z veliko odkritostjo medtem sta hodila bolj počasi in on je držal nogo pod pazduho njeno roko tesneje, ni li bil odslej njen brat?“

XVII

Ko sta na gor » prišla, bilo je nekaj gospode že pred cerkvico na travi zbrane, drugih so še pričakovali. Počasi je bila cela družba skupaj in tudi pristavovo ženo sta bila njen mož in Tončka srečno dovela.

Nečemo govoriti o pobožnosti, katera je bila pri tem in onem udu družbe med mašo videti. To bodi bogu prepuščeno. Le tolikanj naj bode naš Nikolaj zatožen pri pobožni bralki, da je jako razmišljen slonel ob zidu med sv. opravilom. A bila je Tončka tolikanj pridnejša. Ona je klečala pri stranskem oltarčku pri podobi matere božje in ni imela oči ni sluha za druge stvari nego za božjo.

Po maši so na prostem pri ognju kuhali si zajtrk, sedeli in čepeli okoli in šale uganjali, dovtipne in navadne, vsak po svojih darovih. Pozneje se je improviziral celo ples in družba je bila tako vesela, da je celo kaplan s staro gospo trikrat zavrtel se, spremljan z velikim ploskanjem.

„Kako vam dopade?“ vpraša gospodična Luiza, prišedši k Nikolaju, ki je danes precej malo udeleževal se občnega veselja.

„Prilično. A vam?“

„No! Bilo bi, a preveč nas je, preveč je takih ljudi prišlo, ki ne spadajo med nas; pogledite onole žensko, kako lice! Nekatero osebo se mi zde pre... pre... oprostite, da naravnost recem, preordinarne.“

Nikolaj začne društvo opazovati in zdaj se je še njemu zdelo, da je tako, kakor je gospodična rekla.

„Kaj ti je danes?“ vpraša ga do zdaj vesela Tončka s tiho skrbjo.

„Kaj mi hoče biti?“ odgovori on pol osorno, a se popravi takoj, meče pristavljajoč: „Ne zahtevaj, da bi jaz tako bil kakor vsak drug, kadar nisem pri dobri volji, in danes slučajno nisem.“

„Kako je to: slučajno?“ vpraša ona, „si li bolan?“

„Ne!“ odgovori on s takim glasom, da se ga ni upala dalje izpraševati.

Med prvimi, ki so odšli z brda domov, bili so naši znanci. Gospa Kraljeva je med potom govorila, da ji letos ni bilo tako prijetno pri sv. Antonu kakor lani.

Tudi Tončka ni bila zadovoljna zvečer doma, ko je spat šla. Zakaj je bil on danes tako čuden, včasih na potu domov celo skoro neprijazen? Mar je ne ljubi?

Dvom, dvom, ti prvi črv, ki glodati začenjaš v ljubečem srcu in v sreči delaš nesrečne ljudi.

Tako zelo se je veselila že dolgo prej na ta izlet, a zdaj se je tako čudno končal...

Nikelj, Nikelj, ti nisi tako dober, kakor sem včasih mislila, ne, nisi! Ali vendar te tako neizrečeno rado ima, to dekletce tu, in sicer takega, kakršni si, prav takega, tebe vsega. Ni treba, da bi boljši bil. Samo ljubiti bi jo moral...

In solze so lezle po gladkem mladem licu in kapale na belo zglavje v postelji uboge Tončke.

XVIII

V pivni izbi Pridanove hiše sta pri vinu sedela delavnega dne dva kmeta pri vinu, umazana tovarina, in sta se zabavala po svoje.

Vrata se odpro in še tretji pride. Na močnati obleki se mu pozna, da je malinar.

„Vidiš ga?“ Kadar ni mačke doma, miši plešejo.“ pravi eden kmetov. „Davi sem videl starega Kolodeja, ki se je s sinom nekam vozil. Menda ga še domov ni in glej ga malinarja njegovega tu. Kam je pa šel tvoj stari?“

„V mesto sta šla. Nikelj je dobil leta in bode potegnul denar, kar ga ima po materi dobiti. Od zdaj bode on gospodar doli pri nas v malinu,“ pripoveduje malinar.

„Tako je vendar res, da se oženi?“ vpraša drugi kmet.

„To je da! Malo hišo zraven malina že popravljajo. Ves teden imamo zidarje. Pred pustom bode počilo.“

„Pridan naj bode vesel.“

„Dobro bode hčer oddal, to je res.“

„Kje pa je, da ga ni videti?“

„Tisti svoj časniki bere zunaj,“ pravi malinar.

„Ni čudo, da je tako moder, ki zmerom v časnikih gleda in zna pozvedeti, kaj se po svetu godi in pravi,“ primetne kmet.

„I, kajpak,“ odvrča drugi. „Meniš li, da je v tistih časnikih kaj resničnega in pametnega? Nič, jaz ti povem. Kako se more zmerom toliko novega na svetu zgoditi, da bi toliko popisali, kakor popišejo ti, kateri časnikje izdajajo. Ne more se! Zato morajo lagati.“

„Kdo jih silil?“ opomislil bistroumno drugi.

„Ali pa neumne reči pišejo,“ nadaljuje prvi.

„Ali sta slišala tam pozimi, kaj je nam enkrat Pridan iz časnikabral o tistih dveh golobih?“

„Nisva ne.“

„Nu, zapisano je stalo, da so, ne vem že kje, dva goloba iz snega izkopali, katera sta bila s strehe pala, ko je sneg šel, in osem dni v snežnem zametu živa ostala.“

„Ni mogoče.“

„Ka ne bi bilo? Jaz pa pravim, to ni nič posebnega, nič čudnega. Ko bi jaz znal časniki pisati, jaz bi pa nekaj bolj čudnega povedal in popisal. Kaj bode to, osem dni po snegom? To ni nič. Jaz sem pak zraven bil, ko smo pri Nastavniku seno iz senice nakladali na voz. Veste, kaj smo v senu našli okoli vseh svetnikov? Eno kokoš smo našli, živo kokoš, živo, ki je bila dvanajst tednov prej v seno zakopana. Živo smo še našli, naj me ta ali tisti vzame, če ni resnica. Res je, da je bila tako shujšana, da je je bilo samo kost in koža, prav sama; ali živa je še bila. Vidiš, kaj takega pa ne denejo v časnikje.“

„Bogve ali bodo dejali to v časnikje, da se naš Nikelj ženi?“ vpraša malinar.

„To bi bilo pa že vredno,“ meni kmet.

„Potlej pa veste kaj,“ oglašil se še malinar, „dva glažka brinovca bi plačal jaz tistemu, ki bi v časnikje dal, kako je naš Luka, ta stari, siten gospodar.“

„Bogve kakšen bode sin?“ pristavi kmet.

„Dobro in pridno gospodinjino dobi, Pridanovo,“ reče drugi.

„Ali je še nima. Dokler duhoven ne govori, se lahko še vse razvali.“

„Včasih je bilo že tako, to je res.“

Kot iskre izpod nakovala

Časi, ko je brezskrbno ležal pod drevesom z rokami pod glavo v družino soncu, nebu in lepi Topliški dolini, so že daleč za njim. Toda ni jih pozabil. Načrte, zastavljene v rani mladosti, Milan Šimunič, ki jih ima nekaj več kot dvajset, uresničuje. Počasi postajajo njegove sanje resničnost. Do vseh ciljev pa je še daleč. Dasi-ravno bo moral kdaj pa kdaj zaiti s poti, menjati konja, kot radi rečemo, je že dokazal, da je na pravi poti. Pravzaprav poteh.

Neutajljivo je namreč res, da je Milan Šimunič enako uspešen na življenjski in na športni poti. Kdor ga pozna kot športnika, ve, da se s podobno zagrenostjo, delavnostjo in vneto letova tudi vseh manjših ali večjih življenjskih tekem. V borbi z njimi je le malokrat odnehal. Če je, je popustil za toliko, da je prišel do novih moči, spoznanj, pa najsi bo to na študijskem področju, vzgojiteljskem na osnovni šoli v Dolenjskih Toplicah ali pa na tisti njegovi parceli, kjer si bo po pripovedi njegovih prijateljev skoraj sam postavil nov dom.

Zavoljo tega govorice o neverjetni borbenosti novomeškega atleta in dvakratnega slovenskega prvaka v troskoku niso zvite iz trte. Potrjuje jih tudi naslednji dogodek izpred dveh let: dres z republiškim grbom je v Trbižu oblekel tudi skromni fant iz Dolenjskih Toplic. Po šibki postavi mu ne bi nihče prisodil, da je atlet, slovenski reprezentant. Po

dobro opravljenih skokih pa si je Milan, za katerega atletski strokovnjaki menijo, da bi ob normalnem delu brez težav postal eden najbolj znanih atletov na Balkanu, zaradi malomarnosti organizatorjev zlomil nogo. Mavčna obloga, ki naj bi jo nosil cel mesec, je fantu preprečila treninge. Štirinajst dni po nesrečnem dogodku pa se je v novomeški atletski slačilnici pojavil tudi Milan. Ko so tovariši zvedeli za njegovo namero, so ga skušali prepričati. Zaman. „Topličan“ je v želji, da bi na pomembni tekmi pomagal svojemu klubu, snel mavec, oblekel dres in postavil v troskoku – novomeški rekord.

Ko se človek pogovarja s Šimuničem, se zdi, da se iz njega usipljejo načrti kot iskre s kovaškega nakovala. In na vprašanje, kdaj ob vsem delu, študiju, mentorstvu, sestankih in treningih razmišlja, delaa načrte, se zdi, da je, potem ko enostavno kot razpoložen pobič skomigne z rameni, podoben tistemu Milanu izpod drevesa brezskrbnih sanj, ki skuša s travno bilko v ustih za nekaj trenutkov pokukati v prihodnost. Milan namreč meni, da je tudi danes, ko vse dirja za nezdravim udobjem, časa za delo z mladimi dovolj. Pozabiti moramo na večkrat namišljeno preza-poslenost, se odpraviti v trenirki med mlade ljudi, zakaj ljudje smo drug za drugega, za naravo in ne za udobje, lenarjenje in brezplodno zapravljanje časa.

JANEZ PEZELJ

Mokronog: nič šal na svoj in tuj račun – letos karnevala ne bo

Enajstkrat je šlo, zdaj pa so se utrudili celo mokronoški larfarji. Letošnjega karnevala na pustno nedeljo očitno ne bo.

Se lanska parada instrumentov ali bolje rečeno: vsakoletna tradicija je pripeljala v ta prijazni trg okrog 7.000 ljudi. Prireditev jo je takrat zagodlo nekaj posameznikov, ki so s svojimi „instrumenti“ vzbujali zgražanje in na kraju imeli še račun pri sodniku za prekrške. Bolj kot nekaj sto dinarjev kazni je verjetno marsikaterega Mokronožana prizadela javna graja.

Kakorkoli že, mokronoški karneval je bil vsekakor največja tovrstna prireditev na Dolenjskem. Z njo so se pri turističnem društvu ubadali vsako leto že od septembra dalje. Letos te vneme ni bilo čutiti, čeprav so npr. na običnem zboru turističnega društva sklenili, naj bi tudi tokrat priredili karneval. Kljub vsej tradiciji tudi ne bo izšel časopis Mokronoška larfarija. Očitno se je še najbolj veselili lotilo malodušje. V prenekateri bolj ali manj javni službi jih bo lahko manj strah, da bi morebiti morali prebrati kakšno pikro na svoj račun, kakšna kavica pa zna steči po grlu tudi bolj zldočaseno, ker se ne bo mogoče nasmihati na račun karnevalskih bodic. Morda svoje žilice nekateri od 250 udeležencev sa-

koletnega spreveda skozi Mokronog le ne bodo znali ukrotiti in si bodo dali duška v manjših skupinah kot

njena dni, ko se ni bilo organizirane karmevala.

A. Z.

RAZSTAVA PTIC IN GOLOBOV – Kot že nekaj let zapored tako je tudi letos razstava ptic v Kočevju privabila veliko občanov. Razveseljivo je, da je bilo med obiskovalci največ mladih. (Foto: Primc)

Pokali najboljšim rejcem

Največ, kar tri, je prejel Stane Vlašič in sicer vse za kanarčke – Pokali podeljeni tokrat drugič

Med zimskimi počitnicami je kočevsko Društvo za varstvo in vzgojo ptic spet organiziralo razstavo ptic in golobov v avli osnovne šole Kočevje. Tudi tokrat so sodelovali filatelisti, ki so razstavili zbirke iz narave oziroma ptičjega sveta.

Na razstavi je pokazalo 11 rejcev 143 kanarčkov, 2 rejca 6 križancev, 5 rejcev 33 papig, en rejec 6 eksotov, 7 rejcev pa 52 golobov. Člani društva so organizirali tudi bogat srečelov ter prodajo ptic in kletk.

Ob tej priložnosti so razstavili še prehodne pokale, ki so jih pred kratkim podelili najboljšim rejcem ptic. Stane Vlašič je prejel tri pokale, in sicer za kanarčke melanine (posamezno), za kanarčke lipokrome (kolekcija) in za prvaka med kanarčki melanini. Marjan Zlodej je prejel pokala za skobčevke standard (posamezno) in za prvaka med skobčevkami. Dva pokala je prejel še Anton Kuk, in sicer za kanarčke lipokrome (posamezno) in za čopaste kanarčke.

Po en pokal pa so osvojili: Alojz Hočevar za bastarde lišček-kanarin-

ka, Jože Androjna za prvaka med golobi pismošoni in Anton Južnič za kolekcijo papig.

Tudi letos so prizadevni člani Društva za varstvo in vzgojo ptic, ki je eno najbolj prizadevnih v Kočevju, uredili del razstavnega prostora kot gozdiček in tako prenesli del narave v zaprt prostor.

J. P.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 29. 1. do 6. 2. so v brežiški porodnišnici rodile: Magdalena Plazar iz Impolj – Vanja, Zdenka Lončar iz Orešja – dečka, Danica Frkanec iz Kraja Gornjega – Damjana, Pavica Jerbič iz Male Rakovice – deklico, Matilda Zgalin iz Črnca – Marinko, Jožica Požar iz Slogonskega – deklico, Terezija Račič iz Bregov – Matjaža, Marija Kralj iz Samobora – Stjepana, Mihaela Zorko iz Vitne vasi – dečka, Ivanka Potokar iz G. Skopice – deklico, Marija Krunar s Pristave – Mitjo, Anica Jagodič z Vrha – Ivano, Anica Zrlič iz Nove vasi – Alena in Terezija Žičkar iz Polšce – dečka.

IZNAJDLJIVOST – Ker se za tak čas že spodobi sneženi mož, minuli teden pa za kaj takega ni bilo dovolj snega, ljubitelji bele opojnosti v Trebnjem vseeno niso ostali brez tega simbola. Za izdelavo je prišlo prav marsikaj, kar bi sicer sodilo v staro šaro pa še netopno je.

„Naša olimpiada“

Da bi vključili v športno življenje čimveč dijakov, je brežiška gimnazija, pravzaprav njeno športno društvo, pripravila medrazredna tekmovanja v rokometu, nogometu, atletiki, gimnastiki, košarki, namiznem tenisu, odbojki, plavanju in šahu. Tekmovanja z žogo potekajo po sistemu lig, vodijo pa jih dijaki sami. Z novo telovadnico so veliko pridobili, opazajo pa, da se niso še vsi dijaki vziveli v športno sktivnost.

Navzlic številnim vozačem je prizadevnim mentorjem uspelo organizirati sekcije za atletiko, gimnastiko, košarko, moderno gimnastiko, namizni tenis, odbojko, rokomet ter planinsko in taborniško sekcijo. Brežičani so se vključili tudi v tekmovanje za najboljšo šolsko športno društvo, na katerem so v lanskem šolskem letu osvojili šesto mesto.

Organizatorji so gimnazijsko tekmovanje poimenovali „Naša olimpiada“, končalo pa se bo 25. maja, ko se bodo vsi udeleženci „olimpiade“ predstavili meščanom na javnem nastopu.

G. R.

Znanilci pomladi

NAJVAŽNEJŠE JE UGOTOVITI

Da ravnajo v Hitrotkalu z embalažo kot svinja z mehonom, je vedela povedati celo snažilka, ki se je sicer zanimala le za razprodajo dek in še za to, kaj bo drugi dan za malico.

O varčevanju z embalažo je imel dveurno predavanje glavni direktor, ki je poudaril, da bi se dale odpreme škatle uporabiti dvakrat, če ne trikrat. Še posebej pa je podkrepil, da stane škatlica, ki roma v odpad in jo pozneje stisnejo v stiskalnici, deset in več dinarjev. „Na tem področju bi se dalo marsikaj narediti!“ je pribil in pogledal po skladiščnikih, ki so se nagrmadili v kotu sejne sobe, dušec se v cigaretnem dimu.

Drugi dan je odprl vratar vhodna vrata velikemu kamionu, iz katerega je veter za brisal prazno, skoraj novo škatlo...

Stvar je vzela v svoje roke

petčlanska komisija in se je plazila več kot tri tedne iz prostora v prostor, se pogovarjala z ljudmi, pisala, premišljevala, dokler ni podala svojega poročila strokovnemu kolegiju. Seja je bila dolga, in kakor je ugotovil tehnični direktor – plodna, saj so bili zaključki konkretni in so vodili k varčevanju z embalažo, ki sicer roma v odpad, četudi je še uporabna in bi se dalo, seveda s pametnim ravnanjem, privarčevati nekaj milijonov dinarjev na leto. Člani komisije so bili javno pohvaljeni preko Novosti, internega glasila Hitrotkala, predsednika komisije pa so predlagali za denarno nagrado, ki jo je po mnenju večine tudi zaslužil.

Nakladač pa je v kotu tovarniškega dvorišča metal na kamion v kot zmetano embalažo, in ko je bil kamion poln, se je oglasil motor in šofer je

na vratarjevo vprašanje

„Kam?“ odgovoril:

„Kot po navadi. Star papir vozim.“

Šef skladišča je imel zadovoljen obraz, ko je potrkal na vrata sekretarjeve sobe.

„Prihajam z majhnim predlogom.“

„Kar na dan z besedo!“

„Sem premišljeval in ugotovil, da bi se dalo veliko privarčevati. Veste, zdaj mečemo veliko še vredne embalaže v stran, a bi se dala še uporabiti. To je čisti denar.“

„Zanimivo, zanimivo, le delajte v tej smeri,“ je vrgel tovariš sekretar in prijel drdrajčji telefon...

„Kam?“ je dospel vratarjev glas do šoferja kamiona.

„Vozim star, odrabljen papir!“

„Aha. Pa srečno!“

TONI GAŠPERIČ

Uradna skrivnost je, da v nekaterih novomeških hišah „epidemija“ naglavnih uši. Lani so otroci nosili staršem doma celo pismena navodila, kako živalco zatreči. Kis, pipa in podobni medikamenti. Kljub obilici papirja pa je očitno, da nevsedečni zajedalec tudi letos namerava tako zlahka zapustiti Novega mesta.

Celo več: med ukaženimi nadobudneži že ne vže več tedev, da imajo pri njih doma takooo... gromozansko avto.

Danes se v omenjenih rožah krojih vpraša: „Imaš ali nisi uši?“

Eni trdijo: „Ti imaš uši, je jih pa nimam, tralala!“

Drugi odgovarjajo: „Jaz imam uši, ti jih pa nimam, tralala!“

DOMINVEST GRE NA KEGLJISČA

Športna komisija pri sinu osnovni organizaciji v Dolenjski bo v kratkem pripravila za svetovanje in delavke tekmovanje v ljanju, in sicer pod geslom „Vet nemogoče“. Za sindikalno movanje se je prijavilo 40 Dolenjskih vestovskih uslužbencev in bank.

OTVORITEV DOMA JLA

Minulo nedeljo se je v novemu JLA v Novem mestu ob otvoritvi odvijalo zanimivo tekmovanje v štirih disciplinah med nami novomeške in cerkljanske nižije, pripadniki ZVRS Novo mesto in športniki novomeške UJV. Tati – šah: Borac (N. m.) 5:0, ZRVS – Naša krila (Cerklja) 4:1, Borac – ZRVS 2:3, UJV – UJV 5:0; namizni tenis: Naša krila 0:3, Borac – Naša krila 1:2, Borac – UJV 3:0; posamezniki: 1. Komarica (Naša krila), 2. Murn (Borac); streljanje: 1. Pionir 502; posameznice: 1. ZVRS 513, 2. UJV 445, 3. Borac (Djukic, Vučkovic, Stajic, Lampret, Kobasic); 740 podrtih kegljev, 2. ZRVS 3. Naša krila 659, 4. UJV kegljev.

Minulo tekmovanje v novemu JLA je postreglo za zanimivo dobrimi boji, športniki pa so polnili nove športne naprave, ki omogočile, da se bo šport v Novem mestu poslej lahko v naštetih gah hitreje razvijal.

1538 novih naročnikov

Trideset novih naročnikov – „prirastek“ zadnjega tedna! Samo nehvaležnež bi dejal, da je to malo, pa ni! Kot tolikokrat smo tudi zdaj hvaležni našim sodelavcem za slehernega novega naročnika – prav po zaslugi prizadevnih pismošon v skoraj vseh poštah 9 občin znaša zdaj redna tedenska naklada DOLENJSKEGA LISTA spet malo nad 29.000 izvodov.

Od 15. oktobra 1976 do 8. februarja 1977 smo vpisali v naše kartoteke 1568 novih naročnikov, ki so po občinah razdeljeni takole:

občina BREŽICE:	103
občina ČRNOMELJ:	128
občina KOČEVJE:	91
občina KRŠKO:	179
občina METLIKA:	29
občina NOVO MESTO:	386
občina RIBNICA:	94
občina SEVNICA:	160
občina TREBNJE:	164
razne pošte v SRS in SFRJ:	186
naročniki v tujini:	48

Zadnje tedne smo že večkrat ponovili: vsak novi naročnik – glas več za vsa pismošona! Za nikogar se ni prepozno: izlet v neznanu za skupino najuspešnejših pismošon tokratne akcije bo presenečenje posebne vrste in izraz naše zahvale za velik delež, ki ga imajo delavci PTT v pokrajini pri širjenju socialističnega tiska. Do zadnjega torka vodijo s številom najboljnih naročnikov:

Maks Krevelj iz Sevnice – 71 novih naročnikov, Anton Hren, Trebnje: 65, Jože Jankovič, Senovo: 47, Jože Trefalt, Zabukovje: 27, Ivan Voljčansek, Sromlje: 25, Jože Malkovič, Ribnica: 24, Anton Šuštarčič, Semič: 20, Darko Avguštin, Leskovec: 22, Anton Omerza, Dolenja vas: 20 itd.

Zato nadaljujemo tovariško tekmovanje pismošon pridobivanju novih naročnikov do 1. marca z geslom: VSAKO HIŠO DOLENJSKI LIST.

UREDNIŠTVO

Tokrat: 3 knjižne nagrade

Med trideset novih naročnikov zadnjega tedna je žreb v terek opoldne namenil 3 knjižna darila; Dobijo jih: Alojz Bojc, Prigorica 96, 61331 Dolenja vas pri Ribnici; Franc Gorenc, Majstrova 3, 68210 Trebnje, in Anton Jakše, Rakovnik 1, 68000 Novo mesto.

Knjige smo izžrebancem odposlali danes s priporočnimi pošiljkami.